

မင်း သုဝဏ်၊ ဦးဆန်၊ သိပ္ပံ၊ ဇေမင်္ဂ
ဂန္ထဝင် ဝတ္ထုတိုများ

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

“နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပေါ်ပေါက်ရေးသည် ပြည်ထောင်စုသားအားလုံး၏ ပဓာနကျသော တာဝန်ဖြစ်သည်”

ပြည်သူ့သဘောထား

- * ပြည်ပအားကိုး ပဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖတ် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- * ပြည်တွင်းပြည်ပအဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ် ချေမှုန်းကြ။

ကုသိုလ်ဝတ္ထုတိုများ

ပုံရှေး

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၄၉/၉၇ (၉)
 မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၃၀၀/၉၈ (၈)

ပုံနှိပ်ခြင်း - ပထမအကြိမ် (အုပ်ရေ ၁၀၀၀)

ထုတ်ဝေခြင်း - ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၁၉၉၉

ကွန်ပျူတာစာစီ - မုံရွေး

မျက်နှာဖုံးပန်းချီ - မြင့်မောင်ကျော်

ထုတ်ဝေသူ - ဦးကြည်ဝင်း (ဝင်းစာပေ)
 ၂၁၊ ဒါနလမ်း၊ သာယာကုန်း၊
 မင်္ဂလာတောင်ညွန့်။

မျက်နှာဖုံးရိုက် - ဦးတင်မောင်ဝင်း
 (သင်းလဲ့ဝင်း ပုံနှိပ်တိုက်)
 ၁၊ ဗိုလ်ရာညွန့်လမ်း၊ ဒဂုံ။

အတွင်းပုံနှိပ် - ဒေါ်ရှုခင် (ဝင်းလိုက်မိတ်)
 ၃၅၂၊ စရည်းပင်လမ်း၊ သုဝဏ္ဏ၊
 သယ်န်းကျွန်း။

တန်ဖိုး

250/.

မုံရွေးစာအုပ်တိုက်မှ ထုတ်ဝေပြီးစာအုပ်များ

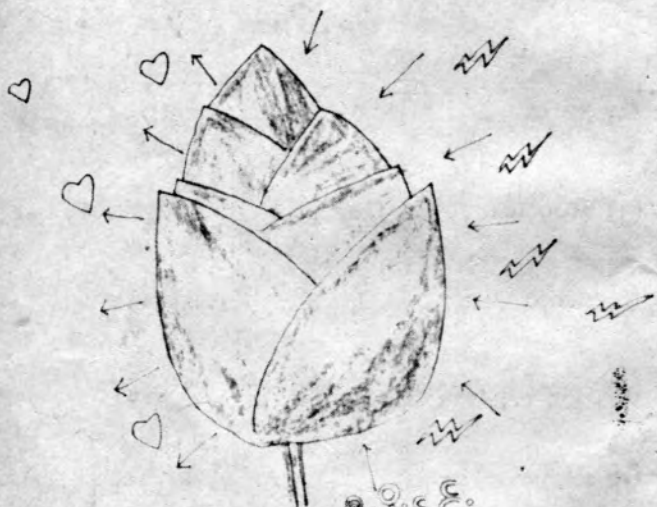
(၁၆) ဝင်းဖေ၏ မြကန်သာ (Emerald Lake)	၂၅၀ ကျပ်
(၁၇) မြင်၏ ကဗျာနရီနှင့် နိမိတ်ပုံ	၂၅၀ ကျပ်
(၁၈) အံ့မောင်၏ (အန်းဒါးဆင်း) အရုပ်မပါတဲ့ အရုပ်စာအုပ်	၁၈၀ ကျပ်
(၁၉) ပါရဂူ၏ စာပေခရီးသည်	၃၇၀ ကျပ်
(၂၀) ဇော်ဇော်အောင်၏စာပေသဘောတရား အခြေခံကျမ်း	၁၈၀ ကျပ်
(၂၁) တက္ကသိုလ်မောင်မောင်ကြီး၏ မွန်ဂိုစစ်ဘုရင် ဂျင်ဂစ်ခန်	၂၅၀ ကျပ်
(၂၂) ဇော်ဇော်အောင်၏ စာပေဝေဖန်ရေးသဘောတရား အခြေခံကျမ်း	၁၈၀ ကျပ်
(၂၃) မောင်သစ်ဆင်း၏ကြောက်စိတ်	၂၂၅ ကျပ်
(၂၄) ကိုတာ၏ ပြတင်းပေါက်မှ ကြည့်သူ၏ စိတ်ကူးများ	၁၅၀ ကျပ်
(၂၅) တင်မောင်းသန်း၏ သခင်စိတ်ဓာတ်၊ သခင်အကျင့်	၂၀၀ ကျပ်
(၂၆) တင်မိုး၏ ကန္တာရနုစစ်များ	၂၇၅ ကျပ်
(၂၇) တင်မောင်သန်း (စိစဉ်) အလုပ်နှင့် လုပ်ငန်းခွင် အောင်မြင်ရေး	၂၀၀ ကျပ်
(၂၈) ခင်မောင်သန်း + တင်မောင်သန်း၏ မိဘနှင့် သားသမီးဆက်ဆံရေး	၂၀၀ ကျပ်
(၂၉) တင်မိုး၏ ကလေးကဗျာ ပန်းဥယျာဉ်	၂၇၅ ကျပ်
(၃၀) တက္ကသိုလ်မောင်မောင်ကြီး၏ စစ်ဘုရင်တို့မူး	၂၅၀ ကျပ်
(၃၁) ခင်မောင်ရင်၏ ပေါ်ဦးသက် အလည်လာခြင်း	၂၅၀ ကျပ်

ဆက်လက်၍

- (၃၃) လူထုစိန်ဝင်း၏ အရှက်နှင့် တန်ဖိုး
- (၃၄) လူထုစိန်ဝင်း၏ စာနယ်ဇင်းအရေးအသားပုံစံသစ်
- (၃၅) C.T.O ၏ English for self study
- (၃၆) ဖွင့်ထားသောစိတ်
(သင့်ဘဝ - ဖန်တီးသူတို့ အကြိုက်ဆုံး ကဗျာ၊ ဝတ္ထု၊ ကာတွန်းများ)
- (၃၇) ဒေါက်တာ သန်းထွန်း၏ အိုးသမိုင်း
- (၃၈) ဒေါက်တာ - သန်းထွန်း၏ တတိယမျက်လုံး
- (၃၉) အောင်မောင်း၏ ပညာရှင်များနှင့်တွေ့ဆုံခြင်း
- (၄၀) ဆရာ့ဆရာတို့၏ ထူးထူးခြားခြား အမှာများ
- (၄၁) ဂန္ထဝင်မြန်မာဗျာများ
- (၄၂) C.T.O ၏ အဆိုအမိန့်များ
- (၄၃) အံ့မောင်၏ (အန်းဒါးဆင်းပုံပြင်များ) အဖွားအို ယော်ဟန်နာ ပြောသော ပုံပြင်
- (၄၄) အံ့မောင်၏ (အန်းဒါးဆင်းပုံပြင်များ) ခင်စိတ္တ

မာတိကာ

- (၁) ပီမိုးနင်း.....သိန်းဖေမြင့်..... ၁
- (၂) နယ်ပိုင်မင်း.....သိပ္ပံမောင်ဝ..... ၂၇
- (၃) ဝဇီကိုင်.....ကုသ..... ၆၁
- (၄) ထူးဆန်းသော ကိုရွှေအုပ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ.....ဦးသန့်..... ၈၁
- (၅) ဘကြီးအောင် ညာတယ်.....မင်းသုဝဏ်..... ၁၀၇
- (၆) ထားဝယ်လုံချည်.....မောင်ထင်..... ၁၂၉
- (၇) ဦးသောဘိတနှင့် ကိုခင်.....ဇော်ဂျီ..... ၁၅၁

ပိမိပုဒ်
သိန်းပေမြင့်

ပီမိုးနင်း

သိန်းဖေမြင့်

(၁)

စာရေးဆရာပီမိုးနင်း၏အကြောင်းကို ရေးရမည်ကြံလျှင်ပင်
ကျွန်တော် စိတ်သည် ရွံ့ညွန်ထဲမှာ ပေါက်လာသော ကြာပင်တွင် ထွားထွား
ဝေဝေပွင့်နေသည့် ကြာပွင့်တွင်းသို့ ပြေးဝင်နားနေလေသည်။

အကြောင်းမူကား ပီမိုးနင်းသည် မထင်ရှားသော တောရွာတစ်ရွာ၊
 မထင်ရှားသော အမျိုး၌ မွေးဖွား၍ မြန်မာပြည်ကို လွမ်းကာ ကျော်ကြားလျက်
 ရှိသည်။ သောက်စားမူးယစ် ညစ်ညစ်ပေပေ အမြဲနေရာမှ အမျိုးသား အကျိုး
 ဆောင်ရွက်သော မူရင်းဓာတ်သည် အစဉ်ပေါ်နေလျက်ရှိသည်။ သိမ်ဖျင်း
 သေးနုတ်သော အပြစ်ကလေးများကြားမှ ထိုအပြစ်များကို ပြည်ဖုံးကား
 ချလိုက်သော၊ မြန်မာပြည် လွတ်လပ်စေလိုသောစေတနာနှင့် နိုင်ငံခြားသား
 တို့ ချုပ်ချယ်မှုကို မခံနိုင်သော သခင်စိတ်သည် ရွှင်လန်း မွှေးကြိုင်စွာ
 ပွင့်လျက်ရှိသည်။ ညစ်ညစ်ပတ်ပတ် ရေးလိုက်သောစာများကို အုပ်ကာ
 တကယ့်စာရေးဆရာစွမ်းရည်များသည် ပေါ်လွင်လျက်ရှိသည်။ စာပေါ့၊
 စာပြောင်များတွင် အမြစ်စိုက်ကာ နက်နဲသော အကြံဉာဏ်၊ စူးရှသော
 လောကအမြင်သည် သန်စွမ်းစွာ ပေါက်ရောက်လျက် ရှိသည်။

သို့ကြောင့်လည်း ပီမိုးနင်းသေသောအခါ၌ ကျွန်တော်သာ
 အသုဘရှု စကားဆိုရလျှင် ကျွန်တော်စိတ်သည် ရွံ့ညွှန်ထဲမှ ပေါက်လာသော
 ကြာပင်တွင် ထွားထွားဝေဝေပွင့်နေသည် ကြာပန်းတွင်းသို့ ပြေးဝင်
 နားနေပါသည်ဟု ပြောရန် ရည်ရွယ်ထားပေသည်။

ဆရာပီမိုးနင်း၏ရုပ်ရည်မှာ လွန်စွာထိုင်းမှိုင်းလေးကန်လေသည်။
အသားအရည်စိုနေပြီး အတော်ပင်ဝသည်။

သူသည် ကတုံးဘိုကေကလေးနှင့် ဖြစ်လေ၏။ အင်္ကျီလက်တို
ကော်လာကလေးဝတ်ထား၍ အပေါ်အင်္ကျီ မပါ။ ရခိုင်လုံချည်အနီနှင့်
အစိမ်းကွက်ကို ဝတ်ဆင်ထားလေသည်။ လက်တစ်အုပ်ခန့် အပြားရှိသော
ခါးပတ်စိမ်းကြီးမှာ သူ၏တုတ်ခိုင်သော ခါးတွင် ရေစည်သံပတ်ကြီးကဲ့သို့
ထင်ရှားစွာ ပေါ်လျက်ရှိပေ၏။ သည်တုန်းက သူ့ရုပ်ကို ယခုထက်ထိ
မမေ့သေး။ ထိုအခါက သူ့ကို ဘယ်က တရုတ်ကပြားကြီးပါလိမ့်ဟုသာ
အံ့ဩတွေးတောမိခဲ့၏။

ပဲရော့ဦးဆန်နီက “ဒါ၊ ဆရာပီမိုးနင်းယဲ” ဟု ကျွန်တော်နှင့်သူ့ကို
မိတ်ဆက်လိုက်တော့မှ ငယ်ငယ်တုန်းက ခိုးကာပုန်းကာ စွဲခဲ့ရသော
သည်းမြညှာ ဆရာကြီးဖြစ်ကြောင်း သိရတော့သည်။

ဦးဆန်နီ၏ စားပွဲပေါ်ရှိ ကြေးဆင်းတုရုပ်များ၏ ဝင်းပြောင်သော
အရောင်သည်သော်လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ ထိုင်နေကြသော
ကုလားထိုင်အရောင်များသည် လည်းကောင်း၊ အခန်း ကျောက်မှန်များ၏
အရောင်သည်လည်းကောင်း ဆရာပီမိုးနင်းကို မဟပ်။ သူသည်
မတောက်ပြောင်ဆုံးသော လူတစ်ယောက်ဖြစ်၏။

ကျွန်တော်သည် ပီမိုးနင်းကို ရင်းနှီးစွာမဆက်ဆံဘူးသော်လည်း
မောင်ဂိုမာရီလမ်းတွင် တစ်ခန်းခြားကပ်နေဖူးသဖြင့် သူ့နေပုံထိုင်ပုံကို
အကဲခတ်ခွင့် ရလေသည်။

ဆရာသည် ကျွန်တော်တို့ အခန်းရှေ့ အစုံသုပ်ဆိုင်၌ ခဏခဏ
ထိုင်စားလေ့ရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ထမင်းစားချိန်တွင် အစုံသုပ်စား၍
တစ်ခါတစ်ရံ ညဆိုင် သိမ်းခါနီးမှ စားလေ့ရှိသည်။ အိမ်တွင် ချက်ပြုတ်သော
ထမင်းဟင်းကို မယ်မယ်ရရ မစားဘဲ တရုတ်ဆိုင်က အစိမ်းကြော်နှင့်
ထမင်းများကို ဝယ်စားလေ့ရှိသည်။

တစ်ခါ သူ့အိမ်ခန်းသို့ရောက်သွားသောအခါ ရင်လောက်မြင့်သော
စင်ကလေးပေါ်တွင် ထမင်းပန်းကန်ကို ထားကာ မတ်တတ်ရပ်၍ တူကြီးနှင့်
ထမင်း စားနေသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ထမင်းကို တစ်လုပ်သွတ်စားလိုက်၊
လမ်းလျှောက်လိုက်၊ လမ်းလျှောက်ရင်း ဝါးမျိုလိုက်ဖြင့် စည်းစိမ်အကြီးဆုံးကို
ခံနေလေသည်။

သူ့အခန်းကား မှောင်နေလေ၏။ ဖုန်အမှိုက်တို့ဖြင့် ညစ်ပေနေ၏။
ဧည့်ခန်းတွင် မိန်းမအင်္ကျီ၊ လုံချည်၊ ယောက်ျားအင်္ကျီများမှာ ပုံလျက်၊
ပုံလျက်ထားရာ ရှုပ်နေလေ၏။ အိမ်ရှေ့မှ ဓာတ်ရထားမောင်းသွားသောအခါ

လျှင်လျှပ်သကဲ့သို့ အိမ်မှာ တုန်သွား၏။ ဓာတ်ရထားဆူသံမစဲမီ ဘတ်စ်ကား ပြေးသံမှာ ဆင့်တက်လာ၏။

ထိုအခါ ကျွန်တော်သည် ဆရာပီမိုးနင်း၏ ဝတ္ထုတစ်ခုတွင်ပါသော ဇင်းကျိုက်တောင်အနီးရှိ ဥယျာဉ်အိမ်ကလေးတစ်ခုကို ပြေးမြင်မိလေသည်။ ထိုအိမ်ကလေးသည် ညိုမှိုင်းသောတောင်တန်းကို မျှော်ကြည့်နေသည်။ အိမ်ရှင်မ ကား အသားဖြူဖြူ ၀၀ ရုပ်ချော မအံ့ဆိုသူ မိန်းမတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူကား လင်နှင့် ဖြစ်သည်။ အခြားလူပျိုကလေးတစ်ယောက်နှစ် ချစ်ကြိုက်ကြသည်။ “အင်း၊ ဒီနေရာကနေပြီး ဒီဝတ္ထုတွေးနိုင်တာ အံ့ပါရဲ့” ဟု ထိုစဉ်က ကျွန်တော် ချီးကျူးမိသည်။ ဝတ္ထုရေးဆရာတွေဟာ ငရဲက နေပြီး နတ်ပြည်အကြောင်း ရေးနိုင်ကြတာပဲ ထင်ပါရဲ့ဟု တွေးနေဆဲ သူ့မိန်းမ အပြင်ထွက်လာလေသည်။ သူ့မိန်းမ (ထိုစဉ်က မြဲနေသောမိန်းမ) ကား အသက်လည်း အတော်ကြီးပြီ။ ပိန်လည်းပိန်လှ၏။ လက်ကလေးများမှာ ကျိုးခြေထောက်ကလေးများကဲ့သို့ အရိုးချည်း ဖြစ်နေလေသည်။

“အဲဒါသိပြီ၊ ဆရာကတော်ကို ကြည့်အားမရတိုင်း မအံ့လို ဓာတ်လိုက်မင်းသမီးတွေ ရေးထည့်နေတာ” ဟု ကျွန်တော်လည်း ယူဆ မိတော့သည်။

တစ်နေ့သော် ပီမိုးနင်းနှင့်သူဇနီး လန်ခြားစီးပြီး ဘုရားသွားတူတူ၊
ကျောင်းသွားတူတူဝါဒဖြင့် ပျော်ပါးစွာ ပြန်လာသည်ကို ကျွန်တော်အခန်းရှေ့
ကပြင် ကလေးမှ မြင်လိုက်ရလေသည်။ သူတို့အိမ်ပေါ်တက်သွား၍ မကြာမီ
အသက်ငယ်ငယ်၊ ၀၀ဖြူဖြူ မိန်းမတစ်ယောက်သည် အောက်ကနေ၍
“ဆရာကျော်၊ ဆရာကျော်” ခေါ်လေသည်။

ပီမိုးနင်းကို အများက ဆရာကျော်ဟုသာ ခေါ်ကြသည်။

မကြာမီ ဆရာကြီးသည် ခါးပတ်အစိမ်းကြီးပတ်လျက် ဆင်းလာ
လေသည်။ ထိုမိန်းမနှင့် ရယ်ကာမောကာ ပြောဆိုပြီး လန်ခြားနှင့် ထွက်သွား
လေသည်။

ကျွန်တော်သည်လည်း အတွင်းသို့ဝင်ကာ စာဖတ်၍နေသည်။
ထိုအခါက ကျွန်တော်မှာ စာရေးဆရာအဖြစ်ကို နမောတဿဆို၍
တောင်းခံဆဲ ဖြစ်လေသည်။ ထိုအခန်း၌ပင် ရေးသောစာတို့မှာ စာရေးဆရာ
တစ်ယောက်နှင့် တူသည် မတူသည်ကို မသိသော်လည်း နေရထိုင်ရသည်မှာ
ကား စာရေးဆရာတစ်ယောက်နှင့် တူလေသည်။

များစွာဆင်းရဲ၍ များစွာအလုပ်လုပ်၏။ များစွာကား ပျော်၏။ ည
ကိုးနာရီတိုင်သောအခါ တစ်ဖက်ခန်းက ဆူသံပူသံကို ကြားရလေသည်။

“မလာနဲ့၊ ရှင်မယားငယ်နဲ့ ရှင်နေချည်”

“ဟေ့ကောင်မ တိတ်၊ သိပ်စကားမများနဲ့”

“မတော်ဘူး အသေကောင်ကြီးရဲ့။ မတော်ဘူး တဏှာ ရူးကြီးရဲ့
မတော်ဘူး၊ သွား မလာနဲ့”

ယောက်ျားအသံမှာ ဆရာပီမိုးနင်းအသံဖြစ်သောကြောင့်
ကျွန်တော်သည် ထသွား၏။ သူတို့ဘက်ဆီသို့ လှမ်းကြည့်နေ၏။
ဆရာအသံက မူမမှန်။ မူးသံကြီး ပေါ်နေ၏။

“မယားငယ် သောက်ကမြင်းမတွေနဲ့ သွားနေပါ။ ဖာတွေနဲ့သာ ရှင်နဲ့
တော်တယ်”

“ကဲဗျာ” ခွပ်ခွပ်နှင့် အသံကြားရ၏။ ပြုန်းဒိုင်းနှင့် ဆောင့်အောင်
ကာ ဆင်းလာလေ၏။ နောက် လန်ခြားပေါ်တက်၏။

အိမ်ပေါ်မှာ မိန်းမကားငိုလျက် နောက်က ရန်ထောင်လိုက်၏။

“ဂျောင်း၊ ဂျောင်း” ဟု လန်ခြားကိုနှင်ကာ ဆရာသည် ထွက်သွား
လေ၏။ သူမိန်းမထိပ်တွင် သွေးရွဲ၍ ကျန်ရစ်ခဲ့လေ၏။

ပီမိုးနင်းသည် ဂျာနယ်တိုက်တစ်တိုက်သို့သွားပြီး ရက်များစွာနေ၏။
ထိုရက်တွင်ပင် ဖြစ်သလို နေ၊ ဖြစ်သလို စား၊ ဖြစ်သလို အိပ်ကာ စာမှန်မှန်
ရေးနေလေသည်။

ဤသို့ ရှုပ်ထွေးသော အိမ်တွင်းရေး ကိုယ်ရေးအဖြစ်မှနေ၍
(၀၁)ညွှန်တွင်း မှနေ၍ ရှင်းပေးလင်းပေးဆိုသော စာများကို ရေးထုတ်လျက်
နေသည်မှာ ပီမိုနင်း အတွက် အဆန်းအသစ်မဟုတ်ပေ။

အခြားအခြားဘက်၌ ပီမိုနင်းကို ချီးမွမ်းချင်ချီးမွမ်း၊ မချီးမွမ်းချင်နေ၊
မြန်မာစာကို ရှင်းအောင်ရေးရာ၌ကား လူတိုင်းချီးမွမ်းရမည်။ နက်နဲသော
စိတ်ပညာကို လူအများ နားလည်အောင် ပြတ်ပြတ်သားသား ရေးနိုင်သူကား
သူတစ်ယောက်သာ ရှိသေးသည်။ စီးပွားရေး၊ ပညာရေး၊ တိုင်းရေး၊ ပြည်ရေး
ဘာကိုပင်ရေးရေး ရှင်းလင်း နားလည်လွယ်လှပေသည်။ ဝတ္ထုအရေး၌ကား
ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း မျက်စိတွင် လက်ခနဲထင်းခနဲ ဖြစ်လောက်အောင်
ရေးသားနိုင်သည်ကိုကား အထူးဆိုဖို့မလိုချေ။ သူ၏ လင်းထင်းပြတ်သား
သော စာသည် ချိုသာညီညွတ်သော အသွားဖြင့် လှပကောင်းမွန်သော
အဓိပ္ပာယ်များကို အမြဲဆောင်နေလေသည်။

သူသည် သူ့အိမ်တွင် ဘာဖြစ်ဖြစ်၊ သူ့ကိုယ်ရေး ဘယ်လိုနေနေ
ဂရုမစိုက်။ စာရေးဖို့ကိုသာ ဂရုစိုက်၏။

ပထမဆုံးတွေ့စဉ်က စာရေးဆရာနာမည်ကြီးကို အခန်းတွင်းမှ
စင်မြင့် ပေါ် ဆွဲတင်ချင်သော ဝါသနာအတိုင်း . . .

“ဆရာ၊ ကျွန်တော်တို့ ယူနီဗာစီတီကို တရားဟောကြွပါ” ဟု
ဖိတ်ခေါ် လေသည်။

“ဆရာတို့က အရေးသမားသက်သက် အပြောမရဘူး။ ပြော
လည်း မပြောတတ်ဘူး။ ကျင့်ရင်လုပ်ရင်တော့ ဖြစ်ရမပေါ့ကွယ်” ဟု သူရေး
နေကျ ‘ဖြစ်ရမယ်’ ဟူသော အဘော်နှင့် မဆန့်ကျင်ဘဲ ဖြေလေရာ . . .

“ဒါဖြင့် ကျင့်ပြောပါဦးဆရာ” ဟု တစ်ဖန် ဖိတ်ပြန်သည်။

“အဲဒီဘက်က ဝင်မစွက်ပါရစေနဲ့ တူမောင်ရာ”

ဆရာသည် သူ့အဆင်ခြင်ဖြင့် သူ့ဉာဏ်အလင်းပေါက်သည့်အတိုင်း
လမ်းမတည်တည်ခရီး အမြဲသွားလျက်ရှိလေသည်။ သို့ကြောင့်လည်း
လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၀ မျှ အတွင်း မြန်မာစာကို အများဆုံးရေးသားသူ
သုံးယောက် (လယ်တီ ပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး၊ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ ပီမိုးနင်း)
တွင် တစ်ယောက် အပါအဝင် ဖြစ်လေသည်။

(၅)

ထိုနေ့ကား တိုးတက်ရေးမဂ္ဂဇင်း ဦးစိန်က ရန်ကုန်မြို့ပြင်ဘက်
ခြံတစ်ခြံတွင် စာရေးဆရာများ ထမင်းကျွေးသောနေ့ဖြစ်သည်။

ဆရာဘီ၊ ဆရာစိမ်းစသော ရှေးဆရာကြီးများလည်း ပါသည်။

တက်ထွန်း၊ သိပ္ပံကျော်ထင်စသော ဝတ္ထုရေးဆရာလေးများလည်း ရောက်ကြသည်။ ကျွန်တော်သည် ဆရာလွန်း (သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း)နှင့် ပီမိုးနင်းတို့အနီးတွင် ထိုင်လျက် ရှိလေသည်။

ထမင်းစားပြီးကြ၍ သစ်ပင်ရိပ်များတွင် ကုလားထိုင်များနှင့် ဝိုင်းဖွဲ့ကာ ထိုင်နေကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ငှက်ပျောရွက်ကြီးများကာ အသာအယာ တိုက်လျက်ရှိသော လေတွင် လှုပ်နေသည်။ စည်းရုံး၌ ပေါက်နေသော ဒန်သလွန်ပင်မှ အပွင့်များသည် ကြွေကျလျက်ရှိလေသည်။

ဆရာပီမိုးနင်းကား ယခုတစ်ကြိမ် အပေါ်အကျီနှင့်ဖြစ်၏။ ကတုံးကို ပြောင်အောင်ရိတ်ထားပြီး ပဝါနီကို ရစ်ထားလေသည်။ သူကား ခါတိုင်းထက် ဝ၏။ မျက်နှာမှာလည်း နီနေ၏။

ကျွန်တော်တို့သည် မြန်မာပြည်၌ စာဖတ်သူပေါ်အောင်လုပ်ရန်၊ စာအုပ် ကောင်းများပေါ်လာရန် စဉ်းစားဆွေးနွေးလေသည်။ စဉ်းစားရာမှ ဝတ္ထုအကြောင်းကို ရောက်သွားကြသည်။ ထိုလူစုတွင် ရှေးပညာရှိကြီးအချို့က ဝတ္ထုကို ကလေးကလားဟု ထိပါးလိုက်ရာ ကျွန်တော်က ကန်ကွက်ပြီး ဝတ္ထုဂုဏ်ကို ချီးကျူးလေသည်။ နောက် . . .

“ကျွန်တော် သဘောရတာဖြင့် မြတ်စွာဘုရားဟာ ဝတ္ထုရေးဆရာအဖြစ်နဲ့လည်း လောကအကျိုးကို အများကြီးဆောင်ခဲ့တယ် ထင်တယ်” ဆက်လိုက် ပြန်၏။

“ဟုတ်တာပေါ့၊ ငါးရာငါးဆယ်တွေဟာ ဘုရားက ဘုရားအတိတ်
ဘဝ အဖြစ်အပျက်တွေဆိုပြီး ဟောတာမဟုတ်ပါဘူး။ ဘဝအဆက်ဆက်က
ဘုရား အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေလည်း ဟုတ်မယ် မထင်ပါဘူး။ ဝတ္ထုတွေနဲ့လိုရင်း
ဆွဲဟောတော်မူခဲ့တာ ထင်ပါရဲ့” ဟု ရဲဝံ့စွာ ပြောလိုက်လေတော့၏။

“ဟုတ်တယ်၊ နောက်မှ နောက်လူတွေက ဘုရားရဲ့ အတိတ်ဘဝ
အတ္ထုပ္ပတ္တိတွေလို့ ပြောကြတာပါ” ဆရာပီမိုးနင်းသည် စိတ်ပါလက်ပါ
ပြောပြန်လေ၏။

သို့ဖြင့် ဆွေးနွေးငြင်းခုံနေကြရာ ခပ်အေးအေး ဖြစ်သွားလျက်
တစ်ယောက်တန်း နှစ်ယောက်တန်းသာ စကားပြောဆိုနေကြလေ၏။
ထိုအခါ ဆရာလွန်းက ကွမ်းစားရင်း ဆရာပီမိုးနင်းကို ကြည့်ပြီး . . .

“ကိုယ့်လူမလဲ အရက်ဆီတွေလား၊ အမွဲဆီတွေလား တက်နေလို့
ထင်ပါ၊ ဝလိုက်တာ ဖီးလို့။ တစ်နေ့တစ်ခြား တိုးဝနေပါပကော” ဟု
ပြောလိုက်၏။ ပီမိုးနင်းသည် အရက်ဆီဟု ဆိုသည်ကိုကား ဘာမျှမပြောဘဲ
အမွဲဆီဟု ပြောသည်ကိုကား ပြန်ချေ၏။

“မွဲတာတော့ မပြောပါနဲ့ဆရာ၊ သူများတွေ ဘယ်လိုလုပ်
ချမ်းသာကြပါ့မလဲဆိုတာ အချိန်ရှိတိုင်းစဉ်းစား။ စဉ်းစားရတိုင်းရေးနေလို့
ကိုယ်တိုင်ချမ်းသာအောင် လုပ်ဖို့ စဉ်းစားချိန်လည်း မရှိဘူး၊ လုပ်ချိန်လည်း

မရှိဘူး” ပီမိုးနင်းကဖြေရာ သခင် ကိုယ်တော်မှိုင်းကြီးသည် ကွမ်းသွေး ထွေးပြီး ရယ်နေလေ၏။ သူ့ကိုယ်သူလည်း တွေးမိဟန်ရှိ၏။

(၆)

ပီမိုးနင်းသည် သည်ဝါဒကို ဘယ်အခါမျှ မစွန့်ခဲ့၊ တိုင်းပြည်ကို လိမ်လည် လှည့်ဖြားသောစာကို ဘယ်ခါမျှ မရေးခဲ့။ ဗြိတိသျှ အင်ပီရီယယ်လစ် အစိုးရကို ဘယ်အခါတုန်းကမျှ မချီးကျူးခဲ့။ နိုင်ငံခြားသား များ မြန်မာတစ်မျိုးလုံးကို သွေးစုပ်နေသည်။ နိုင်ရာစားလုပ်နေသည်ကို ဘယ်အခါကမျှ မထောက်ခံခဲ့။ အယ်ဒီတာဘဝ တစ်လလျှင် ၃၅၀ ကျော်ကျော် ရစဉ်ကလည်း အမျိုးသားဘက်မှ ရေးခဲ့သည်။ တစ်လ သုံးလေးဆယ်ဝင်တုန်းကလည်း တိုင်းပြည်ဘက်ပါခဲ့သည်။ ဗန္ဓုလတုန်း ကလည်း တိုင်းပြည်အကျိုးကိုသာ ရေးသည်။ မြန်မာ့အလင်း လေပွေကြီး အဖြစ်ဖြင့် ရေးစဉ်ကလည်း တိုင်းပြည်ဘက်ကသာ ရေးမြဲရေးသည်။ သူနေရာတွေ အများကြီး ပြောင်း၏။ သူ့နာမည်တွေ အမျိုးမျိုးလဲ၏။ သူ နေရေးထိုင်ရေး အကျပ်အချောင် အဆင့်ဆင့်ကူး၏။ သူ့စိတ်၊ သူ့အာဘော်၊ သူ့ဝါဒကား မပြောင်း။

ပီမိုးနင်းသည်ကား တကယ့်လူရိုးကြီးဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်းကြီး ဖြစ်တော့၏။

သူသောက်သည်။ သူ သောက်သဖြင့် သူဝါဒမပျက်။ သူ သောက်
သဖြင့် သူ့တာဝန်မတိမ်။ သူ သောက်သဖြင့် တိုင်းပြည်အကျိုးမယုတ်။
သူသောက်၊ သူပျော်၊ သူထင်သလိုနေသဖြင့် သူ့မှာ အကျိုးယုတ်ချင်
ယုတ်မည်။ သူ့မှာ အကုသိုလ်တွေ ပွားချင်ပွားမည်။ သို့သော် အများအကျိုး၊
တိုင်းပြည်အကျိုးကိုသာ ရှေးရှုသူမှန်သမျှသည် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကို
ဂရုမစိုက်အား၊ တာဝန်မထားနိုင်။

သို့ကြောင့် ကျွန်တော်ဆိုပြန်သည်။ ပီမိုးနင်းကား တကယ်
သူတော်ကောင်းကြီးပင်။

(၇)

ဆရာပီမိုးနင်းသည် မဖုံးမကွယ် သူပျော်သလိုနေပြီး ပင်ရင်း
ရည်ရွယ်ချက်ကြီးကိုသာ ဖြည့်ဆည်းနေသည်ကို ထောက်သဖြင့်
လည်းကောင်း၊ သူ့အရေးအသားများကို ကြည့်သဖြင့်လည်းကောင်း၊
ပုလင်းကိုထောင်၍ မိန်းမတွေကြားထဲ ပျော်နေပါးနေသော်လည်း လူရိုး
ဖြစ်နိုင်သေးသည်ကို သူ ယုံကြည်ဟန်ရှိလေသည်။

တစ်ခါသော် ကျွန်တော်နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးသူ မိတ်ဆွေတစ်ဦးက
ကျွန်တော့်အား သွေးကြီးသည်၊ မာနကြီးသည်ဟု အပြစ်တင်လေရာ

ထိုမိတ်ဆွေ၏ ထင်မြင်ချက်ကို ကျွန်တော် လေးစားသည်ဖြစ်၍ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် ရှင်းတမ်းရေး၍ ပီမိုးနင်းထံသို့ ဆုံးဖြတ်ချက် တောင်းလေသည်။ ဆရာက ပထမ စာနှစ်စောင် မြန်မာလိုရေး၍ ကျန်တစ်စောင်ကို အင်္ဂလိပ်လို ရေးလေသည်။

" So Long as one's conscience is clear there is nothing to worry about." "ကိုယ်ကောင်း ခေါင်းဘယ်မရွေ့" ဟု သဘောထားပြီး ဘာမျှ ဂရုမစိုက်ဘဲနေပါဟု စာအဆုံးတွင် အကြံပေးလေသည်။ သူ့အကြံအတိုင်း သူလည်း လိုက်နာဟန်ရှိလေသည်။

အဆုံးတွင် "As honest man must not pretend to be a rouge or thief, he must proclaim to the world that he is honest and then become an example for others." ရိုးသားသူတစ်ယောက်သည် လူယုတ်မာလို လည်းကောင်း၊ သူ့ခိုးလိုလည်းကောင်း အယောင်မဆောင်ရာ၊ သူ့ရိုးကြောင်း ကမ္ဘာကို ကြောညာပြီး အများ၏ စံတစ်ခုဖြစ်ပါစေ" ဟု ဆိုလေသည်။

ပီမိုးနင်း၏ အကယ်ရိုးသားမှုသည် နားမလည်သူတို့ အစွဲကြီး လှသော တစ်ကိုယ်ရေးနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည့် အဖြစ်ကလေးများတွင် နစ်မြုပ်နေသဖြင့် ကျွန်တော် ယခုဖော်ပေသည်။ ဆရာပီမိုးနင်းကိုယ်တိုင်က

ထင်ထင်ရှားရှား မပြောသဖြင့် ကျွန်တော်ဆရာ ပီမိုးနင်းသည် စံယူလောက်
 သော လူရိုးကြီးဖြစ်သည်ကို ကြွေးကြော်ပြီးသည်၏ အဆုံး၌လည်း
 ကျွန်တော်စိတ်သည် ရှံ့ .ညွန်ထဲမှ ပေါက်လာသော ကြာပင်တွင်
 ထွားထွားဝေဝေ ပွင့်နေသည့် ကြာပွင့်တွင်းသို့ ပြေးဝင်နားနေလျက်ပင်
 ရှိလေသတည်း။

သိန်းဖေမြင့်

(၁၉၃၈ခု ထုတ်၊ အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း၊ အတွဲ ၇၄)

ယခုခေတ်နှင့်ဆိုင်ရာ သီစရာ၊ မှတ်စရာ၊ တတ်စရာတွေ
 သင်၍ မကုန်နိုင်အောင် များ၍နေသည်အထဲတွင်
 ယခုအခါ အသုံးမဝင်တော့သည်ဖြစ်သော ရှေးအရေး၊
 ရှေးအရာတို့ကို ရှာဖွေနှိုက်ချွတ်မှတ်သား၍ သတင်းစာ
 များ၌ အချေအတင် ရေးသားကြချေက အမျိုးသားများ
 နှစ်မွန်းသွားဖို့သာ ရှိပေသည်။

(ပီမိုးနင်း)

တိုင်းနိုင်ငံသည် ခန္ဓာအိမ်နှင့်တူ၏။
 အကြောင်းမူကား ဝင်ကုန်များကာ ထွက်ကုန်နည်းလျှင်
 ဝမ်းချုပ်၍ သေတတ်လေသည်။

(ပီမိုးနင်း)

P. MONIN

[Translated by Maung Nyo Mya from the Myanmar of Maung Thein Pe.]

Thoughts of P. Monin conjure up before mind's eye the curious picture of a noble lotus flowering beautifully out of an unclean field of mud.

P. Monin, born of obscure parents and a still more obscure Myanmar village, is today a great name, the fragrance of whose fame fills the entire length and breadth of the country. Out of his usual drunkenness and characteristic shabbiness the soul of a great patriot for ever shines. Insignificant, petty, little personal faults are lost beside the colossal goodness of his personality. From the volumes of seemingly cheap literature exacted of him by the daily exigencies of the popular press his genius frequently shoots out in meteors of dazzling brilliance, heralding light and new thoughts into a benighted land.

So I have been thinking that if I were to orate at his burial my speech should be, "I see in my mind's eye the picture of a lotus of surpassing beauty flowering out of unclean sludge and slime . . ."

*

In appearance our Saya P. Monin presented a bulky, dingy mass of sluggish humanity with a peculiarly short and stupid haircrop, and his childish sleeveless shirt matched but very poorly with his

Arakanese longyi of red and green. The big extra-strong leather belt fastening up his obesity reminded me of iron bands round a water tub, and such a compound of incongruities as he then was, that I took him for a funny old Chinaman of many extractions.

"This is Saya P. Monin", said U San Ni of Parrot Film co., and only then did I realise with a heart-throb that the odd personage I was being introduced to was no other than the great author of *Thè-mya-hayar*, the favourite intellectual nourishment of my boyhood, the book which I had to read so surreptitiously from my religion-ridden parents.

Saya P. Monin did not move. From behind his spectacles he just cocked his eyes in my direction and laughing a little in recognition of me, resumed his writing. So I saw the great man there in all his drabness, writing, writing away, and neither the lustrous little brass elephants on U San Ni's table nor the bright new furniture around could lend any enchantment to him.

Strictly speaking, I have never been his intimate disciple but it was my good fortune to be his next door neighbour while staying in a flat in Montgomery Street, an interesting period of happy propinquity so helpful to my study of the man.

He has a predilection for cheap comestibles and was often seen feeding himself appetisingly at the pavement stalls in our street. He preferred having such grub at odd hours to dining at home. Once at dinner-time I found him walking up and down his room and simultaneously eating most complacently from a plate in his hand. His room was altogether a murky, dirty, unswept affair with the family clothes flung in all disorder over improper places. The house trembled every time the tram-cars passed our way and the din of the traffic kept pouring in ceaselessly, a wonder to me, then and now, that from such fetid atmosphere and vulgar environment he could produce that sweet, pure, idyllic story of the belle of Zinkyaik hills. His wife, or at least the woman who happened to fill that position at the time of my visit, was also none too lovely, a lean, elderly figure of skin and bones

in unmistakable contrast to the perfect heroine of his creation. "Ah, I know", I chuckled to myself, "he simply revolted against the muck and carrion of his surroundings, and so we have those wonderful idyllic masterpieces of his."

*

One day I saw P. Monin and wife returning harmoniously in a rickshaw from the pagoda. No sooner had the happy couple entered the threshold of their lodging than a young plump blonde hailed after the Saya from the pavement below, "Saya Kyaw! Saya Kyaw!", for such was his name to the inner circle of his friends. In a moment Saya Kyaw came down in his beautiful thick belt and after a short, merry prattle with the young woman, paired off with her again in a rickshaw.

At about nine o'clock that evening I heard the hubbub and fulminations of a quarrel from my great neighbour's quarters.

"Why do you come back? Go and live with your mistress till you are dead"

"O, my good woman, be quiet. Don't rant, please"

"No, I will speak, you cadaverous old satyr, beast of lewdness, go away?"

The masculine voice, very unsteady and apparently alcoholized, belonged to our illustrious Saya.

"Go back to your sluts and strumpets. You are only fit for prostitutes and bitches. Go"

"Well then . . .", a thud of slaps and blows followed, and down the stairs came P. Monin angrily, with the bleeding, weeping wife vituperating in his wake. He did not look back, but stepped resolutely into a rickshaw and disappeared into the night.

For many days he did not return, eating, sleeping and writing under worse conditions at the small press of a poor friend.

*

It was the day, when U Sein of the Efficiency Press invited the writers to breakfast in an estate outside the town. There were present quite a medley of Myanmar literatures, from such

"Victorians" as Saya Bi and Bagyi Sein to the latest writers of paper-covered thrillers as Tet Tun, Theippan Kyaw Htin, etc. I sat near Thakin Kodaw Hmaing and Saya P. Monin.

After breakfast we all sat in easy chairs in a circle under the shade of the trees. The plantain ~~palm~~ leaves were flapping gently in the cool breeze and from the *dandalun* tree near the hedge petals were falling softly.

Saya P. Monin was all spruce and spry, the first time I saw him in a clean overcoat. He looked fatter and healthier.

We began to discuss how best to improve the present paucity of good books in the land, from which the conversation drifted naturally into the position of the novel today. One of the elders among us denounced the novel as a mere childish frivolity. I gave out my objections . . .

"To my mind", I continued, "Buddha was also a great novelist . . ."

"Yes", seconded Saya P. Monin, "His 550 *jatakas* are veritably the forerunners of our Myanmar novel"

"Buddha himself must have regarded them as novels, I am sure, just as the Decameron and the Pantameron are. I don't think all those 550 *wuttus* are precisely his autobiographical experiences. Buddha was just employing fiction as a vehicle for the propagation of his Buddhism"

"Yes", P. Monin agreed again, "Much of our present day misconceptions are due to scandalous later hindu interpolations and the misinterpretation of our own blind bigots."

The discussions cooled down and now we were talking in small groups of two and three. From his serene and tranquil betelchewing, thakin Kodaw Hmaing beamed towards P. Monin and said, "Why, my man, you're getting fatter day by day! Just like a hog, ha! ha! Why? Is it due to the sweetness of poverty or of whisky?"

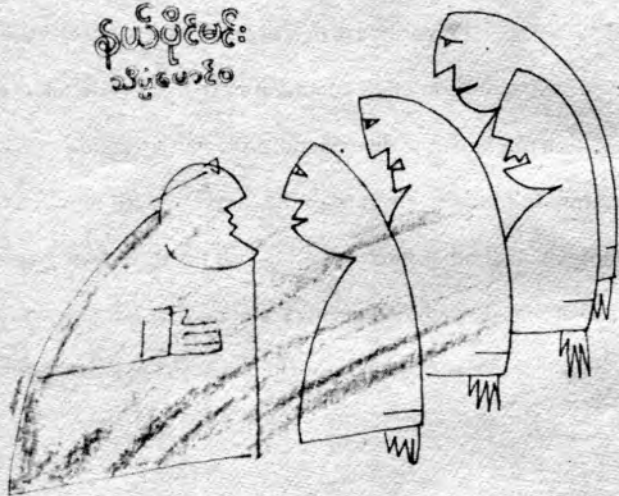
P. Monin smiled meekly. "Poor man that I am, sir, so preoccupied with writing for the prosperity and the betterment of others no time is left for the improvement of my own miserable case."

Kodaw Hmaing was greatly pleased with the answer.

Like all authors P. Monin has his own critics and detractors, but none could deny him the palm for his extraordinary perspicacity, a rare trait among Myanmar authors, and for his masterly interpretation of the profound and intricate human problems in clear, direct language. Primarily a master of the short story, he was also a first-rate writer on economics, education and politics, preferring at all times, as all true leaders of thoughts do, poverty to intellectual treason. Literature to him was his mission, his career, his art, to which he subordinated all other interests of life. Of the three most prolific Myanmar authors in the last twenty years he was one, and already, in the temple of Myanmar Literature he has achieved a safe, worthy niche.

နယ်ပိုင်မင်း
သိပ္ပံပေးဒီဝ

နယ်ပိုင်မင်း

သိပ္ပံမောင်ဝ

ဆယ်ပေပတ်လည် အခန်းကလေးအတွင်း စိတ်ရှုပ်၍နေသူကား
နယ်ပိုင်မင်း မောင်လူအေးဖြစ်၏။ ယင်း ဆယ်ပေပတ်လည် အခန်းကလေး
ကား နယ်ပိုင်မင်း၏ ရုံးခန်းဖြစ်လေသည်။ ထိုအခန်းနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်
အခန်းကား နယ်ပိုင်မင်း၏ တရားခွင်ဖြစ်၏။ ဘေးချင်းကပ်လျက်နေသော
အခန်းကား နယ်ပိုင် စာရေးများ၏ အလုပ်ခန်း။ ကျောချင်းကပ်အခန်းကား

ရာဘက် တရားသူကြီး ဦးဘသော်၏ အခန်းတည်း။ အောက်ထပ်တွင်ကား တရားခံများချုပ်ထားရာ အခန်း၊ ဘီလစ်၏ အခန်း၊ ရှေ့နေများနေရာ အခန်းများ ရှိလေသည်။ ဤမျှနှင့် နယ်ပိုင် ရုံးတော်၏ ပုံပန်းပေါ်လောက်ပြီ။

မောင်လူအေးသည် မိမိရုံးခန်းအတွင်း အလုပ်ရှုပ်၊ စိတ်ရှုပ် နေခိုက်တွင် ရာဘက်တရားသူကြီး ဦးဘသော်က သက်သေများအား ငေါက်နေသောအသံကို အတိုင်းသား ကြားရ၏။ “မောင်မင်းကို မေးတာက တခြား၊ မောင်မင်း ဖြေတာက တစ်မျိုး။ ငါဘာကို ရေးရမလဲ၊ ရုံးတော်ကို မောင်မင်းစိတ်ထဲမှာ ဈေးထင်သလား၊ အောင်မယ် ပြုံးနေပြန်ပြီ။ ငါ့များ မင်းရည်စားထင်နေသလား၊ သက်သေလိမ်ပြီး ထွက်မယ်မကြံနဲ့၊ အခု ထောင်ကျသွားမယ်” စသော အသံများသည် ထရံနှစ်ဖက်ကို ထိုးဖောက်ပြီး သကာလမောင်လူအေး၏ နားထဲသို့ စူးဝင်၍သွားတော့၏။

အခြားဘက်အခန်းတွင်ကား နယ်ပိုင်စာရေးကြီး ဦးဘတိုးက အခွန် လာသွင်းသူများ နောက်ကျသောကြောင့် ဆူပွက်လျက် ရှိနေ၏။ “ခင်ဗျားတို့ကို ချိန်းထားတာ လေးငါးရက်ရှိပြီ။ အခုမှလာလို့ ကျုပ် ဘာလုပ်တတ်မှာတုန်း။ ဒဏ်ငွေသာ ပေးပေတော့၊ ခင်ဗျားတို့ ဘိုးအေ နယ်ပိုင်က တောင်းပန်လို့ရမှာ မဟုတ်ဘူး” စသော အသံများသည်လည်း မောင်လူအေး၏ ရှုပ်နေသောနားအတွင်းသို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်လျက်နေ၏။

ဒုတိယစာရေး ဖန်ကတုံး မောင်ဖျန်စိန်ကား မိမိရှေ့စားပွဲပေါ်တွင် တင်ထားသော စာရင်းစာအုပ်တွေ၊ အမှတ်တွေ တစ်ပုံကြီးနှင့် အလုပ် ရှုပ်လျက်နေ၏။ ဤမျှအလုပ်ရှုပ်နေစေကာမူ ဆေးလိပ်ကိုကား လက်မှမချ။ စီးကရက် တစ်လိပ်ပြီးတစ်လိပ် ဖွာလျက်နေ၏။ တတိယစာရေး ဘကွန်း ကား ဘာအလုပ်ရှုပ် နေမှန်းမသိ။ အခန်းထဲတွင် ဟိုလျှောက်သည်လျှောက် နှင့် နေ၏။

ရုံးပြာတာဖြစ်ကြကုန်သော ပန်ဒစ်နှင့် မဟာရန်တို့ကား နယ်ပိုင် အခန်းထဲသို့ အမှုတွဲတွေ၊ စာရွက်တွေယူကာ ဝင်လာ။ အခန်းထဲမှ ယူစရာ ရှိတာတွေကို ယူသွားကာနှင့် အလုပ်များနေရှာကြကုန်၏။ ခုဝင်ခုထွက်နှင့် ခြေညောင်းစရာ။ နယ်ပိုင် စားပွဲပေါ်တွင်ကား စာရွက်တွေ၊ အမှုတွဲတွေနှင့် ရှုပ်နေလိုက်သည်မှာ အပ်ချစရာပင် နေရာလပ်မရှိ။ စားပွဲပေါ်တွင်မျှ မကသေး။ အနီးရှိ ကုလားထိုင်တွေမှာ လည်း အလွတ်မရှိ။ အနားရှိ ဘီရိုပေါ်တွင်လည်း အလွတ်မရှိ။ ကြမ်းပြင်ပေါ်တွင်လည်း အလွတ်မရှိ။ များလိုက်တဲ့ဖြစ်ခြင်း။ မောင်လူအေး ယင်းတို့ကိုမြင်လျှင် စိတ်အပင်ပန်းကြီး ပင်ပန်းလျက် နေတော့၏။

ဤသို့ စိတ်ပင်ပန်းစွာနှင့် အလုပ်တွေကို ကြည့်နေစဉ် အပြင်ဘက် မှပြာတာ မောင်ဖိုးရွှေသည် အသံဝါကြီးဖြင့် ကျယ်လောင်စွာ “လျှောက်လွှာ၊

လျှောက်လွှာ၊ နယ်ပိုင်မင်း လျှောက်လွှာ” ဟူ၍ သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် အော်လိုက်
ပေ၏။ သူ၏အသံကြီးကို ကြားလိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် တစ်ရုံးလုံး
တိတ်ဆိတ်၍ သွားလေတော့၏။ ယင်းအသံဝါကြီးမှာ ပဲ့တင်ထပ်၍သွား၏။
ကိုက်တစ်ရာ အတွင်းမှပင် ကြားရ၏။ တကယ့်အသံကြီး ဖြစ်ပေသည်။

ပြာတာမောင်ဖိုးရွှေ၏ “လျှောက်လွှာ” ဆိုသော ပဲ့တင်သံကြီးမှ
မစဲမီ အင်္ကျီ ညစ်ညစ်၊ လုံချည်ညစ်ညစ်၊ ဆံပင်စုတ်ဖွားနှင့် လျှောက်လွှာ
တစ်စောင်ကို ကိုင်ကာ အခန်းတွင်းသို့ မိန်းမတစ်ယောက် ဝင်၍လာ၏။
အသူနည်း။ မဘုမ ဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့် လာပါသနည်း။ မနေက
မရွှေသောင်း၏ ခွေးနက်ကြီးက မိမိအား ကိုက်သောကြောင့် တရားစွဲရန်
ဖြစ်ပါသည်။ ကိုက်တတ်သောခွေးကို မွေးထားပြီး အဘယ်ကြောင့်
ကောင်းစွာ မထိန်းထားပါသနည်း။ ဤအမှုကား လူကြီးရုံးနှင့် သင့်တော်၏။
လူကြီးရုံးသို့ လွှဲလိုက်လေသည်။

ယင်း မဘုမမှ ထွက်သွားမည်မလုပ်သေး၊ ခေါင်းပေါင်းစ
ထောင်ထောင်၊ မျက်နှာပြောင်နှင့် လူတစ်ယောက် လျှောက်လွှာကလေး
ကိုင်ကာ ဝင်လာပြန်၏။ လူကြီးလူကျယ်တစ်ယောက်နှင့် တူလေသည်။
အဘယ်ကြောင့် လာပါသနည်း။ အင်္ဂလိပ်သူကြီးနှင့် ပတ်သက်၍
လျှောက်ထားရန် ဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်သူကြီးသည် မိမိအား မတရား

ဒဏ်ရိုက်လိုက်သဖြင့် ယင်းသူကြီးအား စစ်ဆေးပြီး အပြစ်ပေးရန်
လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။ မောင်လူအေးလည်း မိမိ၏ နေ့စဉ်
မှတ်တမ်းစာအုပ်ကို ဖွင့်၍ ကြည့်သည်။ ရက်ချိန်းတွေ ပြည်နေပြီ
ဖြစ်သောကြောင့် ဆိုင်ရာမြို့ပိုင်ထံ စစ်ဆေးရန် ပို့လိုက်၏။

ထိုလူထွက်သွားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဝင်၍လာသူကား တရုတ်
အစန် ဖြစ်၏။ တစ်နေ့က အင်းမရွာတွင် အလုပ်မရှိ လူမိုက်ဘွဲ့ရ ငဖိုးညွှန်က
အလကားသက်သက် နေလယ်ကြောင်တောင်တွင် လမ်းလျှောက်နေခိုက်
ပါးနားရိုက်သဖြင့် နာကျင်စေမှုနှင့် တရားစွဲရန်ဖြစ်၏။ ယင်းအမှုကား
ဒုတိယမြို့ပိုင်ကလေးနှင့် သင့်လျော်လေသည်။ ယင်းအား လွှဲပေးလိုက်၏။

အောင်မယ်၊ ဗျင်းစွဲသူကြီး ဖိုးရွှေအုပ်ပါကလား။ ဘာကိစ္စပါလိမ့်။
လျှောက်လွှာကြီးကို ဆုပ်ထားလိုက်သည်မှာ ကျေမွ၍ပင်နေပေပြီ။
နောက်နားကလည်း လူ လေး ငါးယောက်။ ရွာကော်မတီဖိုးလှ၊ ဘသောင်း၊
ဦးကုလားတို့ပါကလား။ အကြောင်းများ ထူးလာကြသလား။ အင်း၊
လူဆိုးဖိုးမောင် ရွာထဲတွင် သောင်းကျန်းနေသောကြောင့် တစ်ရာ့တစ်ဆယ်
လုပ်ရန် လျှောက်ထားကြပေသကဲ့။ လျှောက်တာကတော့ ကောင်းပါရဲ့။
သည်အကောင် တကယ်ပဲ ဆိုး သလား သူကြီးမင်းရဲ့ ဆိုးမှလည်း လုပ်ကြပါ။
မတော်တဆ လူကောင်းဖြစ်နေပါ့မယ်။ ယင်းတို့အားလုံးကို စစ်ဆေး၏။

ပြီးလျှင် ဖိုးမောင်ကိုဖမ်းရန် ဝရမ်းထုတ်ပေး လိုက်လေသည်။ သူကြီးလည်း ပြုံးလျက်ထွက်သွား၏။ ငါလို သူကြီးကို ဘယ်လို အကောင်မှတ်သလဲဟု ကြိမ်းဝါးသွားပုံရလေသည်။

ထို့နောက် ဝင်လာကြသူတို့ကား ဆယ့်ငါးယောက်ခန့် ရှိလေသည်။ အသက် ခပ်ကြီးကြီးလည်းပါ၏။ အသက် ခပ်ငယ်ငယ်လည်း ပါ၏။ အဝတ်အစား ပြောင်ပြောင်နှင့်လည်း ပါ၏။ အဝတ်အစား ညစ်ထေးစွာနှင့် ယောက်ျားကအများ။ မိန်းမက သုံးလေးယောက်။ ကလေး သုံးလေးယောက်လည်း ယင်းတို့၏မိဘများနှင့် ပါလာ၏။ ဘုမသိ ဘမသိ။ ကြောက်ရမှန်းမသိ လန့်ရမှန်းမသိ။ မျက်လုံးကလေးများ ကြောင်တောင်တောင် နှင့် နယ်ပိုင်မောင်လူဘေးအား ကြည့်နေကြကုန်၏။ ယင်းလူစုတွင် ခေါင်းဆောင်ဟု ထင်မှတ်ရသော အသက်ငါးဆယ်ခန့် လူ၏ လက်ထဲတွင် လျှောက်လွှာတစ်စောင်ပါ၏။ ထိုလျှောက်လွှာကား အခြား မဟုတ်။ မကြာမီက ဓားပြတို့ကို မခုခံသောကြောင့် အစိုးရမင်းက ဒဏ်ရိုက် ထားသည်ကို ချမ်းသာပေးရန် ဖြစ်၏။ အဘယ်ချမ်းသာ ပေးနိုင်မတုန်း။ အထက်အစိုးရမင်းကြီးက ဒဏ်ရိုက်သည်ကို မိမိက အဘယ်မှာလျှင် ချမ်းသာခွင့်ပေးနိုင်ပါအံ့နည်း။ ကျေနပ်အောင်ပြော၍ လွှတ်လိုက်ရ၏။ ထို လူဆယ်လေးငါးယောက်တို့မှာလည်း မကျေနပ်။ စိတ်ပျက်ပျက်နှင့်ပင် ထွက်၍သွားကြတော့၏။

ယင်းတို့လူသိုက် ထွက်သွားပြီးနောက် လျှောက်လွှာကိုင်၍
 ဝင်လာသူ မရှိ။ ရှင်း၍သွားပေပြီ။ သက်မကြီးကိုချကာ နာရီမော်၍ကြည့်၏။
 တော်တော် အချိန်နှောင်းသွားပေပြီ။ စားပွဲပေါ်တွင် ပုံနေသော အလုပ်တို့ကို
 လုပ်ရတော့အံ့။ ဝမ်းမြောက်စွာ စီးကရက်တစ်လိပ်ကို မီးညှိ၍ဖွာ၏။
 ပြီးမှမပြီးသေးမီ ပြာတာ မောင်ဖိုးရွှေ ဝင်လာပြီးလျှင် လေးထောင့်
 စာရွက်ကလေးတစ်ခုကို ပေး၏။ ဝိဇ္ဇာ ဘွဲ့ ရမောင်စံသိန်း ဝင်၍ လာလေ
 သည်။ ဝိဇ္ဇာတို့ဘာဝ ခန့်ခန့်ညားညားပေပင်။ ဝန်ထောက်စာမေးပွဲ
 ဝင်လိုသောကြောင့် အကျင့်စာရိတ္တကောင်းကြောင်း လက်မှတ်တောင်းရန်
 ဖြစ်၏။ ယင်းဝိဇ္ဇာကလေးနှင့် တစ်ခါနှစ်ခါ တွေ့ကြုံဖူး၏။ လက်မှတ်ကို
 ရေးပေးလိုက်လေသည်။ မပြန်သေး။ ကျေးဇူးတင်စကား ပြောနေ သေး၏။
 အောင်မယ်လေးဟဲ့နော်၊ ရရင်တော်ရောပေါ့၊ စကားရှည်နေရသေး၊ ငါ
 အလုပ်တွေကြည့်ပါပေတော့လား။ အလုပ်တွေ များနေသောကြောင့် စကား
 ရှည်ရှည် မပြောနိုင်၍ ဝမ်းနည်းကြောင်း ပြော၍ လွှတ်လိုက်ရ၏။

ထွက်သွားလေပြီ။ အလုပ်လုပ်ရတော့အံ့။ အဘယ်မှာ လုပ်ရ
 ဦးမည်နည်း။ ရာဇဝတ်ဝန်ထောက် ပေါက်လာပြန်ပြီ။ တစ်ရာ့ကိုး
 တစ်ရာ့တစ်ဆယ် လုပ်ရန် လာရောက်တိုင်ပင်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။ စီးကရက်
 သောက်ရန်ပေးပြီး တော်တော်ကြာအောင် ဆွေးနွေးရ၏။ မောင်လူအေး
 ကား များစွာ စိတ်မပါလှ။ မိမိရှေ့တွင် ပုံနေသော အလုပ်များ ဘယ်သို့

ကုန်အောင် လုပ်ရမည်နည်းဟူ၍သာ စိတ်ကူးထုတ်လျက်နေ၏။

ရာဇဝတ်ဝန်ထောက်မင်းနှင့် စကားပြော၍မျှ မပြီးသေး။ ပြာတာပန်ဒစ်ဝင် လာ၍ ကြေးနန်းစာတစ်စောင်ကို ပေး၏။ ဖွင့်၍ ဖတ်လိုက်ရာ ရောဝတီမြစ်ရေ တိုးသဖြင့် အစိုးရတာများ ပြိုမှာကို စိုးရိမ် ရသောကြောင့် ချက်ချင်းသွား၍ စီမံရန် ဖြစ်လေသည်။ အဘယ်သို့ လုပ်ရအံ့နည်း။ ခက်တော့တာပဲ၊ မနက်ဖြန်လည်း အမှုတွေချိန်းထား၏။ ယနေ့လည်း အမှုတွေစစ်ရန် ရှိသေးသည်။ အလုပ်များရတဲ့ အထဲ ဒါတွေက လာရှုပ်ပြန်ပြီ။ တာခေါင်းတို့၊ တာဗိုလ်တို့၊ တာဝန်ထောက်တို့၊ တာအရေးပိုင်တို့ ရှိပါလျက် မိမိတို့ကို ဘာမဆိုင်ညာမဆိုင် အလုပ်များပြီးသား သူတို့ကို အဘယ်ကြောင့် အလုပ်ပေးရပြန်ပါသနည်း။ မနက်ဖြန်ကိုသွားရန် စီမံရ၏။ ချိန်းထားသော အမှုများကို ပြန်၍ရက်ရွှေ့ရပြန်၏။ ဤသို့ အလုပ်ရှုပ်နေသည်ကို မြင်လျှင် ရာဇဝတ်ဝန်ထောက်မင်းလည်း အားနာလာ သဖြင့် နှုတ်ဆက်ကာ ထွက်၍သွားတော့၏။

ဤကိစ္စတော့ဖြင့် ပြီးသွားပြီ။ ရှေ့တွင်ပုံနေသော အလုပ်များကို စ၍ လုပ်ရတော့အံ့။ အမှုတွဲတစ်ခုကို ဖွင့်၏။ ကလောင်ကို ကိုင်၏။ စာတစ်လုံး နှစ်လုံးကို ရေး၏။ ရေး၍မျှမပြီးသေး ပြိုပိုင်မင်း ပေါက်၍ လာလေသည်။ လက်ထဲတွင် အမှုတွဲတွေ တစ်ပုံကြီးနှင့်။ ဘာကြောင့်

လာပါလိမ့်။ လူ့ခွန်၊ မြေခွန်၊ ကိုင်းခွန်၊ ဂရန်စသော အခွန်တော်အမျိုးမျိုး
အတွက် တိုင်ပင်ရန်လာခြင်း ဖြစ်လေသည်။ အတော်ကြာအောင်
နှစ်ယောက်သား ခေါင်းချင်းဆိုင်ကာ အကြံထုတ် ဉာဏ်ထုတ်နေကြ၏။
အကြံရခက်သဖြင့် ခေါင်းကိုက်လှမတတ်။

ဤသို့ ခေါင်းရှုပ်နေကြသည်အတွင်း ကြေးနန်းစာတစ်စောင်
ရောက်လာပြန်၏။ လန့်၍သွားလေသည်။ ဖောက်၍ ဖတ်လိုက်ရာ
စစ်ကွင်းသူကြီးအား ဓားပြများ သတ်သွားကြောင်း ချက်ချင်းလိုက်သွားရန်
ပါလေသည်။ 'ချက်ချင်း' ဆိုသော စကားသည် ခက်လှပေ၏။ အမိန့်
ပေးသောသူ၌ကား လွယ်ကူ၏။ လိုက်နာရသောသူအဖို့ကား မည်မျှ
ခက်နေရပါသနည်း။ ယခုချက်ချင်းထွက်သွားပါက ယနေ့ ချိန်းထားသော
အမှုတွေ၊ ရှေ့တွင် ပုံနေသော အမှုတွေတွေကို မည်သို့ လုပ်ရပါအံ့နည်း။
မနက်ဖြန်ဆိုလျှင် အစိုးရတာအတွက် သွားရဦးမည်။ ယင်း နှစ်မျိုးစလုံး
အရေးကြီး၏။ အဘယ်သို့ လုပ်ရအံ့နည်း။ မနက်ဖြန် ဓားပြမှုဖြစ်ရာသို့
သွားလျှင် ကောင်းလေရဲ့။ အကယ်၍ တာကျိုးသွားက မခက်ပေလော။
ဤသို့ တွေးတောရင်း အချိန်ကုန်ခဲ့၏။ မြို့ပိုင်မင်းလည်း အကြံမပေးတတ်။
အလိုက်သိစွာ နှုတ်ဆက်၍ ထွက်သွားခဲ့ဘိ၏။ ဓားပြရှိရာသို့ နောက်
တစ်နေ့မှ သွားမည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်လေသည်။ နာရီကို ကြည့်လိုက်ရာ
နှစ်ချက်ထိုးနေပြီ။ ဘာအလုပ်မျှ လည်း မပြီးသေး။

သည်တစ်ခါ အသေအချာလုပ်တော့မည်ဟူသော မျက်နှာထားနှင့်
ကလောင်ကို တင်းတင်းကြီးကိုင်း၏။ ကလောင်လက်ထဲသို့ ရောက်၍မျှ
မကြာသေးမီ ခေါင်းပေါင်းစ တထောင်ထောင်နှင့် လူနှစ်ယောက်
အကြောင်းမကြား ဘာမကြား ရှေ့သို့ရောက်၍ လာကြ၏။ ကုလားထိုင်တွင်
ဆွဲ၍ ထိုင်ကြ၏။ ဆေးတံကြီးများကိုက်လို့။ ဘယ်သူတွေပါလိမ့်။
တော်တော်ရဲတဲ့လူတွေပါကလား။ အောင်မယ်၊ လက်ထဲမှာလည်း
စာအုပ်ကြီးတွေနဲ့ပါကလား။ ဖြတ်ပိုင်းစာအုပ်တွေ လည်းပါရဲ့။
ထိလက်မှတ်ရောင်းသူတွေလော။ အလှူခံတွေလော။ အောင်မယ် လေး
ဟဲ့ လူတွေ၊ အလုပ်များတုန်းမှ ရောက်လာကြတယ်။ ကိုင်း ကိုင်း၊ ဘာကိစ္စ
လာကြပါလိမ့်။ ကြိုပင်ကောက် မိဘမဲ့ကျောင်းအတွက် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်များ
ပေတည်း။ ဪ၊ တော်တော်အားကြပါပေရဲ့နော်။ စကားနည်းလိုသဖြင့်
ချက်ချင်းပင် ငွေ နှစ်ကျပ် အိတ်ထဲမှ ထုတ်၍ ပေးလိုက်၏။ ပြန်ကြပါတော့။
အောင်မယ်လေးဟဲ့ မောင်မင်းကြီးသားတွေ။ ဘယ်ပြန်ကြဦးမလဲ။
နှစ်ကျပ်ဟာ နည်းပြန်သတဲ့။ အနည်းဆုံး ၁၀ လောက် ထည့်ဖို့ ကောင်းတယ်
ဆိုကိုး။ သူတို့ကတော့ အားနေကြတဲ့လူတွေ။ တရားကျအောင်
ပြောနိုင်ကြမပေါ့။ သည်မှာ မအားတဲ့ လူမှာတော့ အခက်ကြီးခက်နေပြီ။
ဘယ်လိုပြောလို့မှမရ။ တောက်တဲ့ကပ် ကပ်နေ တော့တာပဲ။ နောက်ဆုံး၌

အားမနာပါးမနာနိုင်တော့ဘဲ နှစ်ကျပ်ယူချင်ယူ၊ မယူချင် နေဟူ၍
ခပ်ဆတ်ဆတ်ကလေးပြောတော့မှ ငွေနှစ်ကျပ်ကို စားပွဲပေါ်မှ ကောက်ယူ
သွားကြလေတော့သတည်း။ ဖြတ်ပိုင်းကို ပေးရန်ပင် သတိမရကြ။

အင်း၊ အေးပြီ။ အလုပ်လုပ်ရတော့မလား အောက်မေ့ပါ။
အပြင်ဘက်က ဆူညံဆူညံနဲ့ ဖြစ်နေကြတာ ဘယ်သူတွေပါလိမ့်။ အစိုးရ
မြေသိမ်းလို့ လျော်ကြေး လာယူကြသူများ ဖြစ်လေသည်။ ငွေမရကြသေးလို့
စုရုံးစုရုံးနှင့်။ ညနေလေးနာရီ သင်္ဘောမမီလျှင် ခက်မည်စိုးသောကြောင့်
စုရုံးစုရုံးနှင့် ဆူညံနေသူများ ဖြစ်နေကြ လေသည်။ ချက်ချင်း ငွေတိုက်တွင်
ငွေသွားထုတ်စေ၍ အလှည့်ကျ မိမိတို့ ရထိုက် သောငွေများကို ဝေပေး၏။
လျှော့နေ၍ ပြန်ပြောသူကပြော။ ပိုသွား၍ ပြန်ပေးသူက ပေး။ ငွေအ၊
နေသဖြင့် ပြန်လဲသူကလဲ။ မနည်းပင် အချိန်ကုန်၍ သွားလေ တော့သည်။
ထိုအထဲ လျော်ကြေးပေးတာ နည်းသည်ဟု ကျိန်ဆဲသွားသူတွေ ကလည်း
ရှိသေး။ အောင်မယ်လေးဟဲ့ ဒုက္ခ။ ငွေတွေ ပေးနေသည်နှင့် သုံးနာရီခွဲ၍
သွား၏။

လုပ်စရာတွေလည်း အများကြီးရှိသေး။ ဘယ်ဟာကို စ၍
ကိုင်ရမည်ပင် မသိတော့ပြီ။ ဝမ်းထဲတွင် ဟာတာတာဖြစ်၏။ ဆေးလိပ်
တစ်လိပ်ကို ညှိမည် အလုပ်တွင် အင်္ဂလိပ်ယောင်ယောင်၊ ကုလား

ယောင်ယောင် အမောင်ဘောင်းဘီ ဝတ်တစ်ယောက် ပေါက်၍ လာပြန်၏။
 မောင်လူအေးကား ဟစ်၍သာ ငိုလိုက်ချင် တော့သည်။ စ, လိုက်သည်နှင့်
 တစ်ပြိုင်နက် မောင်လူအေး စကားမပြောရ။ ယင်းက ပြောလိုက်သည်မှာ
 မောင်လူအေး ငေး၍သာနေရ၏။ အသူနည်း။ အသက်အာမခံတိုက်က
 နယ်လှည့်ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်လေသည်။ ပြောလိုက်သည် စကားက
 အတောမသတ်ပြီ။ သူ၏ကုမ္ပဏီကောင်းကြောင်း၊ ယင်းကုမ္ပဏီတွင်
 အသက်ပေါင်ထားလျှင် အတိုးများစွာရမည်အကြောင်းတို့ကို စိတ်ပါလောက်
 အောင် ပြောရှာ၏။ မောင်လူအေးနားထဲသို့ တစ်ခုမှ မဝင်။ အပြင်သို့သာ
 ထွက်တော့၏။ နောက်ဆုံး၌ “အသက် မပေါင်ဘူး” ဟူ၍ တစ်ခွန်းတည်းသာ
 ပြောပြီး မိမိလုပ်လိုသော အလုပ်ကိုသာ ကောက်၍လုပ်တော့၏။ ထိုသူ
 လည်း အံ့အားသင့် စွာ ထိုင်နေ၏။ နောက်မှ ထွက်သွားလေတော့သည်။

လေးနာရီခွဲပြီ။ ဘာအလုပ်ကိုမျှလည်း ဟုတ်ဟုတ်မလုပ်ရသေး။
 စိတ်ပျက်မိ၏။ စိတ်တိုမိ၏။ စိတ်ကောက်မိ၏။ ဤသို့နေခိုက်
 ကျယ်လောင်စွာသော သီချင်းသံကို တရားခွင်အခန်းထဲဆီမှ ကြားလိုက်ရ၏။
 စိတ်ပေါက်ပေါက်နှင့် ထွက်ကြည့်လိုက်ရာ ဘကြီးသား ပုလိပ်နှစ်ယောက်
 အကြားတွင် လက်ထိပ်နှင့် ရပ်နေသည်ကို မြင်ရ၏။ သည်တော့မှ
 အရူးမောင်အောင်လှ၏ အမှုကို ချိန်းထားကြောင်း သတိရတော့၏။

အချိန်လည်းနှောင်းပြီ။ ဤအမှုကိုပင် ပြီးအောင်စီရင်မည်ဟု
အမှုတွဲကို ယူကာ တရားခွင်ပေါ်တက်၏။ ရှေးဦးစွာ ထိုသူရူးမရှူး စုံစမ်းရန်
ဖြစ်၏။ အောက်ပါအတိုင်း မေးခွန်းများကို ထုတ်၏။ အောက်ပါအတိုင်း
အဖြေများကို ရလေသည်။

မေး။ ။ မောင်မင်း ဘယ်သူလဲ။

ဖြေ။ ။ တန်ဆောင်မုန်းလ မီးထွန်းပွဲအလွန်စည်ကားမှာပဲနော်၊

မေး။ ။ မဟုတ်ဘူး။ မောင်မင်းအမည်ကို မေးတယ်။

ဖြေ။ ။ ဟုတ်ကဲ့။ ပန်းမြိုင်လယ် အိုလေ သာနယ်ဘွေ။ မျှော်လေတိုင်း။

မေး။ ။ မောင်မင်း ဘယ်သူသားလဲ။

ဖြေ။ ။ မိဘနှစ်ပါးရဲ့သားပေါ့။ ဘာလဲ ကိုသူကျိတ်မြင်တော့လိုက်လိုက်။

မေး။ ။ ဟုတ်ပြီ။ မောင်မင်းအဖေ ဘယ်သူလဲ။

ဖြေ။ ။ အဖေပေါ့ဗျာ၊ မေးနေရသေးသလား။ အိုလေ တောမြိုင်စွန်းက။

မေး။ ။ မောင်မင်းအဖေနာမည် ဘာလဲ။

ဖြေ။ ။ ဦးအောင်ဇေယျပေါ့ဗျာ။ ဘာမှတ်လို့ မေးတာတုံး။ ကျုပ်
စိတ်ဆိုးလာပြီ။ ကောင်းကောင်း သီချင်းမဆိုရဘူး။

(ပုလိပ်များက ဟန်တားရ၏။)

မေး။ ။ မောင်မင်းအဖေက ဦးအောင်ဇေယျဆိုရင် မောင်မင်းအဖေ
နာမည် ဘာခေါ်သလဲ။

- ဖြေ။ ။ အောင်မယ် လာသေးရဲ့။ သိလိုရင် ပြောမပေါ့။
လှိုင်ထိပ်ခေါင်တင် မဟုတ်လားဗျ။ ကျုပ်အမေဟာ စုံဆယ်ဖြာ
ပန်ထွာဦးတင်။
- မေး။ ။ ဟေ့ နေပါဦး၊ မင်း ဘယ်မှာ နေသလဲ။
- ဖြေ။ ။ အခုအခါ ရေသိပ်ကြီးတယ်လို့ ဆိုကြတယ်။
- မေး။ ။ မောင်မင်းဘာဖြစ်လို့ ဒီရောက်လာသလဲ။
- ဖြေ။ ။ ခင်ဗျား ဘာလုပ်စားသလဲ။ ဟိုမေး ဒီမေးနဲ့။ ကြာကြာတော့
စိတ်မရှည်နိုင်တော့ဘူး။
- မေး။ ။ မောင်မင်းနားမှာ ရပ်နေကြတာ ဘယ်သူတွေလဲ။
- ဖြေ။ ။ တစ်ချက်တော့ ကျဲလိုက်ချင်သေးတယ်ကွယ်။ တို့အမေ
မသေခင်က မှာသွားတယ်။
- မေး။ ။ မောင်မင်းအသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ။
- ဖြေ။ ။ မင်းနဲ့ ဘာဆိုင်သလဲ။ ငါ နေတဲ့အိမ်ဟာ ငါ့အိမ်ပေါ့။ ဘယ်သူ
ဆိုင်သေးသလဲ။
- မေး။ ။ ကောင်းပြီ၊ မောင်မင်းအိမ်ပါပဲ။ မောင်မင်း ဆွေမျိုးသားချင်း မရှိ
ဘူးလား။

ဖြေ။ ။ ကျုပ်တို့ ငယ်ငယ်က တယ်ပျော်စရာကောင်းသမျှ။ ဟား . .
ဟား . . . ဟား . . . ဟား (ပုလိပ်များက တားရ၏။)

မေး။ ။ မောင်မင်းတို့ ငယ်ငယ်က ပျော်တာ ထားလိုက်ပါဦး။
မောင်မင်းကို ဘယ်သူ အုပ်ထိန်းသလဲ။

ဖြေ။ ။ ဒီအင်္ကျီ သုံးမတ်ပေးရတယ်။ ငထူးတို့၊ မင်းတို့ ဝတ်နိုင်မှာ
မဟုတ်ပါဘူးကွယ်။ အို ဖော်ကွာဝေးသူမို့။

ခြောက်နာရီလည်း ထိုးတော့မည်။ တစ်ရုံးလုံးလည်း မှောင်နေပြီ။
လူသံ သူသံလည်း မကြားရ။ မိမိနှင့် အရူးအောင်လှတို့သာ ကျန်တော့သည်။
ဤအရူးမှု နှင့်ပင် အဆုံးသတ်ရတော့မည်။ အလုပ်တွေလည်း တောင်ပုံရာပုံ။
အဘယ်နည်းနှင့် ပြီးအောင်လုပ်မတုန်း။ အရူးအောင်လှနှင့် အလုပ်ချင်း
လဲလိုက်ချင်သော ဆန္ဒ များများကြီး ပေါ်ပေါက်ပြီးလျှင် တရားခွင်မှ ဆင်းခဲ့၏။
တောင်ပုံရာပုံသော အလုပ်တို့ကို အိမ်သို့ ယူလာရန် မှာထားပြီး ရုံးဆင်း
လာခဲ့သတည်း။

သိပ္ပံမောင်ဝ

(ဂန္ထလောက ၁၂၉၄၊ သီတင်းကျွတ်လ)

THE SUB-DIVISIONAL OFFICER

(By Tawtha)

(The following pen sketch in Myanmar "Nai-Baing-Min", by U Sein Tin, I.C.S., which appeared in the Khit San Ponbyin edited by Prof. Pe Maung Tin may aptly be described as the troubles, trials and tribulations of a Sub-divisional Officer in Myanmar. This is an attempt at a literal translation.)

The worried wight in a small ten feet square room is Maung Lu E, sub-divisional officer. That small ten feet square room is Maung Lu E's chamber. The room opposite is the Sub-Divisional officer's Court. The room adjoining the side is the office room of the Sub-divisional officer's clerks, that at the back is that of the Additional Magistrate U Ba Thaw. Downstairs are the lock-up for the accused, the bailiff's room and the lawyers' room. So much should be sufficient to give one an idea of the Sub-divisional Officer's office.

While Maung Lu E is busily worried in his own chamber he can bear distinctly the loud and violent voice of the Additional Magistrate U Ba Thaw terrifying the witnesses, "What I ask you is one thing and what you reply is another thing. What must I record? Do you take this hon'ble court to be a bazaar. Now, you are smiling. Do you take me for your sweet-heart? Don't you try to perjure yourself. You'll go to jail straight-off." Sounds such as these penetrate through the wall and pierce into Maung Lu E's ears.

In the other room, U Ba To the head clerk of the sub-divisional office is remonstrating with those paying in revenue as they

were late in doing so. And Maung Lu E's ears are assailed by such words as, "It's now five or six days now that I have made the appointment with you. You've come only now and what can I do? Pay up your fines. Your grandfather of a sub-divisional officer will accept no excuse.

The second clerk, the shaven-headed Maung Phyan Sein is busy bustling over the pile of account books and case-files. Despite his being busy he retains his "smoke" in his hand; he is puffing one cigarette after another. It is not known what business occupies the attention of the third clerk Ba Kun but he is walking to and fro in the room.

The Office peons Pandit and Maharan are busily engaged in bringing into the sub-divisional officer's room, case-files and other papers and taking out such things as should be taken out. Coming in now and getting out then, their feet must be tired. On the sub-divisional officer's table is piled such a heap of papers and case-files that there is not room enough left for placing even a pin. Not only on

the table but also on the chairs nearby there is no such thing as an empty space. Nor is there any empty space on the almirah nearby nor on the floor. What a tremendous lot! As soon as Maung Lu E sees these what a big burden on his mind!

While gazing with a heavy heart at the pile of work, peon Maung Po Shwe shouts in a hoarse voice three times "Shauk-hlwa, shauk-hlwa, Nai-baing-min shauk-hlwa" (Petitions, Petitions for the Sub-divisional Officer). As soon as his voice is heard, the whole court is hushed into silence. That voice echoes and re-echoes. It can be heard from a hundred yards' distance. It is a real voice.

Ere ceases the echoing sound, peon Maung Po Shwe's "shauk-hlwa" there enters into the room a woman carrying a shawl, with dishevelled hair dressed in a dirty jacket and a dirty *htamein* (skirt) bringing in her hands a petition. "Who are you?" "I am Ma Bu Ma" "Why have you come here?" "Yesterday, I was bitten by the black dog belonging to Ma Shwe Thoung and I came here to make a charge against her. Why should she keep a dog that is in the habit of

biting, and not look after it?" But this a matter for the Honorary Magistrate's bench and it is transferred there accordingly.

Scarcely has this Ma Bu Ma made her departure, there enters into the room a brazen-faced fellow a petition in his hand, with the terminal of his turban a-flying. He seems to be a man of importance and influence. "What's your business?" "It is to present a petition to you against the head-man of Ingala for imposing an illegal fine on me?" "To present a petition against the headman of Ingala!" This headman having imposed illegally a fine on him; he is making a request for the institution of an enquiry and punishing the headman. Maung Lu E opens his diary and looks into it and finding that there are many fixtures he forwards the case to the Township Officer concerned.

Directly after that man has departed the next to come in is the Chinaman Ah San. He wants to institute proceedings for hurt against Nga Po Nyun, the unemployed "lu-mike" (Budmash) of In-ma Village who the other day assaulted him in broad daylight

while he was walking on the road. This is a case for the Deputy Myo Ok. It is transferred to him.

But aha! here's the Byinzwe headman Po Shwe Ok. "What's your business?" The manner in which he handles his petition is such as to crumple it. Ah, there are four or five other people behind him—the members of the Village Committee Po Hla, Ba Thaung, U Kala. "Is there anything of importance? I see that you are petitioning me to 'make' for the 'lu-zoe' Po Maung because he is running 'wild' in the village. It's alright filing a petition, but is he really bad, Thugyi-min? Don't run him in unless he is really bad. He might be a respectable person after all." They are all examined and as soon as that is over, a warrant is issued for the arrest of Po Maung. The headman leaves smiling and appears to be boasting to himself "What do they think of a headman like me?"

Directly after them there enter about 15 people and among them are included elderly people, youngish people, those decently dressed and those dirtily clothed. The males are in the majority while

there are only there women. Three children also accompany their parents. The children know neither this nor that, they know not fear, neither know they fright and they stare at Maung Lu E. From among that group there is one about fifty years of age who appears to be the leader with a petition in his hand. That petition is nothing else but one praying to be excused from the payment of fine imposed by Government for not resisting a recent dacoity. How can they be excused? How can I felt off the fine imposed by the higher Governmental authorities? They are sent away after I have given them an explanation to satisfy them. These fourteen or fifteen people are not at all satisfied and depart in disappointment.

When they have all taken their leave, there is nobody else coming in with petitions. The room is empty. Heaving a heavy sigh I glanced at the clock. The time is getting pretty late. Well, the work which has piled up on the table can now be tackled. With a glad heart I light a cigarette and starts puffing it. Before that is finished peon Maung San Thein enters and hands me an oblong card which

conveys the message that one Maung San Thein having the degree of ("Weikza") Bachelor of Arts seeks an interview. The order to come in is given. The "Weikza" degree holder Maung San Thein steps in. As is natural with all "Weik-zas" he is stately and dignified. It is for the purpose of asking for a character certificate to sit for the Myanmar Civil Service Examination. I have met this young "Weik-za" once or twice. The certificate is written out and given. But he does not go away. He remains to thank me. Oh, my! Why cannot he be satisfied with getting what he wanted. Why does he not look at my pile of work? He wants to prolong the conversation. He has to be sent away after expressing regret that as there is much work to do, the conversation cannot be continued.

He is gone. I can now work. But how can I? The Deputy Superintendent of Police has popped in to consult me about prosecutions under Sections 109, and 110. Offering him a cigarette, the consultation continues for a long time. Maung Lu E is not much interested and is thinking all the time as to how to finish off the pile of work that lies before him.

Scarce has the conference with the Deputy Superintendent of Police concluded, in comes peon Pundit to hand in a telegram. Opening the envelope and reading the contents, it happens to be an order to proceed immediately to make arrangements because the Irrawaddy is in flood and Government embankments are in danger of collapsing. Well, what's to be done? Here's a problem. There are cases fixed for tomorrow as well as for today. Why do they wish to pile more work on one already overworked in a matter not of one's concern seeing that there are such functionaries as weir-mates, canal-officers, sub-divisional canal officers and Divisional Canal Officers. But arrangements have to be made to proceed tomorrow. The cases fixed has to be post-poned to some other date. Seeing me so busily engaged the Deputy Superintendent of Police having a fellow-felling for one so busy makes his salutation and takes his departure.

This business is over, anyhow, and perhaps the work that has piled up can now be tackled. 'A case-file is opened. The pen is handled. A word or two has been written but before that is over, the Township officer pops in. Why does he come with such a lot of

case-files in his hand? It is to hold a consultation regarding such taxes as capitation-tax, land-revenue, garden-tax etc. For a considerable time the two with heads opposite each other project plans and exercise their intellect. But it is so difficult that the head well-nigh ached.

While thus perplexingly puzzled, another telegram comes in. Alarming! Opening and reading it, it contains an order to proceed immediately as the headman of Sitkwin has been murdered by dacoits. "Immediately" is a difficult word. It is easy for him who orders but how difficult it is for him who has to carry out. If I were to proceed immediately, what's to be done with the cases fixed for to-day and the pile of work on the table. Then again I will have to go out in connection with the Government embankment. Both these are important. How is it to be done? It will be a good thing to go to the scene of the dacoity tomorrow but won't it be a tragedy if the bund were to burst. And time flies while these thoughts pass through the head. The Township Officer is unable to offer any advice. And as one who knows how to accommodate one's self to another's wishes, he

makes his salutations and goes away. It is then decided to proceed to the scene of the dacoity on the next day. 'A glance at the clock reveals that it is two o'clock. And no work of any kind has yet been done!

With a countenance which betokens the determination to get on with the work this time. I grasp the pen firmly in the hand. Ere has the pen come into the grasp there comes before me, without notice or warning two individuals with the edges of their turbans standing straight up. They pull the chairs for themselves. What courage! Aha, they carry large books in their hands and there are also receipt books. Are they sweepstake-ticket sellers, or donation demanders? What a precious lot to pounce upon one at a time when one is so busy. "Well, well, what may your business be". They are charity collectors for the Orphanage at Gyobingauk. They do know how to accomodate themselves to another's wishes! Not desiring to say much, I pull out a couple of repees from the pocket and hands over to them. Oh, do go away. But, Oh mother! these dignitaries do not. It seems that two rupees is too small a sum and they say that at

least ten rupees should have been subscribed. They are people with leisure and as such can preach one into salvation. But to the man of no leisure what a predicament. Nothing will induce them to go away, they stick on like a *tauk-te*. At least, unable to exercise forbearance, only when they are told somewhat snappishly "Take the two rupees if you want them, if not leave them" that they pick up the rupees and go away. They even forget to issue the receipt.

All is serene. I think I will be able to do some work now, but no, who is that creating a noisy disturbance outside. They are people who come to get compensations as their lands have been resumed by Government. They gather in little knots as they have not yet been paid and as if they do not catch the four o'clock steamer they would be in a quandry they are noisy. Having got the money from the Treasury at once, each one in turn is disbursed the amount due.

Those who get less than their due, complain, those who get more than their due return the balance, those who get coins that do not ring ask for exchange-a considerable time is wasted. And among

them there are those who curse and swear saying that the amount of compensation is small. Oh mother, *dukka* (what misery). The disbursement takes up the time, till half past three.

And a lot of work still remains to be done. I do not know which to handle first. As there is a feeling of emptiness in the stomach I begin to light a cigarette, and there enters one of the trouser-wearing kind, may be an Englishman, may be an Indian. Maung Lu E feels like crying aloud. He begins by doing all the talking, giving Maung Lu E no chance and Maung Lu E has to keep on gazing at him all the time. He is a travelling canvasser from a Life Insurance firm. His speech seems to have no ending, how good his firm is, how much interest will be obtained by taking out a policy from his firm and such speech as to make one really interested. But nothing comes into Maung Lu E's ears, all these go outside. Then with one word "I am not insuring my life". I take up the work that I want to get done. He sits in amazement and then makes for the exit, after a time.

It's half past four now. No work of any kind has been properly done. I am in despair. I am in a temper. I get sulky. At that

moment, I hear from the Court room the sound of someone singing loudly. With anger I go out to look and there see the blighter handcuffed and standing between two police constables. Then only I recollect that I have fixed that day for the hearing of the madman Aung Hla's case.

The time is getting late and with the intention of finishing this case I ascended the bench, taking the case file. The first thing to do is to ascertain whether the man is mad. The following questions are asked and the following replies are given.

Q. - Who are you?

A. - The Tazaungmon lighting festival must have been well attended. Isn't it so?

Q. - No, I am asking you your name?

A. - Yes. "Midst forest of flowers, oh how pleasant wher'er the eye wanders."

Q. - Whose son are you?

A. - The son of my parents, of course. When Bali saw

Thugyeik he chased after it and bit it.

Q. - Yes. But who is your father?

A. - Father, of course. Is there any need to ask? "Oh from the edge of woodland wild."

Q. - What is your father's name?

A. - It is U Aung Zeyya, of course. What do you take me for, asking me questions. I am getting angry. I can't sing as I like. (The police Constables restrain him.)

Q. - If you say your father is U Aung Zeyya, what is your mother's name?

A. - What, once again? I will speak out if you wish to know. Is it not Hlaing Hteik Khaung Din? My mother is "with fingers clasped raised up to the forehead."

Q. - Here, wait. Where do you live?

A. - It is said that there are heavy floods now.

Q. - Why have you got here?

A. - What do you do for a living? You ask me this and that

and I can no longer be tolerant.

Q. - Who are those standing near you?

A. - I want to have a fling just for once. My mother told me before she died.

Q. - What is your age?

A. - Is that any of your concern? The house I live in is mine. Who has any concern in it?

Q. - Very well, that is your house. Have you no relations?

A. - It was jolly when we were young. Ha, ha ha ha. (The policeman check him.)

Q. - Leave aside your jollifications when you were young, who is your guardian?

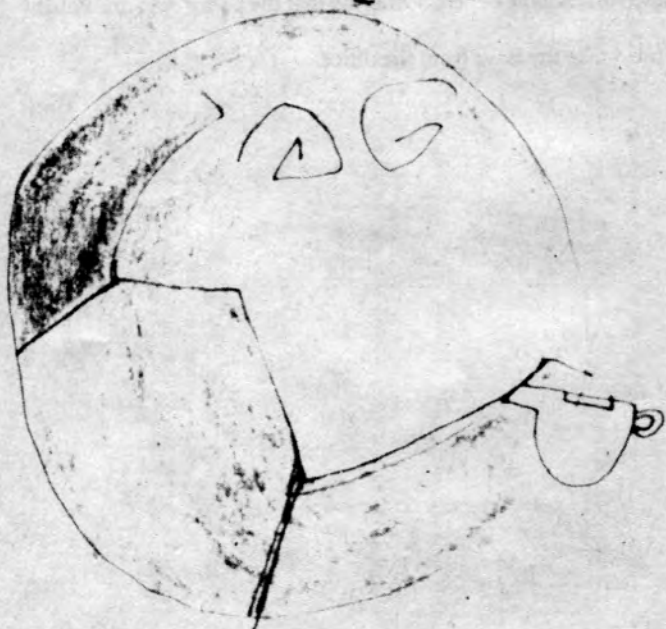
A. - I had to pay twelve annas for this jacket. You or Nga Htoo or anybody else cannot afford to wear it. "Oh for the one far away . . ."

It is nearly six o'clock. The whole court is in darkness.

All is stillness. Only the mad-man Aung Hla and myself

remain. I must end off with this mad-man. The work piles up mountain high and however can I finish these. With a heart filled to overflowing with a desire to change places with the lunatic Aung Hla, I descend from the bench. Ordering that the pile of work be brought home, I take my leave from the office.

★
၀၀၀၀၀
၀၀၀၀၀
၀၀၀၀၀

ဝဇီဝကဏ္ဍ

ကုသ

အခါကာ: လွန်ခဲ့သော နွေဥတု ကျောင်းပိတ်ချိန်။ နေ့ကာ:
စနေနေ့တည်း။ နေမင်းက အလွန်ပူ၊ ညည်းညူရဘန်နံ: စိတ်ဝမ်းမချမ်းသာ
စရာပင်တည်း။ ကျွန်တော်၏ရွာအနီး: မန်ကျည်းပင်ရွာနေ မိတ်ဆွေ
ဆယ်အိမ်ခေါင်း: မောင်ဖိုးဘသည် 'ကျွန်တော်ထံသို့ အရေးတကြီး

ရောက်လာခဲ့လေ၏။ လာရခြင်းအကြောင်းမှာကား အခြားမဟုတ်၊
ဘောလုံးပွဲတွင် ‘ဝဇီကိုင်’ လုပ်ရန် ပြောကြားလိုသောကြောင့်တည်း။
(‘ဝဇီကိုင်’ ဆိုသည်မှာ မန်ကျည်းပင်ရွာသုံးစကား။ ဝိစီခေါ် ပီပီကို
ကိုင်မှုတ်ကာ ဘောလုံးပွဲတွင် ဒိုင်ပြုလုပ်သူပင်တည်း။ ဤကားအမှာ)

မကြာမီ ကျွန်တော်သည် ကျောင်းတွင်ဝတ်လေ့ရှိသော
ဘောလုံးကန် အင်္ကျီကျား၊ ခြေအိတ်ကျားနှင့် ဘောင်းဘီကိုဝတ်ပြီးသော်
လှေလှော်အသင်းကွတ် အင်္ကျီစိမ်းကို အပေါ်ရုံ၍ အရန်သင့်စောင့်လျက်
ရှိသော လှည်းပေါ်သို့ တက်ခဲ့လေ၏။ ဖိုးဘသည် ဂီယာနံပါတ်တစ်တည်း
ဟူသော တံဖျာကိုကိုင်၍ ဝင့်ရာ နွားတို့ သည် ရုန်းစပြုလေ၏။ ထို့နောက်
ကြိမ်တံဖျာနှင့် ခပ်ဆတ်ဆတ်ရှိက်၍ငေါက်ရာ လှည်းသည် အလွန်လျင်မြန်
လေ၏။ ဤကား ဂီယာနံပါတ်နှစ်နှင့် သုံးတည်း။ လှည်းသွားစဉ် ဖိုးဘက
“ဟဲ့၊ ဝိုင်းကြီး၊ ဘာနှေးကန်နေရတာလဲ။ နန်းတော်သူလို လုပ်မနေနဲ့၊ အခု
ထိသွားမယ်။ အောင်မယ်၊ ဟိုဘက်က နကျားကြီးကကော၊ ဘာဟန်လုပ်
နေရတာလဲ၊ လမ်းဘေးက နဖြူမကလေး မြင်လို့လား။ ဒီလိုတော့ မလုပ်နဲ့။
ကြိုက်ရင်ကြိုက်တယ်ပြော၊ အခုဝယ်ပြီး အိမ်ခေါ်သွားပေးမယ်” ဟု ဆိုကာ
တံဖျာကို အထက်မြှောက်၍ အချက်ကျငေါက်ရာတွင် အလိုက် သိသော
နွားတို့သည် ခြေကုန်သုတ်ကြလေ၏။ ရန်ကုန်မြို့တွင် မော်တော်ကားမှ

ထွက်လေ့ရှိသော ဓာတ်ဆီအခိုးအနံ့ကို ရှူရှိုက်နေကြ ဖြစ်ပေမယ့် ထိုစဉ် အခါဝယ် နွားချေးအနံ့ဖြင့်သာ တင်းတိမ်ရတော့၏။ တောရွာတွင် အဘယ်မှာလျှင် ဓာတ်ဆီရနိုင်ပါအံ့နည်း။ သူ့အလိုက်အထိုက် နှင့်သာ ကျေနပ်ကြရသည်သာတည်း။

မကြာမီ ဂေါဏမော်တော်ကားသည် ရပ်တန့်သဖြင့် မေးကြည့်ရာ မန်ကျည်းပင်ရွာသို့ ရောက်ပြီဖြစ်ကြောင်း သိရ၏။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းမှ ဝဇီကိုင့် ရောက်မည်ဟု ကြားသိရ၍ ဘယ်လိုအကောင်းစားမျိုးလဲဟု သိရှိရန် လာ၍ စောင့်နေကြသည်မှာ မနည်းလှပေ။ တက္ကသိုလ်ကဆို၍ မင်းသားဖြစ်မည်ဟု အထင်ရှိနေကြသေးသော လူအချို့တို့မှာ မျက်လွှာကို အောက်ချ၍ မနီးမဝေးမှ ဒူးတုပ်ကာ ခ၊ စားနေကြ၏။ ထိုစဉ်ပင် ရွာသူကြီးနှင့် ကျေးရွာလူကြီး လေဦးတို့သည် အနီးသို့ ချဉ်းကာ “အရှင်၊ ဒီကိုကြွပါ။ အရန်သင့် ပွဲတော်များ ပြင်ဆင်ထားနှင့်ပါတယ်” ဟု မရဲတရဲကြည့်ကာ နားတော်လျှောက်ကြလေ၏။ ကျွန်တော်သည်ကား မျက်နှာထား ခပ်တည်တည်နှင့် ဂေါဏယာဉ်ပေါ်မှ ဆင်းသက်ခဲ့တော့၏။

ထမင်းပွဲမှာ အရန်သင့်ရှိနေနှင့်ပေပြီ။ ငါးခြောက်နှင့် ခရမ်းသီးဟင်း၊ သစ်တိုသီးအိုးစိမ်၊ ကန်စွန်းရွက်ကြော်၊ ငါးသေတ္တာနှင့် ဘူးသီးဟင်းချိုတို့သည် မင်းသားပွဲတော်တည်ရန် ငဲ့လင့်၍နေကြဘိ၏။

ရာဇကုမာရလည်း ရာဇိန္ဒြေမှ မငဲ့ကွက်နိုင်တော့ဘဲ ခပ်ဆာဆာနှင့် အတွင်သားဟပ်ရာ ဗိုက်ကားမှ တော်တော့၏။ မကြာမကြာ နန်းတော်သူ ထက် မသာသော်လည်း နန်းတော်သူထက်ပင် နုပျိုသောအဆင်းအရွယ်နှင့် ပြည်စုံသည် မန်ကျည်းပင်သူကလေးများကို စောင်းငဲ့ကြည်ရှုမိ၏။ ပွဲတော်တည်၍ ဝပြီ။ ဗိုက်ကားပြီဖြစ်၍ ဘောလုံးကွင်းသို့သွားရန်သာ လိုတော့သည်။ သူဆန်စား ရဲမှ ဖြစ်တော့မည်။

ရန်ကုန်မြို့၊ မြင်းပြိုင်ကွင်းမှ ဝင်းသန်း၊ ဝင်းစိန်တို့ထက်ပင် နာမည် မကျော်ကြားသော်လည်း မန်ကျည်းပင်ရွာတွင် အကောင်းဆုံးပင်ဟု သမုတ်ခြင်းကို ခံရသော ကွတ်နီနာမ အဿလိမ္မာသည် ရောက်နှင့်နေပြီ။ မင်းသားလည်း လေးလံသော ခန္ဓာကိုယ်ကို အနိုင်နိုင်ပင့်ထူကာ အဿဓိရ် ပေါ်သို့ တက်ပြီးလျှင် နောက်လိုက်နောက်ပါတို့ဖြင့် ထွက်ရာ နေ့လယ် ၁၂နာရီခန့်တွင် ဘောလုံးကွင်းသို့ ရောက်ချေ၏။ နေကလည်း ပူပြင်းပါဘိ။

ဘယ်ကသတင်းကြားမှန်းမသိ။ ဘောလုံးကွင်းတွင် လာရောက် စောင့်ဆိုင်းနေကြသူတို့မှာ ၅၀၀ခန့်လောက်ရှိ၏။ လူပျို၊ အပျို၊ လူအိုနှင့် သားသည်အမေတို့မှာ အများပင်ဖြစ်၏။ ဘောလုံးကွင်းမှာ ဘီအေအေကလို မဟုတ်။ ထူးဆန်းသဖြင့် မှတ်သားဖွယ်ကောင်းလှ၏။ အလျားနှင့်အနံမှာ ထပ်တူဖြစ်ရကား လေးထောင့်ပုံသဏ္ဍာန်ရှိ၏။ သို့သော် အထူးကျဉ်း လေသည်။ မျဉ်းကြောင်းဟူ၍ မရှိ။ ဘေးနှစ်ဖက်တို့တွင် ရိုးငယ်နှစ်ခုသာ

ရှိလေတော့သည်။ ဘောလုံးရုံးထဲသို့ ကျမှ ယူ၍မြှောက်ရလေသည်။
ကြုံမှကြုံတွေ့ ရတတ်သည်တကား။

မကြာမီ ဘောလုံးကစားသူများ ရောက်ပြီဖြစ်၍ ဝီစီမုတ်ရန်သာ
လိုတော့သည်။ ဝီစီ ဘယ်မှာနည်း။ ရှာ၍မရချေ။ သို့သော် ဝီစီအစား
ဝါးကုလားတက်ငယ်နှင့်ခေါက်ရန် တုတ်တိုတစ်ချောင်းကို လာရောက်
ပေးအပ်လေ၏။ တစ်ဖက်အသင်းမှာ အကျီဗလာ။ ကျန်တစ်ဖက်မှာကား
နတ္တိ။ သို့ရှိဘိလည်း တစ်ဖက်အသင်းက ထုံးကို အရည်ဖျော်၍ ကိုယ်တွင်
သုတ်ထားဘိ၏။ ဤကား ချွေတာရေးအစစ်တည်း။ မြို့သားများကဲ့သို့
အကျီ၊ ဖိနပ်၊ ခြေအိတ်ဝယ်ရ၍ စရိတ်ငွေမကုန်ကျချေ။

ထိုစဉ်ပင်လျှင် အပေါက်စောင့်၊ ၂တန်းလူ၊ ၃တန်းလူ၊ ၅တန်းလူ၊
လက်ဘော်၊ ရမ်းကား၊ ရှေ့လွန်၊ ပိန္နဲသီး စသော စကားထူးစကားဆန်းများကို
ကြားရ ၍ မေးကြည့်ရာ '၅ တန်းလူ' မှာ ဖောဝါဒ၊ 'အပေါက်စောင့်'မှာ
ဂိုးသမား၊ '၂ တန်းလူ' မှာ ဖူးလ်ဘက်၊ '၃ တန်းလူ' မှာ ဟပ်ဘက်၊
'လက်ဘော်'မှာ သိသာပြီ။ 'ရမ်းကား'မှာ ဖောင်းလ်၊ 'ရှေ့လွန်'မှာ
အောက်ဆိုက်၊ 'ပိန္နဲသီး'မှာ ပီနယ်လတီတို့နှင့် ညီကြောင်းများကို အံ့ဩ
ဝမ်းမြောက်စွာ သိရ၏။ အံ့ဩခြင်းမှာကား သင့်လျော်စွာ ဘာသာပြန်
ဆိုနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်၏။ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၌ နိုင်ငံခြားစကား အခေါ်အဝေါ်

တို့ကို မြန်မာစာသက်သက်ဖြင့် မှန်ကန်ကျနစွာ ပြန်ဆိုနိုင်ကြောင်းကို ထင်ရှားသိသာသောကြောင့်တည်း။ ဘောလုံးကွင်းနံဘေး နှစ်ဖက်နှစ်ချက် တွင် ရိုးငယ်ကလေးရှိနေရာ ‘ကော်နာ’ ကန်၍ မရသဖြင့် ယင်းစကားကို မည်သို့ခေါ်ကြောင်း မသိရ။ သို့သော် ‘ထောင့်ကန်’ ဟူသော စကားသည် အလွန်သင့်လျော်ပေမည်။ ‘ပိန္နဲသီး’ မှာကား ပီနယ်လတီပင်တည်း။ ဂိုးအနီးတွင် ရမ်းကားသည်ဖြစ်စေ၊ ဘောလုံးကို လက်ဖြင့်ကိုင်သည်ဖြစ်စေ ဝဇီကိုင်က ပိန္နဲသီး ၁၈လုံးအကွာနေရာမှ ဂိုးပေါက်သို့ သွင်းရန် အခွင့်ပေးနိုင် လေသည်။ ဤကား မန်ကျည်းပင်သားတို့ ဥပဒေတည်း။ ပီနယ်လတီကို ‘ဂိုးနီးကန်’ ဟု ခေါ်ဆိုက သင့်ပေမည်။ ဤကား ကျွန်တော် ထင်မြင်ချက် တည်း။ သင့်လျော်ရာကို ကြံဆကြပါကုန်။

လောင်းစားသောပွဲ ဖြစ်ရကား ငွေသံတချွင်ချွင် ကြားရ၏။ နေမွန်းတည့် ချိန်ပင် ဖြစ်သော်လည်း ကြည့်ရှုသူတွေ ပမာနမပြုကြ၊ ရွှေလသာဝါဝင်းစဉ် ဖျာခင်း၍ ထိုင်သလို ထင်မှတ်ကြသလားမသိ။ အချိန်ကျပြီဖြစ်၍ ကုလားတက်ကို ခေါက်ရာ ဘောလုံးကန်သူတွေ ထွက်လာကြ၏။ ပရိသတ်ထဲမှ “ဝါးရင်းတုတ်ကွယ်နော်”၊ “ဧညင်းကျား”၊ “ခွေးဘီလူး”၊ “ရှားနှစ်”၊ “သံချောင်း”၊ “ပုဏ္ဏက”၊ “ကျော်ဟိုး”၊ “အယ်ဒီပိုလို”၊ “တောက်တဲ့”၊ “ဗန္ဓုလ”၊ “မြွေနဂါး”၊ “ဂဠုန်” စသော ခေါ်သံ အော်သံတို့ကို

ကြားသိရမှ ဘောလုံးကန်သမားများ၏ နာမည်ရင်းကို မခေါ်၊ နာမည်သစ် မှည့်၍ ခေါ်ကြောင်းသိရ၍ အလွန်အမင်း ရယ်ချင်၏။

ဝါးကုလားတက် တစ်ချက်ခေါက်သည်တွင် ရွှေဖရုံသီးနှင့် အသွင်တူသော နှစ်ကျပ်ရှစ်ပဲတန် ဘာဘူချုပ် ဘောလုံးသည် ထိုမှဤမှ လူးလာ တုံ့ပြန်၍ နေလေ၏။ ဘောလုံးကန်စဉ် အချို့မှာ ချွေးများထွက်သဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်တွင် သုတ်ထားသောထုံးသည် ပျက်လေရကား ခဏခဏ အပြင်ထွက်၍ ထုံးသုတ်ရပြန်လေ၏။ မကြာမကြာလည်း ဘောလုံးနှင့် လူနှစ်ယောက်သုံးယောက် ရိုးထဲသို့ ကျလေဘိ၏။ ဤအခါတွင် ရယ်သံကြီးကို ကြားလိုက်ရ၏။ မကြာမီ 'တောက်တဲ့' သည် 'မြွေနဂါး' ယူလာသော ဘောလုံးကို ပြေး၍ ဖျက်ရာ ပျက်လေသဖြင့် ပရိသတ်ထဲမှ 'တောက်တဲ့ကွယ်နော်' ဟူသော ချီးမွမ်းသံသည် ဟိန်းသွားလေ၏။ မကြာခဏလည်း ကျွန်တော့်အား လက်ညှိုးထိုးကာ "ဆရာကြီးနဲ့ မြင်းကျား၊ မတရားတော့ မလုပ်ပါနဲ့။ ကာမေသု မုတ်စား ဆာလားကံ ထိုက်ပမယ်" ဟု အော်သူတွေက မရှား။ "သံခရာဘေးကို ကြောက်ပါနော်" ဟု ဟစ်သူတွေက အပုံပုံ။ အလုံးစုံ တစ်ခဲနက်သော အသံဆိုးကြီးတို့သည် အထက်မိုးသို့ ပျံ့နှံ့၍ သွားလေတော့၏။

ထိုအတွင်းဝယ် 'မြွေနဂါး' ဘောလုံးယူလာရာ 'ပေါက်ဆိန်ပေါက်'

သည် ရုတ်တရက်ပြေး၍ ညိုသကြီးကို ကန်သဖြင့် ‘မြွေနဂါး’ လဲလေ၏။
 ပရိသတ်ထဲမှ ‘ရမ်းကား’ ဟူသော အသံကြီးကို ကြားလိုက်ရကာ ‘ရမ်းကား’
 ကို ‘မြွေနဂါး’ဘက်သို့ ပေးလိုက်ရန် ကုလားတက်ခေါက်မှ အသံတိတ်
 တော့၏။ ကြည့်သူတွေထဲမှ “ဟေ့ ရှားနှစ်။ ပုဏ္ဏက။ ဘာလုပ်နေသလဲ၊
 ချပါတော့လား။ ဆော်လေ။ တို့ဆီမှာ စားမြောင်ပါတယ်။ မကြောက်နဲ့၊
 ဘာခံနေသလဲ” စသည်ဖြင့် အော်စပြုလာလေ၏။ ဘောလုံးကစားသူတို့မှာ
 လည်း တဖြည်းဖြည်း ကြမ်းစပြုလာလေ၏။ ကုလားတက်ကို ခဏခဏ
 ခေါက်ရလွန်း၍ တုတ်မှာ ကျိုးလုမတက် ဖြစ်ခဲ့၏။ ‘ပေါက်ဆိန်ပေါက်’၊
 ‘ကျော်ဟိုး’၊ ‘ခွေးဘီလူး’ တို့သည် အထူးကြမ်းတမ်းကြလေပြီ။ ‘ဝါးရင်းတုတ်’
 နှင့် ‘ဂဠုန်’တို့သည်လည်း ဘယ်သူ့ကိုမှ လူမထင်ကြတော့ချေ။ ထိုစဉ်ပင်
 ကုလားတက် ခေါက်ရန် တုတ်မှာ ကျိုးသွားလေပြီဖြစ်၍ ကျန်တစ်ပိုင်းနှင့်သာ
 အနိုင်နိုင်ခေါက်နေရချေသည်။ ထိုခဏ၌ပင်လျှင် ‘ခွေးဘီလူး’ ဘောလုံး
 ယူသွားသည်မှာ အခြားဘက် ဂိုးပေါက်သို့ ရောက်လုနီး၏။ သွင်းမည်
 အပြုတွင် ‘အယ်ဒီပိုလို’ ပြေး၍ လက်သီးဖြင့် ထိုးရာ ‘ခွေးဘီလူး’ နှာခေါင်းသွေး
 ထွက်လေ၏။ ပရိသတ်ထဲမှ ‘ပိန္နဲသီး’ ဟူသော တစ်ခဲနက်သောအသံကြီးကို
 ကြားလိုက်ရ၏။ ထိုစဉ်အခါ ကျွန်တော့်ထံ၌ တုတ်မရှိတော့။ ဘယ်မှာ
 ချထားသည် မသိရ။ ကုလားတက်လည်း မခေါက်နိုင်တော့ချေ။ “ဝဇီကိုင်

မတရားဘူး” ဟု ကြိမ်းမောင်းသံကြီးကို ကြားရတိ၏။ ခက်ချေပြီ။ မည်သို့ ကြံရအံ့နည်းဟု အောက်မေ့မိ၏။

တစ်ပြိုင်နက်ပင်လျှင် ထိုနှစ်ဖက်သော လူစုတို့သည် တုတ်ကိုင်သူ ကိုင်၊ လက်သီးဆုပ်သူဆုပ်၍ ရိုက်နှက်ထိုးကြိတ်ကာ ရန်ပွဲကြီး စလေ၏။ ပရိသတ်ထဲမှ အများ ဝင်ရောက်ရိုက်နှက်ကြလေ၏။ ‘မြွေနဂါး’ မှာ ထိပ်ပြဲသွားလေ၏။ ‘ညောင်းကျား’ မှာ နှာခေါင်းသွေးထွက်တိ၏။ ‘အယ်ဒီပိုလို’ ကား အတွင်သာ ထိုးနေတော့၏။ ‘တောက်တဲ’ မှာ သွားတစ်ချောင်း ကျွတ်သွား၏။ ထိုအခြင်းအရာကို မြင်ရသော ကျွန်တော်သည် အခက်အခဲကြုံရပြီဖြစ်၍ အလျင်အမြန် ဘောလုံးကွင်းမှ ထွက်ခဲ့ပြီးသော ကွတ်နီအဿရရ်ပေါ်သို့ လွှားကာတက်လေ၏။ လျင်မြန်ခြင်းဖြင့် အတွင်သားနှင့်ရာ နေအိမ်သို့ ညနေတွင် ရောက်လေ၏။ သို့မှ စိတ်အေးသွားတော့သည်။ အပူလုံးကြီး ကျသွားပြီတကား။

ကုသ

(ဂန္ထလောက ၁၂၉၃ ကဆုန်လ)

WAZIGAING

The following is an attempt at a literal transtation of the article 'ခိဇ်' by Maung Toe Aung, published in 'Khitsan Ponbyin', (An Anthology of Modern Myanmar Prose) edited by Prof. Pe Maung Tin, B. Lit., The translation is by 'Tawtha', and is first published in the Yangon Times, 20 th April 1934.

It was on a certain Saturday, during the last summer vacation when the sun was so hot as to make one fairly grumble that my friend Maung Po Ba, the ten-house gaung of the neighbouring village of Magyibin arrived at my house on an urgent mission, the object of which was none other than to ask me to perform the duties of a "Wazi-gaing" at a Foot-ball Match. (A "Wazigaing" in the popular parlance of the Magyibin-ites is one who acts as an umpire in a football match by blowing a whistle. This is by way of explanation.)

Before long, I had attired myself in the football jersy, striped hose and shorts which I was wont to wear at College and having thrown over me the green blazer of the University Boat Club, I mounted the waiting cart. As Po Ba brandished the cane which (action) might be called "gear number one" the oxen started to pull. Then a sharp rap with the cane followed by sharper scolding accelerated the speed of the cart. These are gears "numbers two and three". While the cart was on the move, Po Ba suited the action of the uplifting of his cane to his scolding with the words Hi! Wainggyi,

why ever so slow? Don't go about as a maid of honour at court. You'll catch it now. Oh my, that brindled one on the right. Why all this pretence. Ogling at the white young cow on the roadside? Now, now, don't carry on in this way. If you are in love with her, do tell me and, I'll buy her outright and bring her back home." And the accomodating bullocks ran for all they were worth. Accustomed as I have been to the exhalations of petrol from motor-cars in Yangon town I had at that moment to content myself with the effluvia that emanated from the hind most part of the bullocks. Where can one get petrol in a jungle village? One has perforce to be satisfied with what one can get.

A little while after, the bovine motor-car having come to a standstill, enquiries elicited the information that Magyibin village had been reached. Hearing that a *wuzigaing* from the Tekkatho (University) had come and wanting to know what sort of a chap he was, the number of those who waited to see him was not small. Some who having heard the words "from the Tekkatho" being under the

impression that it would be a prince, waited on me from a respectable distance with downcast eyes and on bended knees. At that moment, the Village headman and the four village elders approached me and with timid looks sought my august ears with the invitation, "Deign to step hither, Your Highness, the feast had already been spread". And I, with a sedate countenance descended from the bullockish palanquin.

The feast was in readiness. A curry of dried fish and tomatoes, salted wild-apples, fried potato leaves, tinned sardines and calabash soup. These awaited the Prince's pleasure. The Prince, without having so much regard for his aristocratic manners, "gorged" heartily and stopped only when his stomach was full. Oftentimes, he happened to glance at the Magyibin village maidens who though not comparable to courtly maidens, were younger in point of age and were fairer in looks. I had feasted myself to the full. My belly was distended and all that remained for me to do was to hie to the football field. For is it not a fact that if you eat his rice you must put courage for his sake.

But there had arrived already the sagacious pony named Kut Ni who though not so well-known as "Win Thein" and "Win Sein" of the Yangon Races, was famed in Magyibin village as the best. The Princeling having lifted up his unwieldy body on to the pony departed with his retinue and arrived at the foot-ball field at about twelve o'clock in the middle of the day. How hot the sun was?

It was not possible to know how the news got about, but there were about five hundred people awaiting at the foot-ball field. There was a large number of lads and lassies fathers and mothers with babies at the breast. The foot-ball field was unlike that at the B.A.A. grounds and being singular was truly remarkable. The length and the breadth being the same, it was in the form of a square. But it was extremely narrow. There were no such things as lines though there are two small *yoes* (ditches) on two sides and only when the ball fell under the "yoe" was it picked up and thrown in. Well, such is experience.

In a short time, the footballers had arrived and all that remained to be done was to blow the whistle. But where was the

whistle? It couldn't be found. But instead of the whistle a striker and a hollowed bamboo piece was handed over to me. Despite the fact that one team were without jackets while the members of the other team were minus their upper garments, one side had their bodies lime-washed. This is the practice of real economy. Neither is there any expenditure for the purchase of jerseys, boots and hoses, as in the case of towns-folks.

At the moment overhearing such expressions as "Ah-pauksaung" (gate-watcher) "Hna-tan-lu" (two in a row) thon-dan-lu (three in a row) "let ball" (hand ball) "younggarr" (insolent rashness) "shay loon" (going beyond limits) "Pein-hnai-thi" (jack fruit), I made enquiries and learnt that Nga-dan-lu meant the forwards, apauk-saung, the goal-keeper, Hna-tan-lu the full backs, thon-dan-lu the halves, "let" ball (the meaning of which is obvious) "young-garr" foul and pein-hnai-thi, penalty. My wonderment was because of the ability to get suitable translations, and my delight was due to the fact that foreign technical terms were being put into pure

exact Myanmar. Owing to the existence of two small "yoes" (ditches) on both sides of the foot-ball field, a corner kick was impossible and it was not possible to know what the equivalent for a "corner kick" was, but I think that "daung-gan" (kicking from an angle) would be suitable. Pein-hnai-thi (jack fruit) is penalty. When there is a "young-gar" (insolent rashness) foul, or the handling of the ball near the goal, the Wazi-gaing (referee) can permit the shooting of the ball into the goal from a distance of eighteen pein-hnai-thi (jack fruits). This is the rule of the Magyibin Villagers. Penalty should be rendered into "shooting from near the goal". This is my opinion but then please coin a suitable expression.

Being a match played for stakes,, the clanging of coins assailed the ears. Though it was high noon the spectators did not care and perhaps they were thinking that they were seated on mats spread under the rays of the golden moon. The time being up, the bamboo clapper was sounded and out came the players. From the crowd came the cries of "Wayindoke" "Danyinkyar" "Khway beeloo" (lit. giant

dog) "Sha Hnit" (Cutch hardwood) "Than-gyaung" (Iron Rod) "Ponnaka" "Kyaw Ho" "Eddie Polo" "Tauk te" "Pauk Sein Pauk" "Bandoola" "Mway Naga" and "Galon". And hearing these I felt like bursting into laughter when I came to realise that the players instead of being called by their own names were given new names and called out as such.

At the first sound of the striking of the bamboo piece the football of barboo-manufactured in shape like that of a pumpkin and costing two rupees and eight annas, tossed about to and fro. While the game was in progress the players sweated so profusely and the lime-wash on their bodies having been wiped off they had to leave the field frequently to get themselves lime-washed again. Off and on too, two or three players rolled into the "yoe" along with the ball. At such a juncture there arose a burst of laughter. When Tauk Te succeeded in trying to capture the ball that Mway Naga brought along, there was heard a loud shout of "That's Tauk te". Time and again, too, fingers were pointed at me and there was no dearth of voices saying "Sayagyi

Mr. Zebra, don't you be unfair, you'd be guilty of the "kamaethu moksa sala" sin (ကမာဓညုတ်စားဆာလာ) while various were the shouts levelled against me to apprehend the sin of "Thankaya". Then multitudinous shouts rend the upper sky.

In the meantime, while Mway Naga was bringing the ball Pauk Sein Pauk rushed forward and kicked him on the shin and Mway Naga fell down. There arose from the crowd the cry of "young-garr" (foul) which was subdued only by my hammering on the bamboo and awarding the foul in favour of Mway Naga's side. From among the spectators began the shouts such as "Hai! Sha Hnit, Ponnaka, what are you doing?" "Cha Cha" "Go on, have a go at them". "We have brought daggers along with us". "Don't be afraid". "Why take it lying?" The players too were becoming a bit rough. Having to strike on the bamboo so often the striker was nearly broken. And now "Pauk Sein Pauk," "Kyaw Ho" and "Khway Beeloo" had become exceptionally rough. "Wayindok" and "Galon" feared nobody. At that juncture the striker being broken, I had to manage

with the greatest of difficulty with what ever remained of it. At that moment, Khway Beeloo had carried the ball near to the other goal. As he was about to shoot Eddie Polo sprang forward and fisted him that blood came out of his nose and I heard the tumultous cry of "Pein-hnai-thi" from among the crowd. By now, the striker and myself had parted company and I knew not where I had dropped it, consequently I was unable to strike the bamboo piece. I heard the threatening shouts of "The Wazigaing is unfari" and I said to myself "Here's the rub whatever am I to do."

Simultaneously there began a quarrel, the opposing sides handed sticks, clenched their fists and the crowd also joined in the fight. "Mway Naga" had his head bruised. "Danyinkyar" had a bleeding nose, "Eddie Polo" continued his fisticuffistic exhibition, while "Taukte" lost a tooth. And who saw all this having encountered difficulties hurriedly left the football field, and mounted at one stride the pony Kut-ni and urging it forward rushed with the speed of the wind and reached home in the evening. Then only was my anxiety allayed. The big burden has fallen off me!

ဝူ:ဆန်း:သော
 ကိုရှေ့အုပ်၏အတ္ထုပ္ပတ္တိ
 ဦးသန့်

ကျွန်တော်မိတ်ဆွေသည် သူရုံးစိုက်ရာ မြို့နယ်အတွင်း ခရီး
လှည့်လည် သွားရောက်စဉ် ကိုရွှေအုပ်၏ အဖြစ်အပျက်ကလေးကို ကြားသိ
တွေ့ကြုံခဲ့ရခြင်း ဖြစ်၏။ ကိုရွှေအုပ်သည် စပါးပွဲစားတစ်ယောက်ဖြစ်၏။
ငွေကြေးပြည့်စုံ၏။ လူချစ် လူခင်ပေါ၏။ တောရောမြို့ပါ သူ့ကို လေးစား
ကြ၏။ လူပုံမှာ သေးသေးသွယ်သွယ်၊ အသားညိုညို၊ နှာတံပြားပြားဖြစ်၏။
နှစ်စဉ် သူသည် ရန်ကုန်မှ ဆန်လုပ်ငန်း ရှင်ကြီးများ ပိုင်သော တုံကင်း
သုံးစင်းနှင့်အတူ ဤမြို့ကလေးသို့ စပါးဝယ်ရန် ရောက်လာတတ်၏။
ဆန်လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများကလည်း သူ့ကိုကောင်းစွာ သိကျွမ်း ခင်မင်၍
ယုံကြည်စိတ်ချသည်အလျောက် ဤသို့စပါးများ လှည့်လည်ဝယ်ယူရန်
အတွက် ငွေကြေးအမြောက်အမြား ထုတ်ပေးထားတတ်ကြ၏။

ဤမြို့နယ်သို့ ကိုရွှေအုပ်ရောက်လာလျှင် ပထမဆုံး စခန်းချလေ့
ရှိသည်နေရာမှာ မြစ်ကမ်းအပါး တောရှင်းထားသော ကိုင်းမြေကွက်လပ်
ကလေးတစ်ခု ဖြစ်၏။ ဤနေရာတွင် မြစ်ကမ်းသည် ရေထဲသို့ မြေငူစွန်း
သဖွယ် စွယ်ထိုးထွက်ပေါ်နေလေရာ အောက်ဘက်ကွေ့ထဲတွင် သဘာဝ
အားဖြင့် ကောင်းမွန်လုံခြုံသော လှေဆိပ်ကလေးတစ်ခု ဖြစ်နေသည်။
အုန်းပင်၊ ဝန်ပင်များမှာ ရေစပ်အထိ ပေါက်ရောက်နေသည်။ မြစ်သို့
ရေသောက်လာသော ရွှေ့နွားတို့၏ အတက်အဆင်း ခြေနင်းကွက်များ

ကြောင့် ကမ်းပါးသည် နိမ့်ကျပြီး ခပ်ပြေပြေ ဆင်ခြေလျှော့ဖြစ်နေသည်။
ဤနေရာမှ အတွင်းဘက် နှစ်မိုင်ခန့်တွင် ကိုရွှေအုပ် စပါးဝယ်နေကျ အဝယ်
ခိုင်စခန်းကလေးတစ်ခု ရှိလေသည်။

သို့သော် ဤတစ်ခေါက်တွင်တော့ ကိုရွှေအုပ်သည် အဝယ်ခိုင်သို့
လုံးဝ ရောက်မလာခဲ့ချေ။

ဤကိစ္စသည် မြန်မာ့တောပိုင်းဒေသမှ ဖြေရှင်း၍မရသော
လျှို့ဝှက်ဆန်းကျယ်သည့် အမှုအခင်းပေါင်းများစွာအနက် တစ်ခုသော
အရေးအခင်းကလေး တစ်ခု ဖြစ်၏။ နံနက်မိုးလင်းချိန်ရောက်သောအခါ
မြစ်ကမ်းစပ်တွင် လူတစ်ယောက်မျှမရှိသော တုံကင်းများကိုသာ တွေ့ရသည်။
ကိုရွှေအုပ်နှင့် သူ၏ အဖော်တစ်ယောက်၊ ထို့နောက် စပါးထမ်း
အလုပ်သမားများ အားလုံး ပျောက်ကွယ်နေသည်။ ကိုရွှေအုပ်၏
တုန်ကင်းပေါ်တွင် ရေနံဆီမီးအိမ်တစ်လုံးမှာ ကွဲ၍ ကျနေပြီး ကြမ်းပြင်တွင်
ရေနံဆီများ ယိုစီးနေသည်။ ရှေးဦးစွာ ကြည်ရှုရှာဖွေသောအခါ
လူများနှင့်အတူ ငွေများပါ ပျောက်ဆုံးနေဟန်တူသည်။ သို့သော် ပုလိပ်များ
က စေ့စေ့စပ်စပ် ရှာဖွေသောအခါ ကြမ်းပြင်တွင် အနည်းငယ်ကွာနေသော
ပျဉ်တစ်ချပ်ကို တွေ့ရပြီး ၎င်းကိုခွာလိုက်သောအခါ အောက်တွင်
အိတ်တစ်ခုထဲ၌ ငွေသား အတော်များများ ထောင်နှင့်ချီ၍ တွေ့ရလေသည်။

ဤငွေများနှင့် ရေနံဆီမီးအိမ် ကွဲကလေး တစ်ခုသာလျှင် ပုလိပ်များအတွက် သဲလွန်စ ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ဤ သဲလွန်စမျှဖြင့် အခြေခံ၍ အမှုကို စုံစမ်းရန် မလွယ်ကူချေ။

ကိုရွှေအုပ်၏ အကြောင်းကိုလည်း ဘာမျှနောက်ထပ်၍ မကြား ရတော့ချေ။ လူအများက ယူဆကြသည်မှာ ကိုရွှေအုပ်သည် ငွေများကိုယူ၍ ထွက်ပြေး တိမ်းရှောင်သွားသည်။ ထို့နောက် မြန်မာပြည် တစ်နေရာတွင် နာမည်တစ်မျိုးဖြင့် ဇာတ်မြှုပ်ပြီး ချမ်းချမ်းသာသာ နေထိုင်လျက်ရှိသည်ဟူ၍ ဖြစ်၏။ ဤအယူအဆကို အစိုးရအရာရှိပိုင်းကပါ လက်ခံရတော့မလို ဖြစ်လာသည်။ မြန်မာပြည်တွင် ဤသို့သော အလားတူ ကိစ္စများလည်း အတော်ကလေး များများ ရှိနေခဲ့လေသည်။

သို့သော် ကိုရွှေအုပ်၏ ကိစ္စကို ထိုကဲ့သို့ ထင်မြင်ယူဆ ကောက်ချက် ချမည်ကြံတိုင်း အစိုးရပိုင်းဆိုင်ရာများသည် တုန်ကင်းကြမ်းပြင် အောက်မှ တွေ့ထားသည့် ငွေအိတ်ကို ပြေး၍သတိရကာ မဝေခွဲနိုင် ဖြစ်ကြ လေသည်။ ထောင်နှင့်ချီသော ထိုငွေများမှာ နည်းလှသည်မဟုတ်။ အဘယ်ကြောင့် ကိုရွှေအုပ်သည် ထိုငွေများကို ယူမသွားခဲ့လေသနည်း။ သက်ဆိုင်ရာမူထမ်းရာထမ်းများသည် လူသတ်မှု အရိပ်အရောင် သဲလွန်စ တစ်ခုခု တွေ့လိုတွေ့ ငြား လပေါင်းအတန်ကြာ စုံစမ်းထောက်လှမ်း

ကြသေး၏။ ကိုရွှေအုပ်၏ရွာမှ သူကြီးဦးစံချိန်တစ်ယောက်ဆိုလျှင် ပုလိပ်ဘက်ဆိုင်ရာများနှင့်အတူ မမောနိုင်မပမ်းနိုင်လိုက်ကာ အစွမ်းကုန် အကူအညီပေး မေးမြန်းစုံစမ်းသည်။ သို့သော် နောက်ဆုံးတွင် သူကိုယ်တိုင် လက်လျှော့ပြီး ခေါင်းကို စိတ်မချမ်းမသာခါယမ်းရင်း ကိုရွှေအုပ်သည် ပစ္စည်းဥစ္စာကို မက်မောသော လောဘတဏှာ၏ ဆွဲဆောင်ရာသို့ မခံနိုင်ဘဲ ဤသို့မှားယွင်း လိုက်ပါသွားရဟန် တူကြောင်း ပြောပြလေသည်။

“တကယ်လို့ သူ့အသတ်ခံရတယ်ဆိုရင်လည်း သူ့အလောင်းကို သဲလွန်စကလေးပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်တို့ တွေ့ရမှာပေါ့ ဆရာတို့ရယ်” ဟု သူက ဆို၏။

ထိုနောက် ရှစ်နှစ်ခန့်ကြာသွား၏။ အချိန်မှာ ဆောင်းဦးဖြစ်၏။ လှေ တစ်စင်းသည် မြစ်ကို ဖြည်းညှင်းစွာ စုန်ဆင်းရင်း မြို့ကလေးဆီသို့ ဦးတည် ချဉ်းကပ်လျက်ရှိသည်။ လှေပေါ်တွင် ဖျာရောင်းသော ဆင်းဆင်းရဲရဲ ရွာသားတစ်ယောက်၊ သူ၏ဇနီးနှင့် သားငယ်ကလေးတစ်ယောက် လိုက်ပါလာ၏။ သူတို့သည် မြို့ကလေးတွင် ဖျာများရောင်းပြီး စားစရာ ဟင်းလျာသီးနှံ စသည်များ ဝယ်ယူကြမည်ဖြစ်၏။ ယောက်ျားလုပ်သူက လှေပဲ့မှာထိုင်သည်။ ဇနီးက လှေဦးမှာထိုင်သည်။ လှေဝမ်းထဲတွင် အင်္ကျီမပါ ပလာကိုယ်ထီးနှင့် သားငယ်ကလေးထိုင်သည်။ သားငယ်မှာ သူတကာ

ကလေးတွေနှင့် မတူချေ။ အရွယ်မရောက်သေးဘဲနှင့်ပင် လူကြီးဆန်ဆန်
 ဟန်ပန်အမူအရာမျိုးရှိသည်။ ထိုအတွက် မိဘများက သားကလေးအပေါ်
 အားကိုးတကြီး မျှော်လင့်ချက်ထားကြသည်။ ဖခင်ဖြစ်သူ၏ ထင်မြင်ချက်မှာ
 သူ့သားသည် ယခင်ဘဝမှ အထက်တန်းစား ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦး၏ လူဝင်စား
 ဖြစ်ပြီး ယခုဘဝတွင် သားငယ်သည် အရွယ်ရောက်လျှင် ဘုန်းကြီးဝတ်၍
 စာတတ်ပေတတ် ကျမ်းဂန်တတ် ပုဂ္ဂိုလ်အကျော်အမော်တစ်ယောက်
 ဖြစ်လာလိမ့် မည်ဟု မျှော်မှန်းလျက်ရှိ၏။

သူတို့သည် နေရောင်ဝင်းပသော မြစ်ပြင်အတိုင်း လှေကိုလှော်ခတ်
 စုန်ဆင်းလာကြရာ ဖခင်က တစ်ခါတစ်ရံ တေးသီချင်းကလေး တစ်ပိုင်းတစ်စ
 ညည်း၏။ ဇနီးကလည်း စိတ်လက်ကြည်ရွှင်ဟန်ဖြင့် အသံကလေးတစာစာ
 သံပြိုင်ဝင်၍ ဆိုရှာ၏။ မကြာမီပင် သူတို့လှေသည် တောရှင်းထားသော
 မြစ်ကမ်းပါး ကိုင်းမြေကွက်လွတ် နေရာကလေးသို့ ရောက်လာ၏။

ဤနေရာတွင် မြစ်ကမ်းပါးသည် မြစ်ပြင်ထဲသို့ စွယ်ထိုးပြီး
 အငူထွက် လျက်ရှိရာ သဘာဝလှေဆိပ်ကလေးတစ်ခုလို ဖြစ်နေသည်။
 အုန်းပင်၊ ဓနိပင်များကလည်း ရေစပ်အထိ ပေါက်နေ၏။ ကမ်းပါးစောင်း
 ဆင်ခြေလျော့မှာလည်း ရေသောက်ဆင်းသော ကျွဲနွားတို့၏ ခြေရာကွက်
 များဖြင့် ရှုပ်ထွေးလျက်ရှိ၏။ ဤတွင် လှေဝမ်းထဲမှ သားငယ်က ရုတ်တရက်
 ကောက်ကာငင်ကာ စကားပြောလေသည်။

“အဲဒီညက ကျုပ်တို့တုန်ကင်းတွေ ဆိုက်ထားတာ ဒီနေရာပေါ့”

ဟု သူက ဆို၏။

သားငယ်သည် မွေးကတည်းက တစ်ကြိမ်မျှ ရွာမှ ဝေးဝေး
ရောက်ဖူးသူ မဟုတ်သည့်အတွက် မိဘများမှာ သား၏ စကားကြောင့်
ထူးဆန်းအံ့ဩသလို ဖြစ်သွား၏။ ထို့ကြောင့် မိခင်ဖြစ်သူကမေး၏။

“ရောက်တက်ရာရာ ဘာတွေလျှောက်ပြောနေတာလဲ
လူကလေးရယ်”

“ကျုပ်တို့ အဲဒီနေက နေဝင်ချိန်လောက်မှာရောက်ပြီး ဒီနေရာမှာ
တုန်ကင်းတွေကို ကပ်ထားတယ်။ ဟောဟိုရွံ့ထဲက နွားခြေရာကွက်တွေကို
ကျုပ် ကောင်းကောင်းမှတ်မိတာပေါ့။ အဲဒီညမှာ အေးလည်းသိပ်အေးတာပဲ”
ဟု သားငယ်က ဆက်ပြောနေပြန်၏။

ထိုအခါ မိခင်က သားကို စိတ်ကျေနပ်အောင် စလိုက်စလျှော
ပြောဟန်ဖြင့် “ကဲ၊ ဆိုစမ်းပါဦး၊ အမေတို့အိမ်က အဝေးကြီးလာပြီး ဒီနေရာမှာ
လူကလေး တစ်ယောက်တည်း ချမ်းချမ်းစီးစီး ဘာလုပ်နေသလဲ”

“ကျုပ်က ဒီမှာစပါးဝယ်ဖို့လာတာ။ ဟိုမြစ်ဝဆီက ဆန်ကုန်သည်
သူဌေး တွေအတွက် စပါးဝယ်ထွက်လာတာ” ဟု သားက ဖြေ၏။

မိခင်က သားပြောပုံကို သဘောကျပြီး ရယ်လိုက်တော့မည်ဟန်
ဖြစ် နေရာတွင် ဖခင်ကဝင်၍ ဇနီးအားဟန်လိုက်၏။ ထို့နောက် အဖေက

သားအား သွေးတိုးစမ်းသလို ညင်ညင်သာသာ မေးခွန်းများ ဆက်ကာ
မေးလေတော့၏။

သားငယ်က ဖြေ၏။

“ညကလည်း သိပ်ချမ်းသိပ်အေးတာပဲ။ ညဉ့်လည်းနက်လာရော
ကျုပ်တို့ကင်းသမားက တခေါခေါအိပ်မောကျပါလေရော။ အဲဒီအချိန် လူ
သုံးယောက် တုန်ကင်းပေါ် တက်လာတယ်။ ကုန်းပေါင်ပျဉ်ပြားပေါ်မှာ ဝပ်ပြီး
တက်လာကြတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့က ကင်းသမားရဲ့ ဝါးရင်းတုတ်ကို
ယူတယ်။ ပြီးတော့ ရေနံဆီမီးအိမ်ကို ခြေထောက်နဲ့ ကန်ပစ်လိုက်တယ်။
နောက် ကျုပ်အိပ်နေတဲ့နေရာကို သူတို့ရောက်လာကြတယ်။ သူတို့က
ကျုပ်ငွေတွေကို ယူတယ်။ ကျုပ်က ငွေတချို့ကို ကျုပ်ခေါင်းအုံးအောက်မှာ
ထားတယ်။ တချို့ကို ကျုပ် ခါးထဲမှာ ထားတယ်”

ဤတွင် သားငယ်ကရပ်ပြီး ရုတ်တရက် အသံထွက်အောင်
ရယ်မောလိုက်သေး၏။ ထို့နောက်ဆက်၍ . . .

တချို့ငွေတွေကိုတော့ ကျုပ်က ဂုန်နီအိတ်နဲ့ထည့်ပြီး ကြမ်းခင်း
ပျဉ်ချပ်အောက်မှာ ဖွက်ထားတာ။ အဲဒါကို သူတို့ လုံးလုံးတွေ့မသွားကြဘူးဗျ။
ကျုပ်ကလည်း ဘယ်နေရာမှာထားတယ်ဆိုတာ ဖွင့်မပြောဘူး။ ကျုပ်က
အော်တယ်။ အော်တော့ ကင်းသမားနိုးပြီး ပြေးလာတယ်။ ကင်းသမားကို
သူတို့သတ်ပစ်လိုက်တယ်။ သူ့ကို ခုတ်ထစ်ပြီး မြစ်ထဲပစ်ချလိုက်တာပဲ”

“ဒီတော့ လူကလေးကကော ဘာလုပ်သေးသလဲ” ဟု ဖခင်က ဝင်၍ မေး၏။

သားငယ်က တစ်ကြိမ်ထပ်ရလ်ပြီး ပြော၏။ “ကျုပ်က ဘာလုပ်နိုင်မှာလဲ။ ကျုပ်ကိုလည်း သူတို့က ဘယ်သူမှ မမှတ်မိအောင် ခုတ်ထစ်ပြီး မြစ်ထဲကိုပဲ ပစ်ချလိုက်တာပေါ့။ အဲဒီညက တော်တော်အေးတဲ့ ညပါပဲ” ဟုဆိုကာ သားငယ်မှာ ပြောရင်း ချမ်းစိမ့်သလို ဖြစ်လာ၏။

ဖခင်ဖြစ်သူမှာ ကိုရွှေအုပ်နှင့် တစ်ရွာတည်းသားချင်းဖြစ်လေရာ ကိုရွှေအုပ်၏ အဖြစ်အပျက်ကို ကောင်းစွာသိ၏။ တုန်ကင်းကြမ်းပြင် အောက်မှ ငွေအိတ်အကြောင်းကိုလည်း သိ၏။ ထို့ပြင် ယခု သူတို့လှေ ရောက်နေသောနေရာမှ ကိုရွှေအုပ် စပါးဝယ်လာစဉ် ထိုနေ့ညက တုန်ကင်း သုံးစင်း ဆိုက်ကပ်၍ ညအိပ်သောနေရာ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိရှိ၏။

ထို့ကြောင့် သူက သားငယ်အား မေး၏။

“အဲဒီလို လုပ်တာ ဘယ်သူတွေလဲ လူကလေး”

“ကျုပ်ကို ဓားနဲ့ခုတ်တဲ့လူကိုတော့ ကျုပ်မသိဘူး။ သူ့မျက်နှာက မှောင်ရိပ်ထဲမှာ ရောက်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလူအနားမှာရပ်နေပြီး စောစောက ကင်းသမားကို ဓားနဲ့ခုတ်တဲ့လူကတော့ သူကြီးကိုစံချိန်ပေါ့။ ကျုပ် သူ့ကို ကောင်းကောင်းသိတာပေါ့”

ထိုအခါ မိခင်ဖြစ်သဝဂ္ဂက ထိတ်လန့်တကြား လှုပ်ရှားလာပြီး ခင်ပွန်းအား စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုး အမူအရာမျိုးဖြင့်ကြည့်လျက် “ကလေးကို ဒီလိုစကားတွေ မပြောပါစေနဲ့။ တော်တော်ကြာ ကျုပ်တို့အားလုံး ဒုက္ခရောက်ကုန်ကြလိမ့်မယ်” ဟု ဆို၏။ အဘယ်ကြောင့်ဟူမူ ဦးစံချိန်မှာ ယခုအချိန်တွင် ရွာကလေးစားသော ကြေးရတတ် လူချမ်းသာ လူကြီး လူကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်နေသည်သာမက ရွာနီး ချုပ်စပ် ဆရာဘုန်းတော်ကြီး များ၊ ရဟန်းသံဃာများအား ပစ္စည်းလေးပါး ဒါယကာအဖြစ် ခံယူလှူဒါန်း နေသူ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။

သို့သော် ဖခင်ဖြစ်သူမှာ သားငယ်ပြောသော အဖြစ်အပျက်ကို မေ့ဖျောက်မရဘဲ တွေးနေမိ၏။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် ဤအတွေးသည် စိတ်ထဲတွင် ဝန်ထုပ်ကြီးတစ်ခုပမာ လေးလံလာ၏။ နောက်ဆုံးတွင် ဤဝန်ထုပ်ကြီးကို သည်ပိုး မထားနိုင်တော့သလို ဖြစ်လာ၏။

တစ်နေ့တွင် ကျွန်ုပ်၏မိတ်ဆွေမြို့အုပ်သည် ခရီးလှည့်ရင်း ထိုရွာကလေးသို့ ရောက်ရှိလာပြီး ကလေးငယ်၏ ဖခင်ထံမှ အဆိုပါ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုလုံးကို ကြားသိရလေသည်။ မြို့အုပ်သည် တောရွာ ကလေးများတွင် ဤသို့ မကြာခဏ တွေ့ရတတ်သော လူဝင်စားများ အကြောင်း၊ နတ်ပူးစုန်းပူများအကြောင်း၊ အခြား ထူးထူးဆန်းဆန်းကိစ္စများ အကြောင်းကို ယုံကြည်သူ မဟုတ်ချေ။ သို့သော် ဤ ကလေးငယ်က

သူ့အကြောင်း အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ပြောပုံဆိုပုံ အမူအရာမှာကား လွန်စွာ ပိုင်နိုင်တိကျလှပေသည်။

အယူသည်းသော ယုံကြည်မှုများကို လွယ်လွယ်နှင့် လက်ခံလိုသူ တစ်ယောက် မဟုတ်စေကာမူ မြို့အုပ်သည် ဤတစ်ကြိမ်တွင်တော့ ယုံကြည် လက်ခံရတော့မလို အတော်စိတ်ပါဝင်စားလာလေသည်။ သို့သော် အခြေအနေမှာ စဉ်းစဉ်းစားစား သုံးသပ်ကိုင်တွယ်ရန် အထူးလိုအပ်ပေသည်။ သူ့ကြီး ဦးစံချိန်တွင် လူအများသိသလောက် အကျင့်စာရိတ္တချွတ်ယွင်းမှုဟူ၍ ယခုအထိ တစ်စွန်း တစ်ကွက်မျှပင် မရှိသေးချေ။ သံသယဖြစ်နိုင်စရာ တစ်ခုတည်းသောကိစ္စမှာ ဦးစံချိန်သည် ဘယ်ကငွေတွေ ဘယ်လိုရ၍ ဘယ်လိုချမ်းသာလာသည်ဟူသော အချက်သာလျှင် ဖြစ်၏။

စဉ်းစဉ်းစားစား စီစဉ်လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သည်အတိုင်း မြို့အုပ် သည် အချိန်ယူ၍ စဉ်းစား၏။ အကယ်၍ သူငယ်ကလေး၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို တကယ် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့်နေရာတွင် ပြန်ပြောင်းထုတ်ဖော် ပြောဆိုနိုင်အောင် အခြေအနေများ ဖန်တီးစီစဉ်ပေးမည်ဆိုပါက သူ့ကြီး ဦးစံချိန်ကိုယ်တိုင် မည်သည်နည်းနှင့်မျှ စိတ် မလှုပ်ရှား ဣန္ဒြေမပျက်ဘဲ နေနိုင်မည်မဟုတ်ဟု မြို့အုပ်ကတွေးမိ၏။ ယင်းသို့ တွေးပြီး သူသည် ပျော်ပွဲစားမြစ်ကြောင်း ခရီးတစ်ခုကို စီစဉ်လိုက်၏။ ထိုခရီးတွင် အခြားလူများနှင့်အတူ ဦးစံချိန်နှင့် ဖျာရောင်းသူ ရွာသားသားအဖကိုပါ ခေါ်ဆောင်လာခဲ့၏။

မြို့အုပ်၏ မော်တော်ကလေးသည် မြစ်ပြင်အတိုင်း ခပ်သွက်သွက် စုန်ဆင်းလာပြီး တောရှင်းသားသော မြစ်ကမ်းစပ် ကိုင်းမြေကွက်လွတ် နေရာသို့ ရောက်လာ၏။ ကမ်းပါးသည် ရေထဲသို့ စွယ်ထိုးထွက်ပေါ်နေရာ အောက်ဘက်၌ သဘာဝလှေဆိပ်ကလေးတစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ မြစ်ကမ်းစပ် ခပ်ထပ်ထပ် ခြောက်နေသော ရွှံ့ထဲတွင် နွားခြေရာကွက်များကို မြင်ရသည်။ အုန်းပင်၊ ခနီပင်များမှာလည်း ရေစပ်အထိဆင်း၍ ပေါက်ရောက်နေသည်။

မြို့အုပ်က ဤနေရာတွင် မော်တော်ဆိုက်ကပ်ရန် ကြံရွယ်ကြောင်း သိမြင်သောအခါ ဦးစံချိန်တစ်ယောက်မှာ အမူအရာ ပြောင်းလာသည်။ သူသည် စိတ်ထဲ၌ ပြင်းထန်စွာ လှုပ်ရှားနေသလို မျက်နှာများ ပျက်လာသည်။ ဤနေရာမှာ မော်တော်ဆိုက်ရန် နေရာကောင်းတစ်ခု မဟုတ်ကြောင်း သူက ပြောလေသည်။

ထိုအခါ သူငယ်ကလေးက ပြော၏။

“ကျုပ်တို့ ဟိုညက တုန်ကင်းတွေ ကမ်းမှာကပ်ပြီး ညအိပ်တာ ဒီနေရာပဲပေါ့!”

ထိုနောက် သူငယ်ကလေးသည် သူမိဘများအား လှေပေါ်တွင် ပြောခဲ့သည်အတိုင်း သူ့အတ္ထုပ္ပတ္တိကို တစ်လုံးမကျန် ပြန်၍ပြောပြ၏။ သူပြော၍ ပြီးဆုံးသွားသောအခါ သူသည် သူ့ကြီးဦးစံချိန်ဘက်သို့ လှည့်ကာ လေအေးကလေးနှင့် လှမ်းမေးလိုက်သေး၏။

“ခင်ဗျားကော မှတ်မိတယ်မဟုတ်လား ကိုစံချိန်၊ အဲဒီညက တော်တော်ကို အေးတာပဲနော်”

ထိုအခါ သူကြီးသည် သူငယ်ကလေး၏ ခြေရင်းတွင် ကိုယ်ကိုလှဲချ ငိုကြွေးကာ သူ့အား အပြစ်မှခွင့်လွှတ်ပါရန် တောင်းပန်ရှာ၏။

“မင်းကို သတ်တာ ကျုပ် မဟုတ်ပါဘူးကွယ်။ ကျုပ်ကို ချမ်းသာ ပေးပါ။ မင်းကို သတ်တဲ့လူက ရွာကြီးက ဖိုးတုတ်ပါ”ဟူ၍ ဦးစံချိန်က ဖွင့်ဟ ပြောလာ၏။

သူငယ်ကလေးအား သူတို့ ဆက်လက်ခေါ်ဆောင်သွားရာတွင် ရွာကြီးမှ ဖိုးတုတ်ကလည်း ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်စွာဖြင့် သူ့အပြစ်ကို ဖွင့်ဟ ဝန်ခံ၏။ ကိုရွှေအုပ်ကို သတ်သည် အမှုတစ်ခုတည်းသာမကဘဲ သူ ကျူးလွန်ခဲ့သည့် အခြား လက်သည်မပေါ်သေးသော အမှုများအားလုံးကိုပါ ဖော်ထုတ်ဖြောင့်ချက် ပေးလေတော့၏။

ယခု ဖိုးတုတ်ကား မရှိတော့ပြီ။

ဦးစံချိန် တစ်ယောက်မှာလည်း သူကြီးအဖြစ်မှ နုတ်ထွက် ရလေသည်။ ထိုနောက် သူသည် ကပ္ပလီကျွန်းတွင် အစိုးရ၏ ဧည့်သည်အဖြစ် နှစ်ပေါင်းများစွာ နေရပြီး ထိုကျွန်းတွင်ပင် သေဆုံးသွားလေသည်။

THE STRANGE CASE OF KO SHWE OK

THE WORLD OF BOOKS, VOL. XV. NO. 86, MARCH, 1932, PP.

102-104 SIGNED MAUNG THANT.

The story was told me by a retired Myook. He had his headquarters in a dusty little town beside the river in one of the rice growing districts of Lower Myanmar.

It was while he was touring his township that he came upon the case of Ko Shwe Ok. Ko Shwe Ok was a rice broker, rich and much liked and respected—a little man with a brown face and a Chinese sort of nose. Every year he came into town with three *tokek*ins belonging to a rice farm in Yangon, to buy paddy for it. Because he was well known to it and much respected, it gave him large cash advances with which to make these purchases.

His first place of call was a clearing in the jungle where the bank jutted out, making a natural harbour from the current of the river. Coconut and toddy trees were dipped into the water there, and all the bank was trodden down with the hoof marks of cattle that came to drink. Some two miles inland was the buying station where K Shwe Ok meant to buy his paddy.

But, alas! he never got there.

It was one of the many unsolved mysteries of the Myanmar jungle. In the morning the *tokek*ins were found empty and deserted. The rice coolies, Ko Shwe Ok and his assistant—all were gone. A lamp

by broken and the oil oozing out of it upon the dock. At first sight it seemed that all the money was gone too. Only on searching the tokekins, the police discovered a loose board on the flooring, and under this board a bag containing some thousands of rupees. This, together with the broken lamp, were the only clues the police had, and it was hard to make much of them.

Ko Shwe Ok was never heard of again. The general assumption was that he had made off with the money and was living somewhere under an assumed name, a rich man. To this theory, even the Government Officers were inclined to lean, for cases of that sort are numerous enough in Myanma.

But wherever they decided that this was the only solution, they remembered uneasily that bag of rupees under the floor-boards. It amounted to quite a large sum. Why should Ko Shwe Ok leave that behind? They worked for some months trying to find some traces of a murder. Ko San Chein, the headman of Ko Shwe Ok's village was unwearied in his assistance. He shook his head sadly and told the police

officers he was afraid the temptation of wealth had been too much for Ko Shwe Ok.

"If he had been murdered, sir, surely we should have found at least some trace of his body."

It was eight years later, and the beginning of winter, a long Myanmar boat made its way slowly down the river towards the town, a poor mat seller, with his wife and little son, were on their way to sell mats and buy vegetables there. The man sat at the stern, the woman in front, and the boy naked, sat in the middle. He was a queer, precocious little body, and his parents hoped great things of him. His father had assented that the boy was the reincarnation of some important personage, and would probably go into the priesthood and become renowned for his learning and wisdom.

They paddled downstream in the sunshine and sometimes the man sang as he paddled, and the woman joined him in that peculiar penetrating voice common to the Myanmar woman. They came to a place where there was a clearance in the jungle.

The bank jutted out, making a natural harbour. Palm trees dipped into the water there and the bank was all trodden down with the hoof marks of cattle that came to drink. Suddenly the little boy said: "This is the place we tied up the tokekins that night."

As he had never been out of his native village before, his parents were somewhat surprised, and his mother said what amounted to, "What is this nonsense you are talking, lugale?"

The little boy said, "We tied up the boats at sundown, I remember the hoof marks in the mud. The night was very cold . . ."

Then his mother humouring him, said, "And what were you doing far from home when the night was cold, lugale?"

He said, "I was trading rice for a big farm down the river."

The woman would have laughed at him, but her husband stopped her, and began to question the boy gently.

"It was very cold," the little boy said. "When it was dark the watchman fell asleep. Three men came along the plank, creeping on to the tokekin. They took the watchman's stick and kicked his lamp over. Then they came to me where I lay asleep . . . They took my

money, some was beneath my pillows and some in my belt . . ."

Then he laughed suddenly.

"But some I had hidden in a gonnee bag under the floorboards. They never found that at all. I would not tell them where it was; I screamed out aloud. The watchman came running. . . They killed him. They cut him up and threw him into the river."

His father said, "What did you do then, little son?"

The boy laughed again and said, "What could I do? They cut me up so that nobody would recognise me any more. They threw me into the river. . . It was very cold that night."

He shivered.

His father came from the same village as Ko Shwe Ok and he knew the story and about the hidden rupees under the floor boards. And he knew that it was the very place where Ko Shwe Ok had spent the last night.

"Who did it?" he asked.

The boy said, "I do not know who had the dah. There was shadow over his face. But the man who stood by and who slew the watchman was headman Ko San Chein. I know him well enough."

Then the boy's mother flew into a great rage and said they would all be ruined if the boy was allowed to say things of that kind. For Ko San Chein was a great man, rich and respected, who fed priests by the hundred.

But the father thought of it and it gradually weighed on his mind, until he could not bear it any more.

One day, the myook went on tour to that village and he learned the whole story from the boy's father. The myook had no belief for reincarnations, visitations and all the other oddities of a jungle village. But there was something very convincing in the boy's manner of telling his story.

The myook was the least superstitious of men, but for once he was impressed. The situation needed careful handling. Ko San Chein had, as far as any one knew, a blameless career, except that it was not quite clear from where he got all his money.

It needed careful thought and in the end, thinking that the story would doubtless impress Ko San Chein, provided it was told in the right surroundings, he gave a river picnic. Among those present were Ko San Chein, the boy and his father.

The launch sped downstream until it came to a place where there was a clearing in the jungle, and the land jutting out, made a little harbour. There, in the dried mud were the hoof marks of animals, and the palm trees dipped into the water.

When it became clear that the myook meant to land there, Ko San Chein began to look uncomfortable. He became extremely uneasy. It was not, he said, a good place to put in.

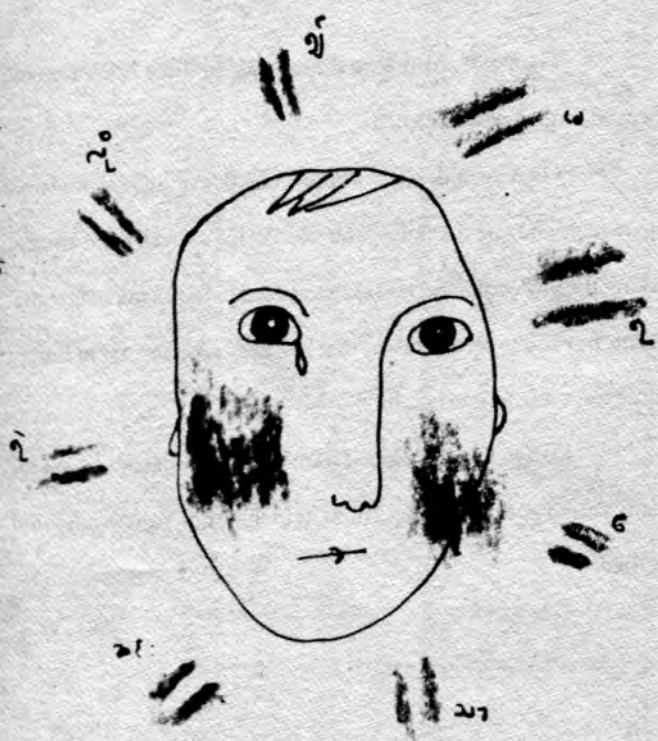
The little boy said, "This is the place we tied the tokekins that night."

He told the story again just as he had told it to his parents in the long boat. When he came to the end of it he turned to the headman and said simply. "Do you remember, Ko San Chein? It was cold that night."

Then the old man fell down at the little boy's feet and begged forgiveness, and cried.

Then he said, "I am not the man who killed you therefore spare me. The one that killed you was Po Toke who lives in Ywagyi, taking the boy with him. Po Toke confessed in terror, not noly to that crime, but also to several others that had been seeking the author for some time. He is now no more.

Ko San Chein resigned from being a headman and was for many years a guest of the Government in the Andaman Islands, until he died.

ဘကြီးဘေးညာတယ်
မင်းသုဝဏ်

တကြီးအောင် ညာတယ်

မင်းသုဝဏ်

“အရှေ့ကျောင်းသား သူတောင်းစား၊ လည်ပေါ်ကျောင်းသား
အကောင်း စား၊ ကျောက်မီးသွေးမို့ မဲသကို၊ တို့ကျောင်းသားမို့ ရဲသကို၊
ဟေ့လာမောင်ရို ဝါး” ဟု အားရပါးရ ဆူညံစွာအော်ဟစ် ပြေးလွှား
လာကြသော ကလေးတစ်စုသည်ကား လည်ပေါ်ဘုန်းကြီးကျောင်းသား
ကလေးများ ဖြစ်ကြ၏။ ၎င်းတို့၏ ကျောဘက် တင်းချလယ်တစ်ကွက်

လောက် အကွာတွင် ချည်လုံချည်ကို ပျာတာ ကွင်းသိုင်း၍ သင်တိုင်းအကျိုကို ရော့ရိုရော့ရဲ့ ဝတ်လျက် ခေါင်းငိုက်ဆိုက်နှင့် တစ်လှမ်းချင်း လာနေသော မောင်ချစ်သည် “ဧဝံ မေသုတံ ဧကံ သမယံ” ဟု တတွတ်တွတ် ရွတ်လျက် ရှိ၏။ ဆေးတစ်အိုးကျွမ်းလောက်အကြာတွင် အရှေ့သို့ လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ ပန်းပုဆရာကြီး ဦးအောင်ချာ၏ ကနဗျင်းတံ၌ ကျောင်းသား သူငယ်ချင်းများ ဝိုင်းအုံနေသည်ကို တွေ့ရလေ၏။ မိမိသည်လည်း အကြောင်းကို သိလိုသောကြောင့် ပြေးသွားတိုးဝင် ကြည့်ရှု လေ၏။

ဦးအောင်ချာသည် ဆင်စွယ်မင်းသမီးရုပ်ကလေး တစ်ခုကို ထုလျက် ရှိ၏။ ထုလုပ်စဖြစ်၍ ရုပ်လုံးပေါ်ရုံမျှပင် ရှိသေးသော်လည်း အရုပ်ကလေးမှာ နွဲ့နွဲ့နွဲ့နွဲ့ဖြူဖွေး ချစ်စရာကလေးဖြစ်ပေ၏။ အတန်ကြာ သောအခါ မောင်ထွေး၊ မောင်ခွေး၊ ဘိုးစ၊ ဘိုးလှတို့တစ်စု ထပြန်သွားလေ၏။ မောင်ချစ်ကား မြေကြီးပေါ်တွင် ဒူးထောက်၍ ကွပ်ပျစ်ခါးပန်းတွင် မေးတင်ပြီးလျှင် အငေးသား ကြည့်လျက်ပင် ရှိသေး၏။

“ဘကြီးအောင်၊ ဒီ မင်းသမီးရုပ်ကလေးကို ဘယ်သူပေးဖို့ ထုနေတာလဲ ဟင်” ဟု မျက်စိကလေး ပေကလပ်လုပ်၍ မေးလေ၏။ ဆောက်ပုတ်နှင့် ဆောက်ကလေးကို အသာချ၍ ဆောက်ပုံးထဲတွင် ဆေးလိပ်တို စမ်းနေသော ဦးအောင်ချာက “ငါ့တူ လိုချင်လို့လား၊ ငွေတစ်ကျပ်

ယူခဲ့ရင် ဘကြီးပေးမယ် သိလား” ဟု အမှတ်မဲ့ ပြောလိုက်သောအခါ မျက်မှောင်ကြုံရင်း ခေါင်းကုတ်လျက် “ငွေ တစ်ကျပ်ဆိုတာ ဘယ်နှစ်ပြားလဲ ဘကြီးအောင်ရဲ့.” ဟု မေးပြန်လေ၏။ ပန်းပု ဆရာကြီးလည်း ဆေးလိပ်ကိုချ၍ လက်ဝါးနှစ်ဖက်ကို ထောင်ပြလျက် “ဆယ်ပြား ဆယ်ပြား ခြောက်ခါ။ နောက်ပြီးတော့ လေးပြားထည့်။ ပေါင်းခြောက်ဆယ်နဲ့ လေးပြား။ အဲသလောက်ကို တစ်ကျပ်ခေါ်တယ်၊ ကြားလား” ဟု ကလေးသူငယ်များကို ချစ်ခင်သောဝါသနာ ရှိသည့်အတိုင်း စိတ်ရှည် လက်ရှည် ခြေဟန်လက်ဟန်နှင့် ရှင်းလင်း ပြောပြလေ၏။ “ခြောက်ဆယ် လေးပြားပေးရင် ကျွန်တော် ဒီအရုပ်ကလေးကို တကယ်ပဲ ရမလား။ နောက်တော့ မညာနဲ့နော် ဘကြီးအောင်” ဟု ပြောရင်း သျှောင်ဆံမြိတ် ကလေးကို ချာချာလည်အောင် ပတ်ရစ်လျက် အိမ်ရှိရာသို့ ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်စွာ ခုန်ပေါက်ပြေးလွှားသွားလေ၏။

မောင်ချစ်သည် နေ့လယ်ချိန် ကျောင်းတွင် မုန့်ဝယ်စားဖို့ရန် မိခင် ပေးလိုက်သော တစ်ပြားတစ်ပြားသော အသပြာကို မသုံးရက်၊ မစွဲရက်ဘဲ အကျီ သင်ပုန်းခေါင်းတွင် အပေါက်ငယ်ဖောက်၍ စုထားသည်မှာ ခြောက်ပြားမျှ ရလေ၏။ တစ်ထွာမျှကျယ်သော မိမိဝမ်းခေါင်း သမုဒ္ဒရာ အတွက်မူကား နေ့ဆွမ်းစား ကုလားတက်ခေါက်တွင် ဘုန်းတော်ကြီး ဦးခေမာဝေသော ငှက်ပျောသီးတစ်လုံးနှင့် ကျေနပ်ဖူးလုံလျက်ရှိလေ၏။

ဆင်စွယ်ရုပ်ကလေးသည် တစ်နေ့တခြား သားနားကျော့ရှင်း၍
 လာ၏။ သွားကလေးများ ပေါ်လှမတတ်ရှိအောင် ပြုံးလိုက်ရန် ဟန်ပြင်
 နေသော အသွင်သည် အိပ်ပျော်နေသော ညအချိန်တွင်ပင်လည်း မောင်ချစ်
 မျက်လုံးတွင်းမှ မထွက်။ ကြည့်ရဖန်များလေ အရုပ်ကလေးမှာ လှလာလေ၊
 လိုချင်စိတ် ပွားလာလေ ဖြစ်ရ ကား တစ်နေ့မှ တစ်ပြားတစ်ပြား စုရသည်ကို
 အလွန်ဖင့်နှေးကြန့်ကြာသည်ဟု သိလာလေ၏။ ပိုက်ဆံ ရလိုလွန်း၍
 ဥပုသ်နေ့များကိုပင် စာသင်ရက်ဖြစ်ပါစေတော့ ဟု ဆုတောင်းမိ၏။
 တစ်ပေါက်တစ်လမ်းက ဘယ်နည်းနှင့် ပိုက်ဆံရအောင် ကြိုးစား ရပါမည်နည်း
 ဟု ကြံစည်ပြန်၏။

ထိုစဉ်အခါက ကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းဖြစ်၍ ကျောက်တံ
 အလွန်ရှား၏။ မောင်ချစ်သည် အစ်ကိုကြီးကိုသစ်၏ ကျောက်သင်ပုန်းကွဲ
 များကို ညောင်ရေအိုးစင်မှယူ၍ ညဉ့်နက်သန်းခေါင်မရှောင် မှိုင်းတလူလူ
 ထွက်နေသော ရေနံဆီမီးခွက်ကြီးကို ထွန်းညှိလျက် ချွန်ထက်သော
 ဖဲထီးသံချောင်းဖြင့် ကျောက်တံတိုက်လေ၏။ ကျောက်တံရောင်း၍
 ပိုက်ဆံခြောက်ပြားရ၏။ ကျောင်းသားကြီး ဖိုးတေက အနိုင်ကျင့်၍ မပေးဘဲ
 ထားသော အကြွေးတစ်ပြားအတွက် တွေးမိတိုင်း ဆွေးမိ၏။

တစ်ဆယ်နှစ်ပြားမျှ ရလာသောအခါ အင်္ကျီသင်ပုန်းခေါင်းမှာ မဆန့်တော့ပြီဖြစ်၍ နှစ်ဖက်ပိတ် ကြသောင်းဝါးတစ်ဆစ်တွင် ထိပ်က အပေါက်ဖောက်ကာ ဝေလာခေါင်း၊ ဂျော့ခေါင်း၊ နတ်ဖိုးချွန်းစသော တံဆိပ်အမျိုးမျိုး ခပ်နှိပ်သည် ကြေးပြား ၁၂ပြားတိတိကို သွင်းလျှောင် သိုမှီးထားလေ၏။ နှစ်ဆန်းတစ်ရက်နေ့က ဒွေးလေးညှိ ချစ်စနိုး၍ ပေးသည် သူငယ်ဖော်မောင်ထွေးက အလိုက်နှစ်ပြားပေး၍ ပိုက်ဆံချင်းလဲစဉ်က မလဲရက်ဘဲ တွယ်တာခဲ့သည့် ထုံးအမှတ်နှင့် ဒေါင်းပိုက်ဆံ ကလေးကိုလည်း ဖျာအောက်မှထုတ်ယူ၍ ကြေးပြားအဖော်များရှိရာ ကြေးတိုက် တွင်းသို့ သွတ်သွင်းလိုက်လေ၏။ ကြေးပြားအရေအတွက်ကိုလည်း ဝါးကျောတွင် စူးဖြင့်ခြစ်၍ မှတ်ထားလေ၏။ “ပဲဟင်းချက်တဲ့နေ့က တစ်ပြား၊ ဘကြီးထူး ကျွဲ ပျောက်တဲ့နေ့ကတစ်ပြား” စသည်ဖြင့် လက်ချောင်းကလေးများကို ချိုးကာချိုးကာ ပိုက်ဆံစာရင်း တွက်ရ စစ်ရသည်မှာ နေ့စဉ်နှင့်အမျှဖြစ်၏။ ရေတံလျှောက်ထဲမှာ ထားရရင်ကောင်းနိုးနိုး၊ သဘောကြမ်းပေါ်မှာ ဝှက်ရလျှင် လုံနိုးနိုးနှင့် ပိုက်ဆံဘူး နေရာ ကျတ်ပြောင်းရသည်မှလည်း အမောပင် ဖြစ်၏။ အရုပ်ကလေးကိုရလျှင် ထည်ထားဖို့ရန် ထန်းရွက် ဖာချောကလေးကို အမျိုးမျိုးပြုပြင်ဆင်ယင် မွမ်းမံရသည်မှာလည်း မအားပင် ဖြစ်လေ၏။

ဈေးသည် ဒေါ်ခါဥ၏ တောင်းနီထဲ၌ အငွေ ထောင်းထောင်းနှင့်
 ကောက်ဦးချိပ်ပေါင်းကို မြင်ရသောအခါ သွားရည်ယိုမိ၏။ သို့ပါသော်လည်း
 ဝယ်မှရသော သွားရေစာတို့ကို သပိတ်မှောက်လေ၏။ သူငယ်ဖော်တို့
 ဖန်ဒုံးဝယ်၍ ဂေါ်လီရိုက်သောအခါ ကလေးတို့ဘဝ အများနည်းတူ
 ကစားလိုပါသော်လည်း မိမိတွင် ရှိရင်းစွဲ စည်ပတ်သံခွေ အဟောင်းကြီးကို
 ကျောင်းဝိုင်းပတ်လည်တွင် လှည့်ပတ်ရိုက်လျက် တစ်ယောက်ထီးတည်း
 ကျေနပ်တင်းတိမ်ရလေတော့၏။ သို့ဖြင့် တစ်ပြားတိုးလျှင် တစ်မျိုး
 ဝမ်းသာလျက် စုဆောင်းလာခဲ့ရာ ပိုက်ဆံ ၃၆ပြား ပိုက်မိသောနေ့သို့
 ရောက်လေသတည်း။

ညနေ ၄နာရီ ကျောင်းလွှတ်ခေါင်းလောင်းသံသည် မောင်ချစ်၏
 နှလုံးသွေးကို နှိုးဆွလိုက်လေ၏။ ဘုရားရှိခိုးဆုံးခါနီး 'အာမ' ဟု ဆိုမိလျှင်ပင်
 'ဘန္တေ'ကို မစောင့်နိုင်ဘဲ ထ၍ပြေးလေရာ အစောင့်ကိုရင်ကြီးတစ်ပါးက
 အလျင်လို ရကောင်းမလားဟူ၍ ထိပ်ကို ဂေါင်ဂေါင်မြည်အောင်
 ခေါက်လိုက်၏။ အမှုမထားမိ။ လမ်းတွင် ခလုတ်တိုက်၍ ခြေမကွဲသွား
 သော်လည်း နာရမှန်းမသိ၊ ဦးအောင်ချာ့ ကနပျင်းနားရောက်သောအခါ
 အတင်းတိုးဝင်သွားလေ၏။ ဖော့ဦးထုပ်ကိုဆောင်း ဘောင်းဘီအပြာ
 ဝတ်လျက် ကွပ်ပျစ်ထက်တွင် အခန့်သာထိုင်ရင်း မင်းသမီးရုပ်ကလေးကို

ဘယ်ပြန်ညာပြန် ပယ်ပယ်နယ်နယ် ကိုင်တွယ်ကြည့်ရှုနေသော လူကြီး
တစ်ယောက်ကို မြင်မှသာ ကိုယ်ရှိန်သတ်၍ ပြောနေကြသော စကားကို
ကြားမိ လေတော့၏။

“ဘယ်နှယ်လဲ ဆရာကြီးရဲ့၊ ကျုပ်ပြောတဲ့ အဖိုးနဲ့ပဲ ပေးလိုက်မယ်
မဟုတ်လား။ ခင်ဗျားတို့အရပ်မှာ ဒီအရုပ်ကလေးနဲ့ တန်တဲ့အိမ် တစ်အိမ်မှ
မရှိပါဘူး။ ဝယ်နိုင်မယ်လူလည်း ရှိမှာမဟုတ်ပါဘူး။”

“မှန်ပါ။ ငန်ထောက်မင်းဖို့ဆိုရင်တော့ အလကားတောင်းလည်း
ပေးရမှာပါပဲ။ နို့ပေမယ့် အချောသတ် အမွှမ်းတင်ဖို့ လေးငါးရက်လောက်
ဆိုင်းစေချင်ပါတယ်။ ပြီးရင်ပြီးချင်း ဝန်ထောက်မင်းတို့ဆီကို လာပြီး ပို့ပါမယ်”

ထိုမျှကို ကြားရလျှင်ပင် မောင်ချစ်၏ အသည်းနှလုံး အူသိမ်
အူမတို့သည် ကြွေကျမတတ် ဖြစ်လေ၏။ အရုပ်ကလေးကို အတင်းလှ၍
ပြေးလိုသောစိတ် ပေါ်လာသော်လည်း ဝန်ထောက်မင်းဟု ကြားရုံမျှနှင့်ပင်
ရင် ဒူးတုန်နေရသော မောင်ချစ်မှာ အဘယ်သို့ ဝံ့ဝံ့ပါအံ့နည်း။ ခါးကြားက
ခြောက်လုံးပြူးသေနတ်သည် လည်း မောင်ချစ်၏အကြံကို သိသည့်အလား
မောင်ချစ်ဆီသို့ စိမ်းစိမ်းလှည့်၍ ခြောက်လှန်မောင်းနှင်လေ၏။ ဝဲလာသော
မျက်ရည်ကို အနိုင်နိုင်ထိန်း၍ မိမိဘက်သို့ ကျောခိုင်းနေသော ဆင်စွယ်
ဒေဝီကလေးကို နောက်ဆုံးကြည့်ကြည့်လျက် ထွက်လာလေ၏။

လမ်းကြားငယ်တစ်ခုအတွင်းမှ “ဟိုကောင်ကလေး ညိုတိုတို တို့ကို ကြိုက်လို့ငို၊ နင်ငိုပေမယ့် အလကား။ တို့အမေက မပေးစား” ဟု ထွက်ပေါ်လာသော တေးသံသည် တေးဆိုသူအား နှလုံးပွားဖွယ်ပင် ဖြစ်သော်လည်း မောင်ချစ်၏ နှလုံးသားကိုကား ဓားပါးနှင့်မွှမ်းလိုက်လေတော့သတည်း။

၁၅ရက်မျှကြာသောအခါ ခေါင်းထက်တွင် တစ်ဘက်ကိုယ်စီ တင်ထားသော မိန်းမကြီးတစ်စုနှင့် ယောက်ျားကြီးတစ်ယောက်တို့ မောင်ချစ်တို့၏ ခြောက်သွေ့သော ခြံကလေးအတွင်းသို့ ဝင်သွားသည်ကို မြင်ရပါသည်။ အိမ်ရှေ့ခွေးကတက်ကို တက်မိလျှင်ပင် တိုင်ဖုံးနား၌ မျက်ရည်စက်လက် ဦးဆံဖားလျားနှင့် ထိုင်နေသော မိန်းမတစ်ဦးသည် ယောက်ျားကြီး၏ ခြေစုံကို ပြေးဖက်လျက် “အမလေး ကိုရင်အောင်ရဲ့၊ မောင်ချစ် ဖြစ်ပျက်ပုံတွေ မြင်ဝံ့သေးရဲ့လားရှင်။ မောင်ချစ်ရေ၊ အမေသားကြီးရဲ့၊ အမေ လိုက်ခဲ့မယ်ကွယ်နော်။ ဟီး ဟီး” ဟု ဟစ်အော်ပြောဆို ငိုကြွေးမြည်တမ်းလေ၏။ ဦးအောင်ချာလည်း မောင်ချစ် အလောင်းနားတွင် မလှုပ်မယှက် ထိုင်နေသော မောင်ချစ်ဖခင်အား “ဘယ်နှယ် ဖြစ်ရတာလဲ မောင်ဖိုးငွေရဲ့။ ကိုရင်လည်း မြို့တက်သွားတာ ဆယ်လေးငါးရက် ကြာသွားလို့ ဘာသတင်းမှ မကြားမိဘူး။ အခု ပြန်ရောက်ရောက်ချင်းပဲ အိမ်မှာ ထိုင်တောင် မထိုင်ခဲ့ဘဲ ပြေးလာခဲ့တာပဲကွယ်” ဟု ပြောလေ၏။ “ကိုရင်ရယ်၊ ဘာရောဂါရယ်လို့လဲ

မပြောတတ်ပါဘူး။ တမိုင်မိုင် တတွေတွေနဲ့ ထမင်းမစား။ ဟင်းမစား။
 တစ်ခါတလေ သူ့အမေကျွေးလို့ ဆန်ပြုပ်ကလေးတစ်စွန်းလောက်
 ဝင်သွားပေမယ့် ချက်ချင်းအန်ပစ်လိုက်တာပဲ။ ပယောဂဆိုလို့ ဆရာဩ
 ခေါ်ပြပါလည်း ဘာမှမထူးခြားပါဘူး။ ကလေးကို ညှင်းဆဲသလိုသာ
 ဖြစ်နေတာပဲ။ မေးလို့လည်း မပြောဘူး။ မနေညကတော့ သူ့အမေကိုခေါ်ပြီး
 သူစုထားတဲ့ပိုက်ဆံ ငါးမူးနှစ်ပြားကို သူ့ဆရာတော်ကို လှူလိုက်ပါလို့
 မှာပြီးတော့ ကိုရင်အောင်ကို မေးတာပဲ။ မြို့သွားတယ်လို့ပြောတော့
 အတန်ကြာကြာ ဘာမျှမပြောဘဲမောနေ ပြီး 'ဘကြီးအောင် ညာတယ်' လို့
 မပီတပီပြောရင်း အသက်ပျောက်သွားတာပဲ" ဟု ပြော၍ လုံချည်စဖြင့်
 မျက်ရည်သုတ်လေ၏။ ဦးအောင်ချာလည်း စဉ်းစား၍ အကြောင်းရင်းကို
 ရိပ်မိသောအခါ မျက်နှာညှိုးငယ်၍ သွားလေတော့သတည်း။

ယခုအခါတွင်ကား ရွာကလေးအနောက်ဘက် နွားစားကျက်အနီး
 ထိမ်ပင်ကြီးတောင်ယွန်းရှိ သချိုင်းကုန်းထက်တွင် ထီးထီးသော အုတ်ဂူ
 ကလေးတစ်ခုကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ 'အချစ်ဂူ' ဟူ၍လည်းကောင်း၊
 'မောင်ချစ်ဂူ'ဟူ၍လည်းကောင်း အမည်နှစ်မျိုးဖြင့် ခေါ်ကြရာ မည်သည်ကို
 အမှန်ဟူ၍ မပြောနိုင်ပါ။ ဂူကလေး၏ အရှေ့မျက်နှာ လိုက်ပေါက်ကလေး
 ထဲတွင် ကျွဲကျောင်းသား၊ နွားကျောင်းသားတို့၏ လက်ချက်ကြောင့်

ကျိုးပဲ့ပျက်စီးနေသော အရုပ်ကလေးတစ်စုံကို တွေ့နိုင်ပါသေးသည်။
 လိုက်ဝအင်္ဂါတွေတွင် သွင်းနှံထားသော ကျောက်ပြား ငယ်ထက်တွင်ကား
 'လို၍မရသော ဆင်းရဲ' ဟု စာတန်းထိုးထားပါသည်။ ကျွန်တော်၏
 ဘိုးအဘား မေးမြန်းကြည့်ရာ သုံးနှစ်လောက်က ပျံလွန်တော်မူသွားသော
 တောထွက်ကြီး ဦးဣန္ဒ၏လက်ရာဖြစ်သည်ဟု သာမန်မျှသာ သိရပါ
 သတည်း။

မင်းသုဝဏ်

(၁၉၃၁ ခု၊ မတ်လ)

**"UNCLE AUNG YOU ARE A
HUMBUG."**

"Ahshay Kyaung boys their food have to beg, Lai-Baw Kyaung boys on the best of food are fed. Coal's as black as black can be and our boys are as brave as brave can be. Now, one and all together-Wah." Those little urchins who raced about and raised this

raucous cry were pupils of the Lai-Baw Monastery. And Maung Chit who followed behind them from a distance as far removed as a paddy-field on which a basketful of paddy-seeds can be sown, had his *longyi* carried about his shoulder, just like a peon wearing a *Sash*, wearing his frock very loosely and with bowed head counting, as it were, his paces was reciting incessantly, "Evam me sutam ekam samayam". About the time that it takes a tobacco-pipeful to burn out, he happened to look towards the East and saw, clustered under the ivory-carver U Aung Gya's shed, his friends and class-mates. Curiosity prompted him to rush forward and push his way in to see what was happening.

U Aung Gya was engaged in the task of carving out of a piece of ivory the statuette of a princess. Having just begun, the form of the statuette was vaguely visible but it was daintily white and adorable. After a while, Maung Htwe, Maung Khway, Po Sa, Po Hla rose up and went away. But Maung Chit kneeling on the ground with his chin resting on the edge of the platform remained gazing.

He ventured with blinking eyes, "Uncle Aung, for whom are you making this statuette?" And U Aung Gya who was busily

fumbling for his cheroot-stump in his tool-chest after gently laying aside his mallet and chisel, drawled out, "What, nephew mine, do you want it? Uncle will let you have it for a rupee. Understood?" With a thinking countenance and scratching his head, he hazarded, "Uncle Aung, how many pice are there in a rupee?" The ivory-carver laid down his cheroot-stump, and holding up both the palms of his hands together and as one fond of children and having a long temper, he demonstrated with gestures, "Ten pice, ten pice, six times and then four pice, altogether sixty-four pice. So much is called one rupee." The whilst the youngest said, "Am I really going to get this statuette if I pay 64 pice? Don't humbug me afterwards, Uncle Aung," he twisted and whirled his top-knot, and romped back merrily towards his house.

Maung Chit, not having the heart to spend the glorious fortune of the one pice that his mother gave him to buy and eat the sweet-meat at the mid-day school-hour, gathered these up in the folds of his long frock through a hole he had made in it and had thus

collected the glorious sum of six-pice. For his ocean of a stomach which measures but one span in length was satisfied, contented and replete with the single plantain that Pondawgyi U Khema distributed to the pupils what time the hollowed-wooden gong sounded for the fore-noon meal of the pongyis.

Day by day, the ivory statuette became distinctly more and more beautiful and the form that prepared to smile even to the extent of almost exposing the teeth, would not wander away from his eyes even during Maung Chit's hour of sleep at night. The more he looked at the statuette the more beautiful it became and the more grew the desire (in him) to gain possession of it. And that being so, there dawned on him the realisation that the process of saving up one pice per day was a tardy one. In his eagerness to get more and more pice he even prayed that the Sabbath-days (which were holidays) might be school-days. He bethought to himself as to how by other ways and means he could earn money.

Those were the days of the Great War and slate-pencils were a scarcity. And Maung Chit unmindful of midnight or of darkness

drear, removed from the sacred flower-pot stand, the broken slates of his elder brother Ko Thit and lighting the smoking kerosene oil lamp manufactured slate-pencils with the aid of a pointed steel umbrella-rib. And selling these slate-pencils he acquired as much as six pice. And he recollected with a pang of sorrow every time he recalled how that senior pupil Po Tay still refrained from settling his due of one pice.

When the sum of twelve pice had been acquired and the fold of the frock could no longer contain them he stowed them away in a hollow piece of bamboo perforated at one end, such coins as bore the effigy of the head of Wayla (King Edward), Gyawt (King George) and "Nat Po Choon" etc. He also placed in the "copper-castle" along with its copper-companions after removing from its place under the mat the *chunam*-marked peacock pice that Auntie Nyo presented to him as a token of love on New Year day and to which he had clung without exchanging for the two pice offered by friend Maung Htwe. The amount of the coins he marked with a bodkin on the bamboo.

For as long the days lasted his little fingers were busy making accounts of the pice he had saved and auditing them - "That day the peas-curry was cooked - one pice; the day on which Uncle Htu lost his cattle - one pice" and so on. Tired was he also at weighing in his mind as to whether the treasure should be kept hidden in the rain-trough or-whether on the bamboo shelf across the tie beam. Nor was he at rest trying to adorn and shapen the palm-leaf box in which to deposit the statuette once he had gained possession of it.

The sight of the steaming sticky-rice in the red basket of the hawker Daw Kha U made his mouth water, but he had "boycotted" all such refectations as can only be had by purchase. When his comrades bought glass-marbles and played with them, though, child-like as others, he wished to join with them, he had to be contented trundling, all by himself, around the monastery the old cask-hoop that was his own. Thus, a new joy added to the increase in every pice, came a day when he had collected sixty-four pice.

The four o'clock bell that announced the breaking-up of the school unsettled Maung Chit's heart. What time the evening

prayers were being concluded as soon as he had said the word "ah-mah" he stood up and tried to rush off without repeating the word "Bhante" and an elderly Novice rapped his head with the knuckles so that it sounded "gaung, gaung" as a caution against his being too much in a hurry to get away. He cared not, nor felt he the pain when on the road his foot struck against an obstacle and his big-toe nail was split into twain. He rushed pell-mell into U Aung Gya's shed, and composed himself together only when he saw a pith-helmet toped, blue trousered person sitting in all dignity on the platform handling the statuette turning it this way and that, as if he had the sole possession of it. It was only then that he heard the conversation carried on between the two:

"How's that, Sayagyi? You will let it go at the price I mention? There's not a single house in your place that's fitting enough to have a statuette like this. Nor is there anybody who can afford to buy this."

"Yes, Sir. If it is for you, Wundaukmin, it may even have to be given away for nothing. But I want you to wait four or five days to

polish and finish it up. As soon as that is done, I will bring it to Wundaukmin."

Hearing even so much, Maung Chit felt as if his heart and lungs and entrails were falling off. He had a mind to snatch the statuette and run away, but how could he, who but hearing the words "Wundaukmin" had all his knees a-trembling.

The revolver on the waist, as if it were aware of Maung Chit's intentions, turned and fixed its gaze on him, driving him away with a threat. With the greatest of difficulty he restrained the tears that welled into his eyes and with a last fond farewell look at the statuette with its back turned on him, made his departure. Passing down a by-lane he heard someone singing, "That little fellow brownish, crying because he loves us. Your tears availeth naught, for our mother will never allow us to get married." The song might have pleased the heart of him who sang it, but it gashed into Maung Chit's heart.

Fifteen days later was seen a group of old ladies each with a folded shawl over the head accompanied by a man entering into the

dreary compound of the house occupied by Maung Chit. As soon as they had reached the top of the landing, a lady with dishevelled hair seated near the wall, embraced the legs of the man, crying aloud, "Ah-me-lai, Koyin Aung, can you bear the sight of what had happened to Maung Chit? O. Maung Chit, mother's darling, mother is coming along with you too. Ahi-Ahi." U Aung Gya addressing himself to Maung Chit's father seated, without any movement, near the lifeless body of Maung Chit, said, "Why, whatever has happened, Ko Po Ngwe? I went up to town and I was away four, five or ten days and so I've heard nothing. As soon as I got back I came on straightaway here without even sitting down at home." And wiping away his tear with the corner of his longyi, Maung Chit's father gave the answer: "My dear Koyin, I do not know what his disease was. He was all the time sad and pining, refusing to eat rice and curry. At times when his mother fed him on boiled-rice as soon as a spoonful had got into his mouth he threw that out at once. Some one said that he was bewitched and when we sent for Saya Aw there was no change in his condition. It was as if we were ill-treating the child. He did not reply

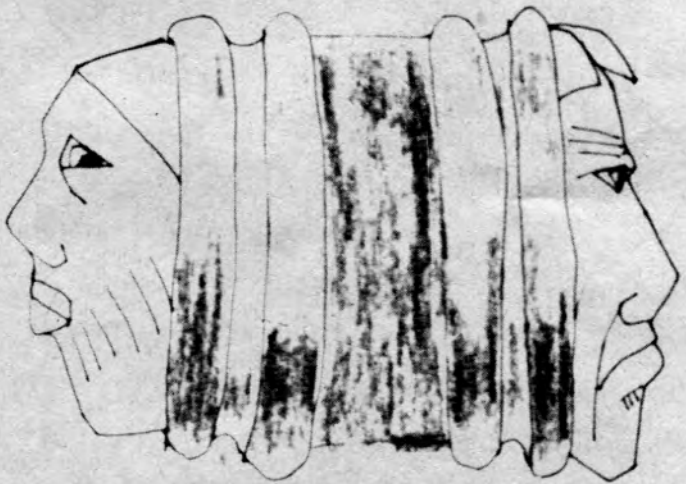
to our questions. Last night, however, he called his mother and begged of her to give away as an offering the eight annas and two pice that he had saved to his Sayadaw (Abbot). And directly after that, he asked for you, Koyin Aung. When he was told that you had left for the town, he remained silent for some time and gasping incoherently 'Uncle Aung's a humbug' he breathed his last." U Aung Gya thinking a-while and realising what had happened, his face fell.

In the grave-yard on the southern side of where the coffeewort tree stands in the grazing-ground on the west of the village, one can see a lonely brick-work tomb. This is known as "Ah-Chit tomb" or "Maung Chit tomb," but one cannot say which is correct. In a niche on the eastern side of the tomb, there can still be seen a statuette disfigured by the irreverent hands of bullock-tenders and buffalo-herds and on a marble slab fixed into cement were inscribed the words "The misery of desires unfulfilled." Enquiring from my grand-father I casually learnt that this is the handi-work of U Aindra who became *pongyi* later in life and who died three years ago.

K. M.

March 1931

ထားဝယ်လှေညှိ
မောင်စင်

ထားဝယ်လုံချည်

မောင်ထင်

မိုးကလေးက တစ်မိမိမို့။ အနောက်ယမ်းဝှေ့သဖြင့် မိုးပေါက်သည်
တစ်ခါတစ်ခါ ကြီးမားလာပြီးလျှင် ခနိမိုး၊ ခနိကာအိမ်များကို တဖြန်းဖြန်းနှင့်
ရိုက်၏။ မြင်းပန်းထိမ်လင်မယား အိမ်ရှေ့ရှိ ပိတောက်ပင်အိုကြီးမှာ
တစ်ချက်တစ်ချက် သိမ့်သိမ့်ခါသွားသည်။

မြင်းပန်းထိမ်ဟု ခေါ်တွင်ရခြင်း အကြောင်းရင်းကား ပန်းထိမ်
 လုပ်ရင်း မြင်းမွေးသောကြောင့်တည်း။ ပိန်ချုံးချည်နဲ့သော မြင်းကို
 ညနေတိုင်းကွင်းတန်းနှင့် ကမ်းနားလမ်းတစ်လျှောက်ပတ်၍ တက်စီး
 မောင်းနှင်တတ်သော အလေ့အထကြောင့်လည်းကောင်း၊ နေ့ကျွတ်စီ
 ညကျွတ်စီ လင်မယားရန်ဖြစ်တမ်း အချစ်စမ်းကြသော အမူအကျင့်ကြောင့်
 လည်းကောင်း၊ မြင်းပန်းထိမ်ဟု ဆိုလျှင် နှံ့စပ်အောင် မလုပ်တတ်သေးသော
 ငွေးကအစ သိသည်။

ထိုနေ့ တစ်နေ့လုံး မိုးတဖွဲဖွဲနှင့် မစဲနိုင် ရှိချေသည်။ မြင်းပန်းထိမ်
 မိန်းမသည် ဈေးပိတ်ပြီဖြစ်၍ ရောင်းပြီးလက်ကျန် ဥယျာဉ်ကွမ်းများနှင့်
 အလေးတောင်းတို့ကို ရွက်ကာ ဦးခေါင်းမော့မော့ ရင်ကော့ကော့နှင့် အိမ်သို့
 ပြန်လာလေသည်။ လင်သည်မောင်ကား မျက်မှန်နက်ကြီးကို နဖူးပေါ်တင်၍
 မယားသည်၏ လာလမ်းကို မျှော်ကာ စောင့်စားလင့်၏။ ဇနီးသည်လည်း
 ကြော့ကြော့ကြော့ကြော့နှင့် ပေါက်လာပြီးလျှင် အိမ်ပေါ်သို့ တက်လေသည်။
 မြင်းပန်းထိမ်လည်း “ဘယ်လင်ငယ်၏အိမ် ဝင်နေလို့ သည်လောက်ကြာရတာ
 လဲဟင် မိုင်းဒါမ” ဟု ဆီးကြို၍ ပဋိသန္ဓာရပြု၏။

“တော် ကျုပ်ကို သည်လိုမပြောနှင့် သိရဲ့လား။ တစ်နေ့လုံး
 ရှာရတာ ဖတ်ဖတ်မောလို့၊ ရှင်ပန်းထိမ်ကို ဘယ်သူ လာအပ်သလဲလို့။ ကဲ၊

ပြောစမ်း။ ရှင်လုပ်စာ ဘာများစားရသလဲလို့။ ကဲ၊ ဆိုစမ်း။ ကျုပ်လိုဟာမျိုး ထမင်းထုပ်နှင့် လည်ရှာစမ်းပါတော် အကြောင်းသိရအောင်။ ဘယ်သူ အနှံ့အတာခံပြီး ရှာကျွေးမလဲဟင်။ ဒါနှင့်တောင်မှ တောင်ပြော မြောက်ပြော နှင့် ကျုပ်ကို ဘယ်လိုအစား မှတ်သလဲ”

ကရားမှ ရေယိုကျဘိသကဲ့သို့ တဖွဖွနှင့် ချက်ကျအောင် ပြောလိုက်သော မယား၏ စကားရပ်တို့ကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် နားထောင် ပြီးသည် အန္တိမအဆုံး၌ လင်သည်မောင်သည် ကောင်းချီးဩဘာ ထောမနာ ပေးသောအားဖြင့် ဖိနပ်ချွတ်သို့ လှမ်းရန် အားယူနေသော ဇနီးသည်ကို ကန်ချလိုက်လေ၏။

မိန်းမသည် လှေကားရင်းတွင် အခွေသား ပုံလျက် လဲ၏။ ခေါင်းခု မှာလည်း ထိုနည်း၎င်း။ အလေးတောင်းမှာလည်း ထိုအတူ။ ချိန်ခွင်ကြီးမှာ လည်း ထိုကဲ့သို့။ ကွမ်းရွက်တို့ကား ပြန်ကျလျက်။

အနောက်ယမ်းသည် ကသောကမျောနှင့် ရွာရိုးကို စွတ်၍ ဝင်လာ ပြန်လေသည်။ ပိတောက်ပင်ကြီးမှာကား ယိုယွင်းသော ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို မနိုင်တနိုင် ဟန်ထားရရှာသည်။ မိုးလည်း ပို၍ သည်းလာ၏။ မြင်းပန်းထိမ်မ သည် ကြောက်အားလန့်အားနှင့် အလူးအလဲ ထသည်။ ခေါင်းခုမှာမူ လေယူရာသို့ ထွန်ထွန်လူးကာ ပါသွားလေသည်။ အလေးတောင်းကြီးမှာ

လည်း အလေးတို့ကို ထားခဲ့၍ လေ့နောက်သို့ ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်သွားသည်။ ချိန်ခွင်ကြီးကား တစ်လှမ်း နှစ်လှမ်းခန့် မိမိကိုယ်ကို အနိုင်နိုင်သယ်ပြီးမှ မဟန်နိုင်သောကြောင့် ကုတ္တိုလ်ပင်ပေါက်ကလေးကို မှီရင်း ငြိမ်သက်စွာ နားနေလိုက်သည်။ စဉ်အိုးကွဲ အလေးတိုက်ထားသော နှစ်ကျပ်ခွဲလေး၊ ဆယ်လေး စသည်တို့နှင့် သံလေး၊ ငါးဆယ်လေး၊ ပိဿာလေး တို့မှာ ရာဇဏုဋ္ဌေမပျက် 'ပပ, ထူမှ ထမယ် ထမယ်လေး' ဟူသော သန္နိဋ္ဌာန် ဖြင့် ဖြုံမှပင် မဖြုံ။

ပပနှင့်မတူလှစွာသော မြင်းပန်းထိမ်မိန်းမလည်း အလေးရှိရာသို့ ချဉ်း၍ ထူအံ့သောငှာ အားထုတ်၏။ ဒေါသပုံခင်း၍လာသော အမွှန်မောင်ကို ဖက်ပြိုင်အံ့တုလိုသော မြင်းပန်းထိမ်ဆရာကြီးကား ဖိနပ်ချွတ်မှ လွှားခနဲ ခုန်ဆင်း၍ အကြင်သို့သော မယ်ပပ၏ ဆီချေး တစ်ဆယ်လေးသစ် တက်နေသော ကုပ်တို့ကို နှိပ်ခွစီးပြီးလျှင် ပါးကို ရိုက်လတ္တံ့ ဟု ရွယ်၏။ ဆရာကြီး၏ နဖူးပေါ်တွင် အတင်အတယ် စံပယ်လျက်ရှိသော မျက်မှန်နက်ကြီးသည်လည်း မိမိ၏ ဇာတိချက်မြှုပ် ဖြစ်သော နှာရိုးပေါ်သို့ ဆင်းသက်လိုက်၏။ ထိုအခါမှ ဆရာကြီးသည် သတိရ၍ မိန်းမ၏ ဇက်ကို ဒူးနှစ်လုံးဖြင့် ခေတ္တညှပ်ပြီးလျှင် လက်တစ်ဖက်ဖြင့် မျက်မှန်ကို ချွတ်၊ တစ်ဖက်ဖြင့် အကျီအိတ်မှ မျက်မှန်အိတ်ကို နှိုက်၊ ကျနသေသပ်စွာ

မျက်မှန်ကို အိမ်သွင်းပြီးလတ်သော် အင်္ကျီအိတ်ထဲသို့ ပြန်ထည့်၏။ ထိုမျှလောက် အတောအတွင်းကလေးတွင် ပြားပြားပိနေသော မိန်းမသည် အောက်မှနေ၍ တအားကုန် ဆောင့်လိုက်လေရာ ယောက်ျားဖြစ်သူသည် ပက်လက်လန်လဲလေသတည်း။

မိန်းမလည်း လွတ်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အင်္ကျီလက်ကို ပင့်၏။ “ကြည့်စမ်း၊ ကြည့်စမ်း၊ ရှင် ဘာအငြိုးနဲ့ သည်လိုလုပ်တာလဲ ဟင်” ဟု တစ်ခွန်းပြော၏။ ထဘီတိုတို ပြင်ဝတ်၏။ “ကျုပ်ကို စမ်းတာလား” ဟု တစ်ခွန်းတောလိုက်ပြန်၏။ ပြေကျသော ဆံပင်တို့ကို ကပျာကသီ ရစ်ပတ်လိုက်၏။ “ဘယ်လို အစားမှတ်သလဲ” ဟု တတိယမို့ သုံးကြိမ်မမြောက် တမြောက် ထ၍အတွန်တွင် မြင်းပန်းထိမ်ဆရာကြီးသည် အစင်းသားလဲနေသော ဣရိယာပုတ်မှ မတ်မတ်နေသော ဣရိယာပုတ်သို့ ရုတ်ချည်း ပြောင်းလဲလိုက်ပြီးလျှင် ချစ်လှစွာသော ဇနီးသည်၏ ပါးပြင်ကို ဖြောင်ဖြောင် မြည်အောင် တီးလိုက်လေ၏။

“အမလေးတော်၊ လုပ်ကြပါဦး” ဟူသော စူးရှသော အသံကြီးသည် အနောက်ယမ်းပင့်ရာသို့ အလံလေးဆယ် လယ်တစ်ကွက်ခန့် ပါသွားပြီးမှ မိုးသက်လေသက်တို့နှင့် ရောနှောကာ ပျောက်ပျက်သွားလေ၏။

အိမ်နီးပါးချင်းတို့သည် ထိုအသံကို ကြားကြကုန်၏။ သို့သော် မည်သူမျှ ဆင်းမလာကြ။ ခြေရင်းခေါင်းရင်းနှင့် အိမ်ရှေ့ အိမ်များမှ

အိမ်သားတို့ကား လင်မယား ရန်ဖြစ်သည်ကို ဣန္ဒြေရရနှင့် ရှုစားလျက် ရှိကြကုန်၏။ ကူညီဖျန်ဖြေရန်ကား မည်သူမျှ စိတ်မကူး။

မြင်းပန်းထိမ်လည်း ပါးကို အရိုက် ချစ်ဇနီးအငိုက်တွင် မလဲအောင် မိရာလှမ်းဆွဲ လိုက်ရာ ပြေကျနေသော ဆံပင်များ တစ်ပုံတစ်ခေါင်းကြီး ၎င်း၏ လက်ထဲတွင် ပါလာလေ၏။ ပါလာသမျှ ဆံပင်တို့ကို တင်းကျန်နိုင်သမျှ တင်းကျပ်စွာ လက်တွင် အထပ်ထပ် ရစ်ပတ်၍ ခိုင်မခိုင် နှစ်ချက် သုံးချက်ခန့် တုပ်ဆွဲစမ်းသပ်ပြီးမှ အိမ်ပေါ်သို့ ဇနီးချစ်အား ဆွဲတင်၏။ အိမ်ပေါ် ရောက်သော် ထရုံတွင် ညှပ်ထားသော လိပ်ကျောက်မြီးကို အားသော လက်တစ်ဖက်ဖြင့် လှမ်းဆွဲပြီးလျှင် အဘယ်မယားအား ကျောတစ်ရာ၊ ရင်တစ်ရာ ခတ်၏။ ပြီးလတ်သော် မြိုင်ရပ်နှင့်ရန် ကျန်ပေသေးရကား ဇနီးသည်၏ ဆံပင်ကို ဆွဲလျက်နှင့်ပင် လှေကားကို သုံးထစ်လျှင် တစ်လှမ်းကျ လှမ်း၍ ဆင်းပြန်ပြီးသော် လမ်းမတစ်လျှောက် တရွတ်ပါအောင် ဆွဲငင် သွားလေ၏။

ထိုအတွင်း လျှပ်သည်ပြက်၏။ တောင်အရပ်ဆီမှ မိုးသည် ချွန်း၏။ “သိကြားမင်းကြီးရဲ့၊ ကြည့်နေရက်တော့မလား” ဟု နှာသံပါပါနှင့် တအားကုန် ညှစ်ထုတ်လိုက်သော မြင်းပန်းထိမ်မိန်းမ၏ အသံသည် မိုးခြိမ်းသံကို အဖော်ပြုကာ စကြဝဠာတံတိုင်း သို့ လိုက်ပါသွားတိ၏။

ဤအခြင်းအရာတို့ကို သိကြားမင်းကြီးသည် မိမိ၏ ဣဒ္ဓိပါဒ် တန်ခိုးဖြင့် မြင်နိုင်ပေမည်။ မြင်လျက်နှင့် ရှစ်မိန့်နိုင်ပါဦးမည်လော။ သိကြားသာသနာ ရောက်ကာနီး သိကြားစွမ်းပြချင်သည်မှာ တစ္ဆေ ဖြစ်နေသည့်အထဲ ဤမလျော်သော အမှုကို လျစ်လျူပြုနိုင် အံ့လော။

ပန်းထိမ်လင်မယားတို့ ထွေးလုံးရစ်ပတ်နှင့် လေးထပ်ကျောင်း လမ်းထိပ်သို့ ရောက်လုနီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် လက်တစ်ဖက်ကား လောက်လေး၊ လက်တစ်ဖက်ကား ခမောက်ကို စွဲကိုင်လျက် ခါးပိုက်ထောင် တွင် လောက်စာလုံးအပြည့်နှင့် ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါ မည်းမှောင်စွာ ထွက်ပေါ် လာသည်ကား သိကြားမင်းထင်။

ဟုတ်ပေလိမ့်မည်။ သိကြားမင်း လူယောင်ဖန်ဆင်း၍ လူပြည်သို့ သက်ဆင်းခြင်း ဖြစ်ရပေမည်။ သို့သော် အသေအချာ ရှစ်မိန့်ပါရစေဦး။ သိကြားမင်းက ဘယ်သူနှင့် တူသလိုလို ရှိလိုက်ပါဘိ။ အလို၊ လတ်စသတ် တော့ ကိုဒေါင်းပါကလားကရို။

မဟုတ်လျှင် မခံတတ်။ မတော်သည်ကို တွေ့လျှင် မနေတတ် သော ကိုဒေါင်းမှာ မိန်းမသား တအားနွဲ့အား ထိုသို့စော်ကား နှိပ်စက်သည်ကို မြင်လျှင်ပင် အူရော အသည်းပါ ကျွမ်းသန္တာလန်ကာ လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ ဖြစ်အောင် စိတ်ဆာသွားလေသည်။ အူထဲမှ လိမ့်၍ တက်လာသော မခံချင်စိတ်သည် အထက်သို့ လျှံပြီးသကာလ လက်ဖျားသို့ ရောက်အောင်

ဝေကျလာလေရကား လက်ယားလာလေသည်။ ထို ယားလာသော လက်တစ်ဖက်သည် လောက်လေးကို အဆင့်သင့်ကိုင်ပြီး ဖြစ်လေရာ ကိုဒေါင်းသည် သိကြားမင်းတို့၏ အဆောင်အယောင်ဖြစ်သော မကိုဋ်အစား ခမောက်ကို ခေါင်းပေါ်တွင် မာန်ပါပါနှင့် အသာတင်၊ မိုးကြိုးသွားတည်း ဟူသော လောက်စာလုံးကို နှိုက်၊ ဝရဇိန်လက်နက်တည်းဟူသော လေးကို ငင်၊ ဘယ်ခြေကို ရှေ့ထား၊ ညာခြေဖြင့် ကိုယ်ကို မတ်ပြီးလျှင် မိုးကြိုးသွားကို အားကုန်လွှတ်၏။

‘ဒေါင်း’ဟူ၍ ကုလားတက်ခေါက်သံထက်ပြင်းအောင် မြည်သော အသံ၏ အဆုံးတွင် ပန်းထိမ်ဆရာမှာ မယားကို လွှတ်၍ နားထင်ကို လက်ဖြင့်အုပ်ကာ အိမ်ပေါ်သို့ ကသုတ်ကရုတ်တက်ပြေးလေ၏။ ကိုဒေါင်းလည်း ကျောင်းလမ်းထိပ်ကို ခပ်သုတ်သုတ် ချိုးပြီးသော် ပန်းထိမ်ဆရာ၏ အိမ်ရှေ့ တည်တည်မှနေ၍ အိမ်တွင်းထရုံကို ဖုန်းဖုန်း မြည်အောင် လေးနှင့် ပစ်၏။ ထို့နောက် နောက်ဆုံးတစ်ချက်ပဲဟု စိတ်တွင် ရည်မှတ်၍ လောက်စာလုံးတစ်လုံးကို အနှိုက် နောက်မှနေ၍ လူတစ်ယောက်သည် နှိုက်သော လက်ကို တုပ်ဆွဲလိုက်သောကြောင့် လှည့်ကြည့်မိရာ မြင်းပန်းထိမ် ဆရာကတော်သည် အကြည့်ခံရ သူတိုင်း လောင်ကျွမ်းပြာကျသွားလောက် အောင် မီးလျှံကဲ့သို့ တောက်ပပူပြင်းသော မျက်လုံးများဖြင့် မိမိကို ကြည့်ကာ

“ရှင် ကျွန်မ လင်ကို ဘယ်လို လုပ်လိုက်တာလဲ ဟင်။ မခံဘူးတော့ မခံဘူး။ လာ၊ ဂတ်သွားတိုင်မယ်” ဟု ပြောဆိုကာ လက်ကို အတွင်သားဆွဲ၍ ခေါ်နေသည်ကို တွေ့ရလေ၏။

ကိုဒေါင်းသည် မင်သက်မိသွား၏။ လက်ဖျစ်တတွက် လျှပ်တစ်ပြက် အတွင်းတွင် ကိုဒေါင်း၏ ရုပ်နှင့် နာမ်ဓာတ်တို့မှာ အကြင်လင်မယား အဖြစ်မှ ယာယီပြတ်စဲသွားလေသည်။ ထိုရုပ်နှင့် နာမ်တို့ ယတြာကျေ၍ ပြန်ပေါင်းအထုပ်တွင် ကိုဒေါင်း၏ သုံးဆယ်နှစ် ကောဋ္ဌာသ တို့မှာ ဖွဲ့စည်းခြင်း အာပေါ၏ အရှိန်ကို မခံမရပ်နိုင်သောကြောင့် တသိမ့်သိမ့် တုန်လှုပ်သွား၏။ သတိကို ဖြစ်စေလတ်သော် ကိုဒေါင်းတည်းဟူသော သိကြားယောင်မှာ လေးကန့်လန့်နှင့် မြင်းပန်းထိမ် ဆရာကတော် ဆွဲခေါ်ရာသို့ လိုက်ပါနေရသည်၏ အဖြစ်ကို ဝမ်းနည်းစွာ တွေ့မြင်ရ လေသတည်း။

ကိုဒေါင်းကား ရုန်းရန် သတိမရ။ လွတ်ပါဟု ပြောရန်လည်း မတွေးမိ။ ဘာကြောင့် ဆွဲရသလဲဟု မေးရန်မျှပင် စိတ်မကူး။ ဆုတ်ကန် ဆုတ်ကန်နှင့်သာ ပါသွားတော့သည်။

ဂတ်တဲသို့ ရောက်၏။ ပုလိပ်သားများ ဝိုင်းလာ၏။ အသိလိုလို စာသင် တစ်ယောက်က “ဘာဖြစ်တာလဲ”ဟု မိမိကို မေးလိုက်သလား မပြောတတ်။ မိမိလည်း ပြန်ပြောလိုက်၏။ ဘာပြောလိုက်သည် မသိ။

ရာဇဝတ်အုပ်မင်းလည်း အပါးသို့ ရောက်လာ၏။ မြင်းပန်းထိမ်မိန်းမနှင့် အမေးအဖြေပြု၏။ မြင်းပန်းထိမ် မိန်းမ အသံချည်းပင်။ ဘာများ ပြောကြ သလဲ မဆိုနိုင်။ ရာဇဝတ်အုပ်မင်းကား ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နှင့်။ ထိုအတွင်း လူစုလူဝေးလည်း ထုထည်ကြီးမားလာသည်။ ကြီးမားသော လူစုလူဝေးတည်း ဟူသော အဏ္ဏဝါပြင်ကျယ်တွင် ကိုဒေါင်းသည် စုံးစုံးမြုပ်၍ နစ်နေသည်။ မွန်းလှချည်ဟု အောက်မေ့နေရင်း ရာဇဝတ်အုပ်မင်း၏ လက်သည် မိမိပခုးအား ချစ်ကျွမ်းဝင်ယောင် ပြုသည်ကို သတိ ထားလိုက်မိ၏။

“ကဲ၊ မင်း ဘယ်နှယ်လုပ်လိုက်တာလဲကွဲ့ မောင်ဒေါင်းရဲ့။ စကား မများနှင့်ကွဲ့၊ ငွေငါးကျပ် ၅၅ ယူခဲ့” ဟု ရာဇဝတ်အုပ်မင်းသည် ဗျာဒိတ်တော်မြတ် ခပ်နှိပ်ပြီးလျှင် လူထုကြီးကို ခွဲလိုက်၏။

အနောက်ဘက်တစ်ခွင်တွင် မိုးသားမိုးရိပ်တို့မှာ လိပ်၍လိပ်၍ တက်နေသည်။ သချိုင်းကုန်းဘက်ရှိ သစ်ပင်ဝါးပင်တို့မှာ မည်းမည်း မည်းမည်းနှင့် တောင်နွဲ့ မြောက်ယိမ်း ကယိမ်းကပါး ဖြစ်နေကြသည်။ သစ်ရိပ်ဝါးရိပ်၊ မိုးရိပ် လေရိပ်တို့မှာ ကိုဒေါင်း၏ နှလုံးသားထဲသို့ ချဉ်းနင်း ဝင်ရောက်ကာ ကလိချင်တိုင်း ကလိ၍ နေကြကုန်၏။ ဤသို့ ကလိခြင်းကို ခိုင်မာသော စိတ်ဓာတ်တို့ဖြင့် ကြံ့ကြံ့ခံပြီးလျှင် လေးကန်လှသော ခြေတို့ကို

ပင်ပန်းနွမ်းရိစ္စာ သယ်ယူ၍ ကိုဒေါင်းသည် ဦးခေါင်း ငိုက်စိုက်ဖြင့် အိမ်သို့
ပြန်လေ၏။

အနောက်ဘက်တစ်ခွင်မှ မိုးကလေးများ ညို၍ ညို၍ လာတိုင်း
လာတိုင်း ကိုဒေါင်းသည် သူမမ ဝယ်ပေးသော တစ်ခါဝတ်ပြီး ထားဝယ်
လုံချည်ကလေးကို ငွေခြောက်ကျပ်ဖြင့် ထုံရိပ်အပေါင်ဆိုင်တွင် အဆုံးခံ
လိုက်ရသည်ကို ပြေးပြီး အမှတ်ရသဖြင့် ယခုတိုင်ပင်လျှင် စုတ်တသတ်သတ်
ဖြစ်မိသေးလေသတည်း။

မောင်ထင်

DAWE LONGYI

It was a slow rain but occasionally as the wind blew wild from the west the raindrops grew larger and beat upon the palm leaf walls and roofs of the houses. The old padauk tree in front of the "horse goldsmith" couple's house shook now and then.

The epithet "horse goldsmith" was coined because there was horse-rearing in addition to goldsmith work. The habit of riding the scraggy horse round the fields and along the strand every evening, and the habit of testing each other's love by quarrelling day and night made "horse goldsmith" known to even the one not yet up to measure.

It drizzled the whole day. The wife came home at the close of the market with chest thrust and head held high beneath the basket of remnant betel leaves. The husband had his dark glasses raised to the forehead and watched the road for the wife's return. The wife came by and smartly stepped into the house. The horse goldsmith welcomed her with the words: "Which husband's house have you been visiting to be so late?"

"Don't talk to me like that. I have to try to earn the whole day till I'm tried out. Who comes to your goldsmithy? Say it. What do I have to eat of your income? Speak up. Look around for someone like me with a packet of rice and you will know. Who will bear you burden to earn to feed you. Yet you say this and that. What kind of person do you think I am?"

The husband listened patiently to the apt words which flowed like water from a pitcher, then, at the end, as if to give praise he kicked down his wife who was preparing to climb the step to the threshold where footwear are taken off.

The woman fell curled up at the foot of the step. So did the headcloth. So did the basket. So did the scales, the betels lay all around.

The western wind hurriedly blew along the middle of the village. The old padauk had to work hard to hold up its big bulk. The rain fell harder. The wife hurriedly pulled herself up in fear. The headcloth had been twisted and carried away by the wind. The basket too had abandoned the scales and followed the wind. The scales took a step or two but unable to bear itself up, rested quietly against a young rain-tree. The two-and-a-half tical and ten tical weights which were pieces of broken calibrated pottery and the iron 50 tical and 1-viss weights stayed where they fell as though with the resolution, "We will rise only if helped up by Papavati of the Jatakas."

The wife who looked quite unlike Papavati tried to move toward the weights to help them up. The horse goldsmith, in initiation of the angry rain, leaped from the threshold, intending to sit upon his wife's back of the neck, which was thick with dirt, and prepared to slap her. The dark glasses on his forehead retried to their birthplace on the bridge of the nose. This caught the notice of the man, so he caught the woman's neck between his knees, took off the glasses with one hand, sought in his pocket for the case with the other, carefully placed the glasses inside the case and returned the case to the shirt pocket. In that moment, the woman who had been held flat below abruptly pulled herself up with all her strength till the husband fell on his back.

As soon as the wife was free she raised her sleeves and said: "Look. With what grudge did you have to do this?" She shortened her skirt. "Are you trying to test me?" She added. She gathered her hair which had loosened and fallen. And as she mouthed her third remark: "What kind of person do you think I am?" The horse goldsmith quickly changed from a fallen posture to an upright posture and noisily slapped his loving wife.

The cry "Help!" was carried by the western wind for about a field's length of over 20 yards, then mixed with the rain and wind and vanished.

The neighbours heard that cry but no one came. The people from the neighbouring houses watched the fight calmly. Nobody thought to help or placate.

Swinging his arm to slap his wife, the man almost lost his balance and caught at something which happened to be his wife's loose long hair. Whatever length of hair he caught, he wound tightly round his arm, tried the tightness once or twice and then pulled his wife by the hair up the step. Then he took hold of a sting ray's tail tucked in the wall and hit his wife a hundred lashes on the back and front. The final act was to exile her to the woods, as in the theatre, so he pulled her by the hair down the three steps and along the village street.

There was a flash of lightning and the peal of thunder from the south. "Lord of the nats, Sakka, will you look on?" cried the wife

in a nasal voice. Her exerted cry, accompanied by the sound of thunder, stretched to the wall of the universe.

Sakka could see all that had happened with his power. Could he remain unmoved? Since the Sakka Era was drawing near and he was eager to show his powers, how could he tolerate the incident?

As the struggling couple neared the four-storey monastery building, the dark person who emerged with catapult in one hand, a bamboo hat in the other and a beltful of pellets could have been Sakka.

Yes. It could be Sakka come down to earth in the disguise of a human. But let us study carefully. Sakka seemed to have someone's appearance. Oh, it is none other than Ko Daung.

Intolerant of injustice, unable to stand by and watch wrong being done, his heart turned a somersault when he saw a weak woman being so ill-treated. The sense of bitterness which rose in waves from the intestines spilled into the fingertips and his hand began to itch. Since one hand was already on the catapult, he placed his straw hat

firmly on his head in the manner of Sakka putting on his headdress, pulled out a pellet which would serve as a thunderbolt, he loaded his catapult like Sakka's thunder weapon, put his left foot forward, made firm his stance with the right foot and let loose the thunderbolt.

Dong! At the end of the sound which was louder than the sound made by the beating of the hollow log to tell the time, the goldsmith released his wife, covered his temple with his hand and ran quickly up into his house. Ko Daung quickly turned into the top of the Monastery street, stood straight in front of the goldsmith's house and shot his pellets at the wall of the house, making loud noises. Then as he reached for what he intended to be his last shot, somebody caught hold of his hand and pulled hard on it. He looked back and saw the horse goldsmith's wife's eyes aflame enough to turn anyone to ashes. "What did you do to my husband? I won't stand it. Come. I'll go complain at the police-station." So saying, Ko Daung felt himself being tugged hard.

Ko Daung was awestruck for a moment. His body and mind which were like husband and wife were divorced for an instant. Then, the separation being everted, they were together again but the force of adhesion, the "wind" being too strong, the thirty-two elements which composed Ko Daung began to tremble. When awareness returned, Ko Daung, the erstwhile Sakka, realized that he was sadly having to follow where the horse goldsmith's wife was dragging him.

Ko Daung did not remember to struggle free. He did not have the thought to ask to be released. He did not even think to ask why he was being dragged along. He just went along with unreluctant feet.

They got to the police-station. Policemen came around them. Ko Daung could not remember whether an acquaintance policeman asked him: "What happened?" He answered. He did not know what he replied. The inspector of police arrived. There was a to and fro conversation between the inspector and the horse goldsmith's wife. The woman's voice dominated. He did not know what was said. The inspector was nodding his head. By that time the crowd

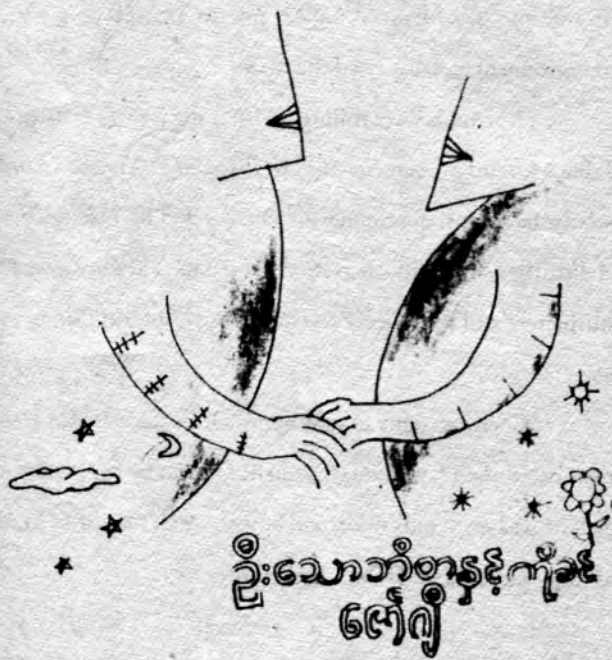
had grown. Ko Daung was sunk in the sea of people. As he was thinking he was drowning, the police inspector's arm came round his shoulder in a friendly gesture, he realised.

"So, how did you do it, Maung Daung? Don't argue. Bring along five kyats." The police inspector gave his pronouncement and dispersed the crowd.

The clouds were rolling up from the west. The trees and bamboos toward the cemetery hill were swaying. The shades of the trees, the bamboos, the clouds, the rain entered Ko Daung's breast and disturbed him as much as they wanted to. He withstood these disturbances and with weary feet and hung head, Ko Daung went home.

Wherever signs of rain appeared in the west Ko Daung remembered the Dawe Longyi bought for him by his mother and which he had worn only once, and how he lost it for just six kyats at AhHton's pawnshop. He would then sigh.

Translated by Win Pe

ဦးသောဘိဝံသနှင့်
ကျော်

ဦးသောဘိတနှင့် ကိုခင်

စော်ဂျီ

ဤနေ့တွင် တစ်မနက်လုံး မိုးအုံ့၍ တစ်နေ့ခင်းလုံး မိုးစိမ်
နေလေသည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် ဘယ်ကိုမှ မသွားချင် မလာချင်။ နွေးသော
နေရာတစ်ခုမှာ ကုပ်၍သာ နေဖို့ ကောင်းတော့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုနေ့က
ကျွန်တော်မှာ အိမ်ပြတင်း တံခါးတစ်ခုရှိရာ နံရံအကွယ်တွင် တစောင်းထိုင်၍
တဖွဲဖွဲကျနေသော မိုးပေါက်တို့ကို ကြည့်နေမိပါသည်။

ထိုအခိုက်တွင် မိုးရေစိုရွဲနေသော ကျီးတစ်ကောင်သည် ဖွင့်ထားသော ပြတင်း တံခါးပေါ်သို့ အတောင်နှစ်ခုကို သိမ်းရုပ်ကာ နားလာလေသည်။ ကျွန်တော်ကိုကား မြင်ဟန်မတူချေ။ ကျွန်တော်သည် သူ့ကို ကြည့်၍ အံ့ဩမိတော့သည်။ ကျီးကန်းဆိုသည်မှာ နေ့စဉ် နေ့တိုင်းပင် မြင်နေရသော ငှက်မျိုးဖြစ်သောကြောင့် ယခင်အခါများက သူတို့ကို အလေးမမူခဲ့သော်လည်း ဤအခါတွင်ကား ပြတင်းတံခါးပေါ်သို့ နားလာသော ထိုကျီးကလေးကို ဂရုစိုက်၍ ကြည့်နေမိသည်။

ထိုကျီးကလေးသည် မိုးရေရွဲနေသဖြင့် သူ၏ ကိုယ်ကာယသည် သေးသေး သွယ်သွယ် ဖြစ်နေသည်။ နှုတ်သီးချွန်ချွန်တစ်ခုနှင့် မျက်လုံးမို့မို့ နှစ်လုံးတို့ ထင်ရှားသော သူ၏မျက်နှာသည် ငေးတွေ့သော လက္ခဏာ ရှိလေသည်။ သူလည်း အကြောင်းတစ်ခုကို စဉ်းစားနေမည်အမှန်ပင်။ သူ အဖိုလား၊ အမလား၊ သူ့မှာ အသိုက်ရှိပါ၏လား၊ အသိုက်ရှိလျှင် သားကလေး၊ သမီးကလေးများထံ ပြန်ဖို့ ကောင်းတော့သည်။

လည်ပင်းတွင် မိုးရေစိုနေသော အမွေးနက်နက်တို့သည် ကော့ထောင်နေသည်ဖြစ်ရာ အတွင်းဘက်က အမွေးဖြူဖြူများသည် လည်ပင်းကို ရစ်ပတ်ဖြူဖွေး နေကြလေသည်။ လည်ရစ်ဖြူဖြူကလေးနှင့် လှသော ငှက်မည်းမည်းကလေးပင်။

မိုးရေရွဲ၍ မိုးသံတရဲရဲ မြည်နေသော ကမ္ဘာကြီးတွင် နှစ်ခွန်း
လောက်သာ အာလိုက်သော သူ့အသံသည် ချိုအေးလှသဖြင့် စင်စစ် ကျီးသံ
မဟုတ်၊ ကောင်းကင်က ကျလာသော ကရုဏာသံတစ်မျိုးပင် ဖြစ်လေစွ။

(၂)

မိုးရေကလည်း ရွဲလျက်ပင် ရှိသေး၏။ မိုးသံကလည်း ရွဲလျက်ပင်
ရှိသေး၏။ လည်ရစ်ဖြူဖြူနှင့် ကျီးသည်လည်း ပြတင်းတံခါးပေါ်တွင်
ငေးလျက်ပင် ရှိသေး၏။ “ဒီလို နေလိုလည်း မဖြစ်သေးဘူးလေ။
လုပ်စရာရှိတာလုပ်၊ သွားစရာရှိတာ သွားဦးမှာပဲ” ဟု တစ်ယောက်တည်း
မြည်တွန်ကာ ကျွန်တော်လည်း ကျွန်တော်ကို မမြင်သောကြောင့်သာ
စိတ်အေးလက်အေးနှင့် ငေးနေရှာသော ကျီးကလေးကို သူ့ဘာသာ
နေစေပြီးလျှင် စားပွဲခုံ ရှိရာသို့ ထလာခဲ့လေသည်။

စားပွဲခုံပေါ်တွင် အဆင်သင့်ရှိနေပြီဖြစ်သော စာနှစ်အုပ်ကို
မစည်းမထုပ်သေးခင် ကျွန်တော်သည် တစေ့တစောင်း လှန်လှောကြည့်မိ
သည်။ တစ်အုပ်မှာ မိန်းမတို့၏ အပြစ်များကို ပြသောကျမ်း ဖြစ်သည်။
အခြားတစ်အုပ်မှာလည်း ထိုသဘောကိုပင်ပြသော အပိုင်းပါသည် ယျှီ
ဖြစ်လေသည်။ “ဪ၊ ဒီကျမ်းကလည်း မိန်းမတွေ မကောင်းကြောင်းချည်း

ရေးထားတာပဲ။ ဒီကျမ်းရေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ မိန်းမတွေနဲ့ ခွကျခဲ့ပြီ ထင်တယ်။
 သူ့အလို အတိုင်းသာ ဖြစ်ရင် မိန်းမတွေ တယ်ဆိုပါကလား။ သို့သော်လည်း
 ဒီကျမ်းဆရာဟာ မိန်းမတွေ ကောင်းသည်ဖြစ်စေ၊ ဆိုးသည်ဖြစ်စေ၊ မိန်းမတွေ
 အကြောင်းကိုတော့လည်း ဂရုစိုက်ပြီး အရေးသားပဲ။ အင်း၊ ဒီ ပျို့ထဲမှာလည်း
 ဣတ္ထိယကထာပိုင်းဟာ တယ်ကျော်စောတာပဲ။ လူပြော အလွန်များ။
 မိန်းမတွေရဲ့ အပြစ်အကြောင်း ပြောကြတဲ့အခါမှာ ဒီအပိုင်းထဲက
 အကိုးအကားတွေ ခဏခဏပါ။ နောက်ပြီးတော့ မိန်းမတွေကို မရှိ မကောင်း
 ရှိမကောင်းတည့်၊ မပေါင်းလည်းခက် ပေါင်းလည်း ခက်တဲ့။ ဖတ်လို့တော့
 ကောင်းတာပဲ။ နို့ပေတဲ့ ဒီလိုဖြစ်ရင် ယောက်ျားတွေ ဘယ်လိုနေမလဲ။
 လူဘုံမှာ မွေးမလာတာက ကောင်းသေးတော့။ မွေးမလာရင်လည်း
 အမေတွေ ရှိမှာ မဟုတ်ပေဘူးပဲ။ ကဲကဲ၊ မွေးလာကြပါပြီတဲ့။ စာအလို
 အတိုင်း ယောက်ျားတွေဟာ သံသရာကြီးကို ငြီးငွေ့ပြီး အားလုံး ဘုန်းကြီး
 လုပ်ကုန်ရော။ ဒီတော့ အမြို့မြို့ အရွာရွာမှာ မိန်းမတွေချည်း ကျန်ရစ်
 ခဲ့လေရော။ တော်တော်ကြာ မိစ္ဆာတွေ ဝင်လာရင် အခက်ပဲ။ ဘုန်းကြီး
 အဝတ်တွေနဲ့ ဒေါသထွက်ကြရမယ်ဆိုရင် တော်တော် အရပ်ဆိုးပေမယ်။
 ကိုင်း၊ တော်တော် မောင်၊ ရှေ့ဆက်ပြီး တွေးမနေနဲ့။ တော်တော်ကြာရင်
 စာတိုက် ပိတ်သွားလိမ့်မယ်။ စာအုပ်မှာတဲ့သူက မှာလို့ ပို့တဲ့သူက ပို့လိုက်ရင်

ပြီးရော မဟုတ်လား”ဟု တစ်ယောက်တည်း အတွေးထဲမှာ မိမိကိုယ်ကို မိမိ ဆုံးမ၍ စာအုပ်ကို သေချာစွာ စက္ကူနှင့် ပတ်၊ စာအုပ်ထုပ်၏ လေးဘက် လေးတန်တွင် ကြိုးဖြင့် ခိုင်ခိုင်ချည်။ ထို့နောက် မျက်နှာတစ်ဖက်တွင် ‘အရှင်ဦးသောဘိတ၊ စကုတိုက်၊ မန္တလေး’ ဟူသော လိပ်စာစက္ကူတစ်ချပ်ကို ကော်နှင့် ဖိနှိပ်ကပ်ပြီး လေသည်။ ထို့နောက် ထီးတစ်လက်ကို ဆွဲဖွင့်၊ စာအုပ်ထုပ်ကို ပိုက်၊ စာတိုက်သို့ ထွက်လာခဲ့လေသည်။

(၃)

စာတိုက်တွင် လူရှင်းလှ၏။ အတွင်းဘက်တွင် မှောင်နေသဖြင့် ဓာတ်မီးလုံးများ ဖွင့်ထားရာ အခန်းတစ်ခုလုံး ဝါထိန်နေလေသည်။ ကျွန်တော်သည် ရေစစ္စတြီလုပ်ရာ ဌာန ဘက်သို့ လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ ဓာတ်မီးရောင်ကြောင့် ပါးတစ်ခြမ်းဝါလျက် ဆံထုံး မမြင့် တမြင့်နှင့် ခေါင်းငုံ့ စာရေးနေသော စာရေးမ တစ်ဦးကို မြင်ရလေသည်။

ဌာနသို့ ရောက်သောအခါ ကျွန်တော်သည် စာအုပ်ထုပ်ကို သံတိုင်ကြားမှ ကမ်းပေးလိုက်သည်။ ထိုစာရေးမက လှမ်းယူလိုက်၍ ချိန်ခွင်ထဲ၌ ထည့်ချိန်လိုက်လေသည်။ ထို့နောက် တံဆိပ်ခေါင်းကပ်ရန် ပြောကာ စာအုပ်ထုပ်ကို ကျွန်တော့်အား ပြန်ပေးပါသည်။ ကျွန်တော်သည်

တံဆိပ်ခေါင်း ရောင်းသော ဆိုင်သို့ သွား၍ ဝယ်စရာရှိသည်ကို ဝယ်၊ ကပ်စရာ ရှိသည်ကို ကပ်ပြီးလျှင် ဌာနဘက်သို့ ပြန်လာမည်ဟု လှည့်လိုက်ရာ စာတိုက်ဝင်း အဝင်ဝမှ ဝင်လာသော ယောက်ျားပျိုတစ်ဦးကို လည်းကောင်း၊ ထိုယောက်ျားပျိုကို မျက်လုံးပြူး မျက်ဆန်ပြူးနှင့် အံ့အားသင့်ကာ ကြည့်နေသော ထိုစာရေးမကိုလည်းကောင်း မြင်မိလေသည်။ ကျွန်တော် သည် မိမိကိစ္စကို အလျင်အမြန် ပြီးစေလိုသဖြင့် တံဆိပ်ခေါင်းကပ်ပြီးသော စာအုပ်ထုပ်ကို သံတိုင်ကြားမှ ကမ်းပေးလိုက်ပြန်သည်။ စာရေးမလည်း စာအုပ်ထုပ်ကို လှမ်းယူရင်း အမိုးအောက်သို့ ရောက်လာပြီဖြစ်၍ ထီးကို တစောင်းပိတ်ကာ မိုးရေများကို ခါသွက်နေသော ယခင်ယောက်ျားအား လှမ်း၍ “ဪ၊ ကိုခင်၊ မိုးရွာကြီးထဲမှာ ဘာကိစ္စများ ထူးလာပြန်သလဲ။ အိမ်ကို ရောက်ခဲ့ပါလား။ ထမင်းစားပြီးပါလား။ ကျွန်မ ပြင်ထားခဲ့တယ်လေ။ (လက်ပတ်နာရီကို ကြည့်လိုက်) ဒီနေ့မနက် ကိုခင် အလုပ်ဆင်းလာတာ စောလှချည် လား။ လုံ့ချည်တွေလည်း မိုးရေတွေ ရွဲလို့။ ရှင်နဲ့ ရှင်၊ ထီးလည်း အပါသားနဲ့”

စာရေးမက တစ်မိနစ်အတွင်းတွင် အထက်ပါစကားတို့ကို ရက်ရောစွာ သွန်လွှတ်နေခိုက်တွင် ကျွန်တော်၏ စာအုပ်ထုပ်မှာ နားရွက် မခတ်ဝဲ။ ထိုစာရေးမ ချထား သော နေရာတွင် ခပ်ကုပ်ကုပ် နေရပြန်လေသည်။ ကျွန်တော်မှာလည်း ထိုယောက်ျား၏ ထီးမှ တစ်စက်တစ်စက် ကျဆင်း

နေသော ရေပေါက်များကို လည်းကောင်း၊ ထိုရေပေါက်များ ကြမ်းပေါ်တွင် စုံပုံပြီးနောက် ဟိုဘက် စီးရတော့မလိုလို၊ သည်ဘက် စီးရတော့မလိုလို ပြုပြီးမှ မိမိအဖော်များရှိရာ ရေမြောင်းထဲသို့ အငြိမ့်သား စီးကျသွားသော ရေစီးကြောင်းကို လည်းကောင်း ကြည့်နေမိလေသည်။

ထိုယောက်ျားသည် ကျွန်တော်ဘက်သို့ တစ်ချက် လှည့်ကြည့်၍ မသိမသာ ပြုံးလျက် . . .

“အင်း အင်း၊ ဘယ်ကလာပြီ၊ ထမင်းစားရဦးမှာလဲ။ သော့ကိုလည်း ထားမပစ်ခဲ့ဘဲနဲ့”

“ဟောတော့၊ ဒေါ်ဒေါ်ခါကို သော့မပေးခဲ့မိဘူး။ ကြည့်ပါဦး။ မေ့လိုက်တဲ့ ဖြစ်ခြင်း။ ကိုခင် အခုအိမ်ကို ရောက်ရဲ့ သားနဲ့ တံခါး သော့ခလောက် ပိတ်နေလို့ မဝင်ခဲ့ရဘူးပေါ့”

“အေးလေ၊ မင်းမှ သော့မထားခဲ့ဘဲ၊ ငါ ဘယ်နှယ်လုပ်ပြီး ဝင်နိုင်မှာလဲ”

“နောက်ကို မမေ့ပါဘူးတော်” ဟု အာလုပ်သံနှင့် ပြော၍ ထိုစာရေးမသည် ရယ်မောရင်း သော့တွဲကို ထုတ်ယူလိုက် လေသည်။

သော့တွဲသည် ချွင်ခနဲမြည်ကာ အလင်းသို့ ထွက်လာသည်။ ခပ်အုပ်အုပ်မြည်သော ထိုစာရေးမ၏ ရယ်သံသည်လည်း အလင်းသို့

ထွက်လာသော ထိုသော့တွဲကို လှမ်းယူလိုက်သော ထိုယောက်ျား၏ လက်တွင်းသို့ အဆောတလျှင် လိုက်ပို့လိုက်လေသည်။ ရယ်သံ တစ်ခုတည်းက လိုက်ပို့ရသည်မှာ အားမရသေး၍လား မသိ။

“ကိုခင်၊ ဟင်းမလောက်ရင် ယူစားနော်။ ကြောင်အိမ်ထဲမှာ ရှိလေရဲ့။ ထီးကိုလည်း လုံလုံဆောင်းသွားပါ” ဟူသော စကားတို့ကလည်း ဝင်းဝအထိ မမိမကမ်း လိုက်ပို့ လိုက်ကြပြန်လေသည်။

(၄)

မိုးရေကလည်း ရွဲလျက်ပင်ရှိသေး၏။ မိုးသံကလည်း ရွဲလျက်ပင် ရှိသေး၏။ ကျွန်တော်မှာလည်း လွမ်းစရာကောင်းလှသော ထိုဇာတ်ထုပ်ကလေးကို ကြည့်ရပြီးနောက် သံတိုင်ရှေ့တွင် ရဲဝံ့စွာရပ်လိုက်ပါသည်။ ထိုအခါကျမှပင် ထိုစာရေးမသည် အိပ်ရာမှ လန့်နိုးလာဘိသကဲ့သို့ ကျွန်တော်အား မျက်လုံးပြူး ကြည့်ပြီးလျှင် ဣန္ဒြေပြန်ဆည်၍ ကျွန်တော်၏ စာအုပ်ထုပ်ကို ကောက်ယူလိုက်လေသည်။ ထို့နောက် လိပ်စာကို ကြည့်ပြီးလျှင် လက်ခံဖြတ်ပိုင်းတွင် ရေးမှတ်၍ ဖြတ်ပိုင်းစာရွက်တစ်ရွက်ကို ကျွန်တော်အား မကြည့်ဘဲ ပေးလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း ဖြတ်ပိုင်းကို လှမ်းယူ၍ ထွက်လာရင်း အမှတ်တမဲ့ ဖြတ်ပိုင်းပါ စာကို ဖတ်ကြည့်ရာ

‘အရှင်ဦးသောဘိတ၊ စကုတိုက်၊ မန္တလေး’ ဟု ရေးရမည်နေရာ တွင် ‘ကိုခင်၊ စကုတိုက်၊ မန္တလေး’ ဟု ရေးထားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ပြုံးလည်း ပြုံးချင်လှတော့သည်။

ကျွန်တော်ချက်ချင်းပြန်လှည့်၍ စိတ်ဆိုးဟန် မျက်နှာထားနှင့် “ဗျို၊ ဗျို၊ ကျုပ်ရဲ့ အရှင်ဦးသောဘိတကို ခင်ဗျားဘာဖြစ်လို့ ခင်ဗျာ့ကိုခင် လုပ်လိုက်ရတာလဲ” ဟု မေးပြောပြောရင်း ဖြတ်ပိုင်းစာရွက်ကို ပြန်ပေး လိုက်ပါသည်။ ထိုအခါ ထိုစာရေးမသည် မျက်လုံးပြူး၍ ကျွန်တော့်ကို ကြည့်လိုက်၊ ဖြတ်ပိုင်းစာရွက်ကို ကြည့်လိုက်နှင့် အတန်ကြာ အံ့အားသင့် နေပြီးမှ ပြုံးလာပြီးလျှင် “သည်းခံပါရှင် သည်းခံပါ၊ ကျွန်မ ကိုခင်လာတာနဲ့” ဟု ဆိုကာ ပြင်၍ရေးလေသည်။ ထို့နောက် ရှက်သွေးကြောင့် ပြုံးမဲ့ မဲ့နေသောမျက်နှာဖြင့် ကျွန်တော့်ကို မရဲတရဲကြည့်ကာ ဖြတ်ပိုင်းကို ပြန်ပေးပါသည်။ ကျွန်တော်လည်း လှမ်း၍ယူရင်း “ဒါလောက်ပဲလား ဗျာ” ဟု ဆိုကာ စာတိုက်မှ ထွက်ခွာခဲ့ပါသည်။ နောက်ထပ် ထိုစာရေးမ၏ ရယ်သံ ကို ကြားလိုက်ပါသေးသည်။

“ဦးသောဘိတကတော့ ငယ်ဖြူမို့ စာအုပ်တွေမှာပါတဲ့ မိန်းမ ဆိုးကြောင်းတွေကို ချက်ချင်းသဘောကျပြီး အလွယ်တကူ လက်ခံ လိုက်မှာပဲ။ တကယ်လို့များ ဒီအကြောင်းတွေကို ကိုခင် ဖတ်ကြည့်ရင်

သူဟာ လွယ်လွယ်ကူကူနဲ့မှ လက်ခံနိုင်ပါ့မလား။ ဟောဒါဟာ စဉ်းစားစရာပဲ။ အလို၊ ဒါ ငါ့အရေးမဟုတ်ဘူး။ ကိုခင် အရေး။ တော် တော်၊ စိတ်ညောင်းလှတယ်” ဟု တစ်ယောက်တည်း အတွေးထဲမှာ ဒုတိယအကြိမ် မိမိကိုယ်မိမိဆုံးမ၍ လျှောက်လာခဲ့ပါသည်။

မိုးရေကလည်းရွဲလျက်ပင် ရှိသေး၏။ မိုးသံကလည်း ရွဲလျက်ပင် ရှိသေး၏။ လည်ရစ်ဖြူဖြူကလေးနှင့်လှသည် ကျီးကလေးဟာ ရှိမှ ရှိသေးရဲ့လား။ သူ့အသိုက်ဆီကို ပျံသွားပြီလား။ ကျီးတော့ကျီးပဲ၊ နို့ပေမယ့် နှစ်ခွန်းလောက်သာ အာလိုက်တဲ့အသံကတော့ ကျီးသံမဟုတ်၊ ကောင်းကင် က ကျလာတဲ့ ကရုဏာသံပင် ဖြစ်လေစွ။

ဇော်ဂျီ

**The Venerable U Thawbita
And Ko Khin**

By Zawgyi

Translated by Sao Hso Hom

Today, one will find women working shoulder to shoulder with men in almost every government department and every service. But in the 1930's, a woman working in office in the midst of men was such a

rarity that it was in itself material for a story. Thus the sight of a young woman working in a post office inspired Zawgyi to write the story of "The venerable U Thawbita and Ko Khin" in which he aired his feelings about the way women are unfairly treated in some of the old books.

The one morning, the sky had been overcast. Then a cold drizzle had started to fall during the afternoon. It was the sort of gloomy weather to keep a person curled up in his blankets, with never a thought of venturing forth. That afternoon, however I was seated on the floor near an open window, gazing absently to the gently falling raindrops. While I gazed, a crow, drenched by the rain, flew into my field of vision, swooped down towards the window, folded its wings and alighted upon the open window shutter, without noticing me.

Crows are a common sight in Burma and I had never taken much notice of them. But on that day I observed with interest the bird that had settled on my window. Its body looked very slim because of the soaking it had received. The face, in which the pointed

beak and protruding eyes were prominent, seemed to wear an abstracted air. It must be thinking of something, I thought. Was it a male or a female crow? Did it have a nest? If it did have a nest, it should be hurrying home to its nestlings.

The wet black feathers around the crow's neck stuck out scraggily, allowing the white inner down to peep through. To me, therefore, the crow appeared as a pretty little black bird with a white band around its throat. In a world prostrate under the wetness and the continuous pitapat of the raindrops, the two short caws uttered by the crow sounded so pleasant that I felt it was not merely the cawing of a crow but a message of sympathy from the heavens.

The rain continued to drizzle. The noise of the falling rain continued unabated. The little crow with the white neck band still gazed absently from the top of the window.

"I can't go on wasting my time in idleness like this," I muttered to myself, "there is some unfinished business that I must attend to." Rising from the floor, I made my way to my desk, leaving

behind the crow which appeared to be so free from apprehensiveness only because it had failed to see me. I had earlier placed on the desk two books requested of me by the venerable U Thawbita. Now as I got ready to pack them for transmission, I idly thumbed through the pages. One book was a treatise on the peccability of women, and the other was a Jataka Poem which contained a section devoted to a like theme.

"The sole concern of this author is to expose the sinfulness and the unworthiness of women." I said to myself. "I am sure he must have been disappointed by a woman. Still, I must acknowledge that the man has certainly taken a great deal of interest in women and has gone to the trouble of writing about them, even if I do not share his views upon this particular subject."

Then picking up the other book. I went on speaking to myself. "This second book is a Jataka poem, and the section on women is so well-known that passages from it are quoted wherever men gather to talk about the merits and demerits of women.

Without WOMAN, life is not so good.

With WOMAN it is just as bad:

Unhappy with bachelorhood

MAN finds married life as sad.

"That sounds quite musical" I thought, "and it certainly is easy to remember. But how does the poet expect men to live? If, as he says men were better off unborn, but then there wouldn't be any mothers in the world. In spite of all that the poet has had to say, men have come into this world. Yet if all that he had to say were true, then all the men in the land would soon tire of this worldly life and would retreat into the monastery in order to escape from the unending cycle of rebirth. In that case, only women would remain in all the towns and villages, and I can well imagine what the consequences of an invasion by aliens would be. It certainly would not do for the men to get angry then, as they would be wearing the holy yellow robes of a Buddhist monk." But I was letting myself be carried away by my thoughts again. I had to force myself to turn my mind back to what was at hand.

"Whatever the books may have to say, it is no business of yours", I told myself. "If you go on dreaming like this, the post office will have closed by the time you are ready. Someone has asked for the books and your job is to just send them to him." With that I began wrapping the books up carefully with brown paper, then I tied the parcel securely with a piece of string, and finally completed my work by pasting the label which carried the words: "The Venerable U Thawbita. Saku Monastery, Mandalay" on one side of the package. After that I picked up an umbrella, opened it, and with the parcel under my arm, went out in the direction of the post office.

The post office was almost deserted. It was a small building, with a verandah or open portico along the front. When I reached the building I found the whole room brilliantly illuminated by the electric lights which had been switched on to dispel the gloom inside. I glanced in the direction of the Registration Counter and saw a young woman with her head bent low over her work. Her face was golden in the lamplight and her hair was piled up on her head in the usual

Burmese coiffure. I was rather surprised to learn that she was an employee of the post office. I walked over to the counter and passed my parcel through the grille. The girl took the parcel, put it on the scale to weigh it, then telling me the amount of stamps needed, handed the parcel back to me. I then went to the Stamps Counter, bought the required stamps, stuck them on my parcel, and made my way back to the Registration Counter. As I was turning around I saw a young man entering the main gate of the post office. The girl too was gazing with a look of surprise at the young man.

Since I wished to finish my transaction in a hurry, I pushed my parcel through the bars to the young lady again. She took the parcel in her hands, but instead of attending to it, called out to the young man who had by now gained the shelter of the portico and who was folding his umbrella and shaking the drops of water from it.

"Hello, Ko Khin! What unusual business has brought you out in such a rain? Have you been home? Have you had your meal? I prepared it before I left," Then glancing at her watch. "You are back

from work rather early today, Ko Khin and your longyi is soaked in spite of that umbrella you are carrying."

While these words were rushing out in a torrent in the space of a single minute, my parcel remained unattended, lying as unobtrusively as possible, where the young lady had dropped it. It didn't dare bat an eyelash. For my part, I was fascinated by the drops of water which were falling from the young man's umbrella. They collected in a pool on the floor, then rolled hither and thither as if quite undecided which way to go, then finally flowed serenely into the drain where their friends awaited them.

The young man glanced at me, then with the ghost of a smile, said: "How do you expect me to have eaten when you didn't leave the keys for me?"

"Oh my goodness, I have forgotten to leave the keys with Daw Daw Khar. How forgetful of me! So you have been home Ko Khin, and you haven't been able to enter because the house was locked?"

ဖွင့်ထားသောစိတ်

- သင့်ဘဝ မဂ္ဂဇင်းတွင် ပါဝင်ခဲ့သော ဖန်တီးသူအကြိုက်စာများ

✦ ကဗျာများ

✦ ကာတွန်းများ

✦ ဝတ္ထုများ

ကဗျာဆိုလျှင်လည်း အနီကဗျာဆရာအကြိုက်

ကာတွန်းဆိုလျှင်လည်း အနီကာတွန်းဆရာအကြိုက်

ဝတ္ထုဆိုလျှင်လည်း အနီဝတ္ထုဆရာအကြိုက်

ထိုအကြိုက်များ၊ ထိုအနှစ်သက်များကို စုစည်းပြီးသကာလ

“ဖွင့်ထားသောစိတ်” ဟူ၍ အမည်အသစ် ထပ်မံ ကင်ပွန်းတပ်လျက်...

“ဖွင့်ထားသောစိတ်”

အတွဲများ ခွဲလျက် တင်ဆက်ပါမည်။

မမား သို့သော် မမှန်

ကျော်ဇော့ပုသိမ်

- မမားဟု ဆိုလျှင် မှန်သည်ဟု မယူရကောင်းလော။
- မမှန်ဟု ဆိုပါလျှင်လည်း မမားပါဟု မယူရတော့ပြီလော။
- မားသည်၊ မှန်သည် ဟု ပြောလာလျှင်တော့ သိပ္ပံပညာနှင့် မဆိုင်တယူသန်ဝါဒနှင့်သာ သက်ဆိုင်ပါလိမ့်မည်။
- အမား၊ အမှန်၊ အရှိနှင့် မရှိ၊ အချိန်၊ အာကာသ၊ အနိစ္စ၊ တွင်းနက်၊ စူပါကြိုးမျှင် သီဝရီ . . . ။
- Discover, Time, Dialogue မဂ္ဂဇင်းကြီးများမှ

သိပ္ပံဆောင်းပါးများ

- ခင်ဗျား မသိချင်ဘူးလား . . .
- “ဓာတ်ခွဲခန်းလွတ်” တွေးတောကြံဆလိုသူများသို့ . . .
- သိပ္ပံပညာရပ်သည် လူ့ပြိန်းနှင့် မသက်ဆိုင်ရတော့ဘူးလား။
- မုံရွေးသိပ္ပံစာစဉ်မှ
  - သားတို့အတွက် . . .
  - လူငယ်တို့အတွက် . . .

မုံရွေးစာအုပ်တိုက်က မုံရွေးသိပ္ပံစာစဉ်အဖြစ် ထုတ်ဝေတော့မယ်။

နှစ်တစ်ရာ ခရီးသည်

မောင်ရဲခိုင်

❖ အင်္ဂလိပ်ပန်းချီဆရာတစ်ဦး၏ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်တစ်ရာက မြန်မာပြည်သို့ ခရီးထွက်ရင်း မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည့် စာအုပ် . . . . .

- သူသည် မြင်း၊ သင်္ဘော၊ ရထားတို့ဖြင့် မြန်မာပြည်တစ်ဝှမ်း ခရီးထွက်ခဲ့၏။
  - စထရင်းဟော်တယ်တွင် သင်ဖြူ၊ ခေါင်းအုံး၊ ခြင်ထောင်ဖြင့် တည်းခဲရသည်ဟု ပြောပြ၏။
  - သူသည် တောင်တွင်းက ပိုးထည်က လန်ဒန်က ပိုးထည်ထက် သာသည်ဟု ပြော၏။
  - မန္တလေးမြို့သည် အီဂျစ်က အလက်စန္ဒရီးယား၊ ပိုဆက်မြို့တို့ နှင့်တူ၏ဟု အကဲဖြတ်သည်။
- ❖ စာဖတ်သူအား ကာလယန္တာယားဖြင့် နှစ်တစ်ရာ အတိတ် ကာလဆီသို့ ဆွဲခေါ်သွားမည်။

မိုးပေါ်သို့ လိမ့်ကျခြင်း

- သိပ္ပံဝတ္ထုများ
- မောင်ထင်၏ မြန်မာပြန်
- မိုးပေါ်မှ လိမ့်ကျသည်ဟူမှ ဒုမုန် မဟုတ်လော . . .။
မိုးပေါ်သို့ ဘာလို့ လိမ့်ကျရသတန်း . . .။

စက်မှုထွန်းကားသော နိုင်ငံများတွင် သိပ္ပံဝတ္ထုများကို လူကြီးလူငယ်မရွေး ဖတ်နေကြသည်။ သိပ္ပံဝတ္ထုများ ဖတ်ခြင်းဖြင့် သိပ္ပံနယ်သို့ ရောက်နိုင်သည်။ သိပ္ပံစိတ်ကူးများ ရနိုင်သည်။ ယခုခေတ်သည် သိပ္ပံခေတ်ကြီး မဟုတ်လော . . .။ ကျွန်တော်တို့လည်း သိပ္ပံဝတ္ထုများ ဖတ်ရှုသင့်သည် မဟုတ်လော။ ကျွန်တော်တို့ သားသမီးများလည်း ဖတ်ရှုသင့်သည် မဟုတ်လော။

မုံရွေးစာအုပ်တိုက်က မုံရွေးသိပ္ပံစာစဉ်အဖြစ် ထုတ်ဝေလိုက်တယ်။

C.T.O

English For Self-Study

၉ ဂါဒီးယန်းအင်္ဂလိပ်သတင်းစာ လက်ထောက်အယ်ဒီတာချုပ် (ငြိမ်း)

၉ အင်္ဂလိပ်ကျူရှင်ဆရာ

၉ အင်္ဂလိပ်ဆောင်းပါးဆရာ

၉ သတင်းစာဆရာ၊ ထို... ထို... ဆရာကြီးဖြစ်သော

ဆရာ စိတိအို (ချစ်သိန်းဦး)၏ .....

အကျော်ကြားဆုံး

မိမိကိုယ်တိုင်သင် အင်္ဂလိပ်စာ

English For Self-Study

နိုငံ၏စီးပွား

ကျော်ဝင်း

စီးပွားရေးပညာဆိုတာ . . . .

၂၀ရာစု၏ လူကြိုက်အများဆုံးဘာသာရပ်၊

ထိုဘာသာရပ်သည် ဘောဂဗေဒလေလား။ သောကဗေဒ လေလား။

'အဒမ်စမစ်' မှသည် 'ကိန်း(စ)'၏ ခေတ်ထိ၊

'ဖူကူယာမား'၊ 'ပီတာဒရပ်ကား' ထိ . . . ။

စီးပွားရေးအမြင် ပြောင်းလဲလာပုံများ . . . နှင့်အတူ

၂၁ရာစုမှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကြုံတွေ့ရတော့မည့်

ပညာ လူ့အဖွဲ့အစည်း။

အချိန်၏ သမိုင်းအကျဉ်းချုပ်

ကျော်ဇော့ပုသိမ် မြန်မာပြန်ဆိုသည်။

ဒီစာအုပ် ...

- အာကာသနဲ့ အချိန်အကြောင်းကို လူပြိန်းတွေ နားမလည်ရတော့ဘူးလား။
- ဒီရာစုရဲ့ ဉာဏ်အထက်မြက်ဆုံး စတီဖင်ဟော့ကင်း ရှင်းပြတာဖတ်ပေါ့။

ဒီစာအုပ် ...

- စကားလည်း မပြောနိုင်၊ မသွားနိုင်၊ မလာနိုင်တဲ့ လူက ရေးလို့ 'သူရဲကောင်းရဲ့ ပုံပြင်စာအုပ်' လို့ ကမ္ဘာက သတ်မှတ်ထားတယ်။
- ကမ္ဘာမှာ အရောင်းရဆုံး စာအုပ်အဖြစ် ၅ နှစ်ဆက်တိုက်၊ ဘာသာပေါင်း (၃၇) မျိုးနဲ့ ပြန်ဆိုထားတယ်။

ဒီစာအုပ် ...

- ကမ္ဘာမှာ ၃၈ ဘာသာမြောက်အဖြစ် ကျော်ဇော့ပုသိမ်က မြန်မာပြန် ... ပြီ။

မုံရွေးစာအုပ်တိုက်က မုံရွေးသိပ္ပံစာစဉ်အဖြစ် ထုတ်ဝေတော့မယ်။

ရီလေတီဗီတီ

တက္ကသိုလ်ကြယ်ပွင့် တင်ပြသည်။

တက္ကသိုလ်ကြယ်ပွင့်မှာ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ရူပဗေဒဌာနမှ ဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဂျာမန်တက္ကသိုလ်တစ်ခု၌ ပညာဆည်းပူးခဲ့သည်။ ဤစာအုပ်ဖြင့် စာပေမိမာန် စာမူဆု ရသည်။

* နယူတန်၏ သိပ္ပံသဘောတရားများသည် ရှေးရိုးစံထား

ရူပဗေဒ (Classical Physics)

* အိုင်းစတိုင်း၏ ရီလေတီဗီတီ သဘောတရား ပေါ်ပေါက်

လာသည်၌၊ ရူပဗေဒဘာသာရပ်ကြီး သိမ်သိမ်တုန်သွားပြီး

သကာလ မော်ဒန်ရူပဗေဒတဲ့ (Modern Physics)

* သိပ္ပံသဘောတရားများကို တက္ကသိုလ်ပရဂျက်၌သာ

ကန်သတ်ထားသင့်သလော။ လူ့ပြိန်းများလည်း နားမလည်

သင့်သလော။ လူတိုင်းအတွက် သိပ္ပံပညာ မဖြစ်သင့်သလော။